Statutas skelbtas: Žin., 1994, Nr. 15-249
Nauja Statuto redakcija skelbta: Žin., 1999, Nr. 5-97
Neoficialus Statuto tekstas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS STATUTAS

1994 m. vasario 17 d. Nr. I-399
Vilnius

Nauja Statuto redakcija nuo 1999 m. vasario 1 d.:
Nr. VIII-1000, 1998 12 22, Žin., 1999, Nr. 5-97 (1999 01 13)

I DALIS
SEIMO NARIO STATUSAS

PIRMASIS SKIRSNIS
SEIMO NARIO ĮGALIOJIMAI IR PRIESAIKA

1 straipsnis. Seimo nario mandatas

1. Pagrindines Lietuvos Respublikos Seimo (toliau - Seimo) nario teises bei pareigas apibrėžia Lietuvos Respublikos Konstitucija (toliau - Konstitucija) ir šis statutas, o kitas jo teises bei pareigas - ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai (toliau - įstatymai).

2. Seimo narys, eidamas pareigas, vadovaujasi Konstitucija, valstybės interesais, savo sąžine ir negali būti varžomas jokių mandatų.

2 straipsnis. Seimo nario įgaliojimų atsiradimo pradžia ir teisių įgijimas

1. Seimo narių įgaliojimų laikas pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kurią naujai išrinktas Seimas susirenka į pirmąjį posėdį. Nuo šio posėdžio pradžios baigiasi anksčiau išrinktų Seimo narių įgaliojimų laikas.

2. Išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seimo posėdyje prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Neprisiekęs Seimo narys neturi šio statuto antrajame skirsnyje nustatytų teisių, nesinaudoja šio statuto trečiajame skirsnyje numatytu veiklos aprūpinimu bei garantijomis ir negauna Seimo nario atlyginimo.

3 straipsnis. Seimo nario priesaikos tekstas

1. Nustatomas toks Seimo nario priesaikos tekstas:

“Aš, (vardas, pavardė),
prisiekiu būti ištikimas (-a) Lietuvos Respublikai;
prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą;
prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei.
Tepadeda man Dievas!”

2. Prisiekti leidžiama ir be paskutiniojo sakinio.

4 straipsnis. Seimo nario priesaikos priėmimo tvarka

1. Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau - Konstitucinio Teismo) pirmininkas, o jei jo nėra arba jei jis laikinai negali eiti šių pareigų, - laikinai einantis jo pareigas Konstitucinio Teismo teisėjas.

2. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimantį priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos.

3. Baigęs skaityti priesaiką, Seimo narys pasirašo vardinį priesaikos lapą.

4. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, galima išbraukti tik paskutinįjį priesaikos sakinį. Šios nuostatos nesilaikymas, kaip ir atsisakymas pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga, reiškia, kad Seimo narys neprisiekė.

5. Vardiniai priesaikos lapai perduodami priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui ar Konstitucinio Teismo teisėjui, kuris juos patikrina ir perskaito Seimo narių, įgijusių visas Tautos atstovo teises, pavardes.

6. Seimo narys privalo prisiekti iš naujo, jeigu po to, kai buvo nutrūkę jo įgaliojimai, pagal Konstituciją ir įstatymus jis vėl tampa Seimo nariu.

7. Seimo narys turi prisiekti ne vėliau kaip per mėnesį nuo pirmojo posėdžio, kuriame jis dalyvavo.

5 straipsnis. Pasekmės Seimo nariui nepriėmus priesaikos

Seimo narys, šio statuto nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, pagal Konstitucijos 59 straipsnį netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.

6 straipsnis. Seimo nario pareigų derinimas

1. Seimo nario pareigos, išskyrus jo pareigas Seime, nesuderinamos su jokiomis kitomis pareigomis valstybės įstaigose ir organizacijose, taip pat su darbu verslo, komercijos bei kitose privačiose įstaigose ar įmonėse.

2. Savo įgaliojimų laiku Seimo narys atleidžiamas nuo pareigos atlikti krašto apsaugos tarnybą.

3. Seimo narys gali būti skiriamas tik Ministru Pirmininku ar ministru.

7 straipsnis. Seimo nario pažymėjimas ir ženklelis

1. Seimo narys turi Seimo nario pažymėjimą ir Seimo nario ženklelį, kuriais jis naudojasi savo įgaliojimų laikotarpiu.

2. Seimo nariui pažymėjimas įteikiamas po rinkimų rezultatų paskelbimo, o ženklelis - po priesaikos priėmimo.

3. Seimo nario ženklelio pavyzdį tvirtina Seimo valdyba.

8 straipsnis. Seimo nario įgaliojimų nutrūkimas

Seimo nario įgaliojimai nutrūksta, kai:

1) pasibaigia įgaliojimų laikas arba susirenka į pirmąjį posėdį pirmalaikiuose rinkimuose išrinktas Seimas;

2) jis miršta;

3) jis atsistatydina raštišku pareiškimu;

4) teismas pripažįsta jį neveiksniu;

5) Seimas panaikina jo mandatą apkaltos proceso tvarka;

6) rinkimai pripažįstami negaliojančiais arba šiurkščiai pažeidžiamas Seimo rinkimų įstatymas;

7) jis pereina dirbti arba per 3 mėnesius neatsisako darbo, nesuderinamo su šio statuto 6 straipsnio reikalavimais;

8) jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės.

ANTRASIS SKIRSNIS
SEIMO NARIO VEIKLA

9 straipsnis. Seimo nario teisės

Seimo narys turi teisę šio statuto nustatyta tvarka:

1) balsuoti dėl visų svarstomų klausimų Seimo, komiteto ir komisijos, kurių narys jis yra, posėdžiuose;

2) rinkti ir būti išrinktas į bet kurias pareigas Seime;

3) dalyvauti diskusijoje visais svarstomais klausimais, žodžiu ir raštu pateikti pasiūlymus, pastabas, pataisas;

4) perduoti posėdžio pirmininkui nepasakytos savo kalbos tekstą, kad šis būtų įrašytas į posėdžio stenogramą;

5) siūlyti Seimui svarstyti klausimus;

6) rengti ir teikti svarstyti Seimui įstatymų bei kitų teisės aktų projektus, taip pat teikti pasiūlymus dėl įstatymų, kurie turi būti apsvarstyti Seime;

7) Seimo posėdžiuose klausti pranešėjus ir papildomus pranešėjus;

8) daryti pareiškimus, sakyti replikas, kalbėti dėl balsavimo motyvų, teikti pasiūlymus dėl posėdžio vedimo tvarkos, procedūros;

9) tiesiogiai ar per padėjėją gauti užregistruotų įstatymų projektų, įstatymų ir kitų Seimo priimtų aktų, Seimo Pirmininko, Seimo valdybos ir Seniūnų sueigos sprendimų ir jų projektų bei Vyriausybės rengiamų teisės aktų projektų, taip pat kitų valstybės valdžios ir valdymo institucijų priimtų nutarimų bei valstybės tarnybos pareigūnų teisės aktų kopijas;

10) dalyvauti visų Seimo komitetų ir komisijų posėdžiuose, taip pat Vyriausybės posėdžiuose, o prireikus dalyvauti valstybės valdžios ir valdymo institucijų posėdžiuose, kuriuose svarstomi jo pateikti klausimai, taip pat iš anksto pranešęs stebėti kitus posėdžius, kuriuose svarstomi jį dominantys klausimai, išskyrus susijusius su valstybės paslaptimi, kurių svarstymo tvarką nustato įstatymai;

11) kreiptis su paklausimais į Vyriausybės narius, kitų valstybės institucijų vadovus, pateikti jiems, taip pat Seimo pareigūnams klausimų;

12) kartu su kitais Seimo nariais:

a) teikti įstatymo projektą dėl Konstitucijos keitimo,

b) inicijuoti apkaltą,

c) pradėti nepasitikėjimo, interpeliacijos procedūras,

d) šaukti neeilinę Seimo sesiją ir neeilinį posėdį,

e) kreiptis į Konstitucinį Teismą,

f) ir kitaip veikti pagal šio statuto nuostatas.

10 straipsnis. Seimo nario dalyvavimas Seimo posėdžiuose ir darbas komitetuose

1. Seimo narys privalo dalyvauti Seimo posėdžiuose iš anksto numatytų balsavimų metu. Iš anksto numatytu balsavimu laikomas balsavimas dėl įstatymo priėmimo, kuris buvo oficialiai paskelbtas ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną iki balsavimo dienos.

2. Kiekvienas Seimo narys, išskyrus Seimo Pirmininką ir Ministrą Pirmininką, turi būti kurio nors komiteto narys ir dalyvauti jo darbe, taip pat būti kito komiteto nario pavaduotojas.

3. Seimo narys gali būti tik vieno komiteto narys, išskyrus dalyvavimą Europos reikalų komitete.

4. Komiteto nariu ir jo pavaduotoju negali būti Seimo Pirmininkas ir Ministras Pirmininkas (jeigu jis yra Seimo narys).

5. Dalyvaudamas Seimo, komitetų ir komisijų posėdžiuose, Seimo narys privalo laikytis šio statuto.

11 straipsnis. Seimo narių nedalyvavimas posėdžiuose ir užsienio komandiruotės

1. Seimo posėdžių sekretoriatas renka Seimo narių pranešimus apie nedalyvavimą Seimo posėdžiuose, o Seimo komitetų bei komisijų sekretoriatas - apie Seimo narių nedalyvavimą komitetų bei komisijų posėdžiuose. Ši informacija kartu su nedalyvavimą posėdyje pateisinančiais dokumentais kiekvieno mėnesio pabaigoje pateikiama Etikos ir procedūrų komisijai.

2. Grįžęs iš užsienio komandiruotės ar kelionės, kuriai buvo pritarusi Seimo valdyba, Seimo narys ne vėliau kaip per 10 dienų turi pateikti Seimo valdybos nustatyta tvarka ataskaitą apie užduočių įvykdymą.

12 straipsnis. Seimo nario darbas su rinkėjais

1. Seimo narys turi nuolat susitikinėti su rinkėjais. Jis turi teisę kviesti susitikimuose dalyvauti valstybės įstaigų ir savivaldybių pareigūnus bei savivaldybių tarybų narius.

2. Seimo narys nagrinėja gautus rinkėjų pasiūlymus, pareiškimus bei skundus ir, jeigu reikia, juos siunčia svarstyti valstybės institucijoms.

3. Rinkėjų skundai, priskirti Seimo kontrolieriaus kompetencijai, gali būti perduoti Seimo kontrolieriui ištirti. Jie nagrinėjami Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka.

4. Seimo nario kreipimąsi, taip pat jo persiųstus rinkėjų pasiūlymus, pareiškimus ir skundus visi pareigūnai bei įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovai, kuriems jie adresuoti, privalo išnagrinėti ir atsakyti Seimo nariui ne vėliau kaip per 20 dienų nuo gavimo dienos.

TREČIASIS SKIRSNIS
SEIMO NARIO VEIKLOS APRŪPINIMAS IR GARANTIJOS

13 straipsnis. Savivaldybių pareigos sudaryti sąlygas Seimo narių veiklai

1. Savivaldybės ir jų vykdomosios institucijos, valstybės įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovai privalo sudaryti sąlygas Seimo nariui susitikti su rinkėjais, pranešti apie tokių susitikimų laiką ir vietą, teikti kitokią būtiną pagalbą bei informaciją.

2. Savivaldybės privalo vienmandatėse rinkimų apygardose išrinktiems Seimo nariams skirti ir išlaikyti nuolatines patalpas rinkėjams priimti.

3. Savivaldybės turi suteikti daugiamandatėje rinkimų apygardoje išrinktiems Seimo nariams tinkamai įrengtas patalpas rinkėjams priimti ir susirinkimams rengti.

14 straipsnis. Seimo narių lankymasis įmonėse, įstaigose ir organizacijose

1. Seimo narys turi teisę reikalauti, kad jį neatidėliojant priimtų įmonėse, įstaigose ir organizacijose jo veiklos klausimais ir pateiktų reikiamą informaciją.

2. Seimo narys turi teisę nekliudomas lankytis visose įmonėse, įstaigose ir organizacijose. Lankymosi įmonėse, įstaigose ir organizacijose, kurių veikla susijusi su valstybės paslapties saugojimu, tvarką ir Seimo narių įgytų valstybės paslaptį sudarančių žinių saugojimo tvarką nustato įstatymai.

15 straipsnis. Seimo nario atlyginimas

1. Seimo nario darbas, taip pat išlaidos, susijusios su jo parlamentine veikla, atlyginami iš valstybės biudžeto.

2. Seimo nario atlyginimo dydį ir mokėjimo tvarką nustato Seimas. Įstatymas dėl Seimo narių atlyginimo dydžio pakeitimo įsigalioja tik nuo kito naujai išrinkto Seimo pirmojo posėdžio dienos.

3. Seimo nariams pareigūnams ir Seimo opozicijos lyderiui už atliekamą darbą mokamas papildomas atlyginimas, kurio dydį nustato įstatymas.

4. Seimo narys negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus atlyginimą už kūrybinę veiklą. Seimo nario atlyginimu už kūrybinę veiklą laikomas autorinis honoraras už meno kūrinius bei jų atlikimą, už publikacijas bei knygas, už medžiagą radijo ir televizijos laidoms, taip pat atlygis už pedagoginę bei mokslinę veiklą ne Seimo, jo komitetų ir komisijų posėdžių metu.

16 straipsnis. Seimo narių padėjėjai-sekretoriai

Seimo narys turi teisę turėti atskirus arba kartu su kitais frakcijos, kuriai priklauso, nariais padėjėjus-sekretorius, kuriems apmokama iš valstybės biudžeto, taip pat padėjėjus, dirbančius visuomeniniais pagrindais.

17 straipsnis. Atsakomybė už trukdymą Seimo nariui vykdyti savo įgaliojimus

1. Asmenys ir pareigūnai, trukdantys Seimo nariui vykdyti savo įgaliojimus, besikėsinantys į jo, kaip Tautos atstovo, gyvybę, sveikatą, garbę ir orumą, atsako pagal įstatymus.

2. Už Seimo nario teisėtų reikalavimų nevykdymą kaltam pareigūnui įstatymų nustatyta tvarka gali būti skiriama drausminė nuobauda, jis gali būti atleidžiamas iš pareigų.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
SEIMO NARIO DRAUSMĖ IR IMUNITETAS. SEIMO NARIO PRIEVOLĖ VENGTI INTERESŲ KONFLIKTO

18 straipsnis. Seimo nario prievolė vengti interesų konflikto

1. Draudžiama Seimo nario mandatą naudoti ne pagal paskirtį, t.y. ne Tautos, valstybės ir rinkėjų interesams. Seimo narys privalo gerbti ir vykdyti Konstituciją ir įstatymus.

2. Kiekvienas Seimo narys, eidamas Seimo nario pareigas, privalo vengti interesų konflikto tarp Seimo nario privačių interesų ir jo pareigų atstovauti visuomenės interesams, taip pat neturi elgtis taip, kad visuomenėje kiltų abejonių, kad toks konfliktas yra. Iškilus interesų konfliktui, Seimo narys privalo elgtis taip, kaip nurodo šis statutas bei Etikos ir procedūrų komisijos ar Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos rekomendacijos. Seimo narys privalo daryti viską, kad jo sąžiningumas nekeltų visuomenei abejonių ir kad visuomenė turėtų visas galimybes tuo įsitikinti.

3. Šias nuostatas pažeidžiančią Seimo nario veiklą turi išnagrinėti Etikos ir procedūrų komisija arba tam sudaryta tyrimo komisija ir parengti išvadas Seimui.

4. Kasmet kiekvienas Seimo narys pagal Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą pateikia savo metinę privačių interesų deklaraciją Etikos ir procedūrų komisijai, taip pat ir deklaracijas, jeigu paaiškėja naujų aplinkybių. Šioje komisijoje saugomos ir kandidatų,

tapusių Seimo nariais, privačių interesų deklaracijos. Komisijoje deklaracijos saugomos visą Seimo nario kadencijos laikotarpį, vėliau perduodamos saugoti į Seimo archyvą.

5. Etikos ir procedūrų komisija, išnagrinėjusi Seimo narių privačių interesų deklaracijas, teikia Seimo nariams rašytines rekomendacijas, kaip išvengti interesų konflikto, kurias Seimo nariai gali savo nuožiūra skelbti. Tokios rekomendacijos gali būti bendrosios - metinės arba skirtos konkrečiai situacijai. Pastarosios paprastai yra teikiamos paties Seimo nario prašymu.

6. Prieš prasidedant klausimo svarstymui arba svarstymo metu Seimo narys, kuris tokiame klausime turi privatų interesą, privalo informuoti posėdžio pirmininką apie interesų konflikto grėsmę ir nusišalinti nuo tolesnio klausimo svarstymo ir balsavimo.

7. Jeigu Seimo narys neįvykdė šio straipsnio 6 dalies reikalavimų ir toks Seimo nario elgesys prieštarauja Etikos ir procedūrų komisijos rekomendacijai, kuri pagal šio straipsnio 5 dalį buvo duota Seimo nariui, Etikos ir procedūrų komisija nedelsdama apie tai informuoja Seimą. Tokiu atveju klausimo svarstymas, Seimui nutarus, gali būti pradėtas iš naujo.

8. Jeigu paaiškėja, kad priimant Seime įstatymą buvo pažeistos šio straipsnio nuostatos dėl interesų konflikto vengimo, gali būti taikomos šio statuto 160 straipsnio nuostatos.

19 straipsnis. Seimo narių nedalyvavimo Seimo posėdžiuose vertinimas

1. Etikos ir procedūrų komisija analizuoja Seimo narių nedalyvavimo Seimo posėdžiuose iš anksto numatytų balsavimų metu priežastis ir sprendžia, ar jos pateisinamos.

2. Nedalyvavusiems numatytuose balsavimuose Seimo nariams įstatymo nustatyta tvarka gali būti sumažintas atitinkamo mėnesio atlyginimas, jų pavardės, Etikos ir procedūrų komisijai nutarus, gali būti skelbiamos spaudoje.

20 straipsnis. Seimo nario įspėjimas

1. Jeigu posėdžio metu Seimo narys pradeda ginčus su Seimo nariais ar kitais posėdžio dalyviais, triukšmauja salėje, nevykdo Etikos ir procedūrų komisijos rekomendacijos dėl interesų konflikto vengimo, posėdžio pirmininkas gali Seimo narį įspėti žodžiu.

2. Jeigu Seimo narys ir toliau nekreipia dėmesio į posėdžio pirmininko įspėjimą, įspėjimas gali būti įrašytas į posėdžio protokolą. Įspėjimas Seimo nariui gali būti iš karto įrašytas į protokolą už viešus grasinimus savo kolegoms, už Seimo nario ar jų grupės įžeidimą, už nesąžiningą balsavimą ar už atsisakymą vykdyti Etikos ir procedūrų komisijos rekomendaciją dėl interesų konflikto vengimo.

3. Įspėjimą, kuris įrašomas į posėdžio protokolą, skiria Seimas posėdžio pirmininko arba Etikos ir procedūrų komisijos teikimu be svarstymo paprasta balsavusių Seimo narių dauguma.

4. Seimo narys, kuriam siūloma pareikšti tokį įspėjimą, turi teisę prieš balsavimą iki 3 minučių pasiaiškinti Seimui.

21 straipsnis. Seimo nario pašalinimas iš posėdžio

1. Seimas gali laikinai pašalinti Seimo narį iš posėdžių salės, jeigu šis:

1) po pareikšto įspėjimo toliau trukdo Seimo darbą arba nevykdo Etikos ir procedūrų komisijos rekomendacijos dėl interesų konflikto vengimo;

2) posėdžio metu kviečia vartoti prievartą arba pats ją pavartoja;

3) posėdžio metu viešai įžeidžia Respublikos Prezidentą, Seimą, jo Pirmininką, Seimo narius, Vyriausybę ar Ministrą Pirmininką arba jiems grasina;

4) jeigu Seimo narys savo veiksmais žemina Seimo nario vardą.

2. Sprendimą dėl Seimo nario pašalinimo iš posėdžių salės priima Seimas posėdžio pirmininko arba Etikos ir procedūrų komisijos teikimu be svarstymo paprasta balsavusių Seimo narių dauguma.

3. Laikino pašalinimo iš posėdžių salės trukmę kiekvienu atveju nustato Seimas, bet ji negali būti ilgesnė kaip 10 plenarinių posėdžių. Jeigu terminas nenurodomas, laikoma, kad Seimo narys pašalinamas iki posėdžio pabaigos.

4. Seimo narys pašalinimo iš posėdžių salės laikotarpiu negali dalyvauti ir balsavime, kuris vyksta posėdžio pertraukos metu.

5. Jeigu laikinai pašalintas iš posėdžio Seimo narys atsisako paklusti posėdžio pirmininko reikalavimui išeiti iš salės, posėdis laikinai nutraukiamas ir apsaugos darbuotojai palydi nubaustą Seimo narį iš posėdžių salės. Šiuo atveju pašalinimo iš salės laikas posėdžio pirmininko sprendimu gali būti pratęstas iki 5 posėdžių.

6. Seimo nariui, pašalintam iš Seimo posėdžių, nemokamas atlyginimas už tas dienas, kai vyksta Seimo posėdžiai, iš kurių jis yra pašalintas.

22 straipsnis. Seimo nario asmens neliečiamybė

1. Seimo nario asmuo neliečiamas.

2. Seimo narys už balsavimus ar kalbas Seime, t.y. Seimo, Seimo komitetų, komisijų ir frakcijų posėdžiuose negali būti persekiojamas, tačiau už asmens įžeidimą ar šmeižtą jis gali būti traukiamas atsakomybėn bendra tvarka.

3. Seimo narys be Seimo sutikimo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, suimamas, negali būti kitaip suvaržoma jo laisvė, išskyrus atvejus, kai jis užtinkamas bedarantis nusikaltimą (in flagranti). Šiais atvejais generalinis prokuroras apie tai nedelsdamas praneša Seimui.

23 straipsnis. Seimo nario asmens neliečiamybės atėmimas

1. Išklausius generalinio prokuroro pranešimą dėl Seimo nario padaryto nusikaltimo, Seimo posėdyje daroma ne trumpesnė negu vienos valandos, bet ne ilgesnė negu dviejų valandų pertrauka. Po pertraukos Seimas priima vieną iš dviejų sprendimų:

1) sudaryti tyrimo komisiją dėl sutikimo Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn;

2) pradėti apkaltos proceso parengiamuosius veiksmus - toks sprendimas svarstomas ir priimamas tik tuo atveju, jeigu yra šio statuto 230 straipsnio 1 dalyje nurodytų subjektų siūlymas.

2. Jeigu Seimas nusprendžia sudaryti tyrimo komisiją dėl sutikimo Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, komisija sudaroma šio statuto 71 straipsnyje nustatyta tvarka. Komisija, nagrinėdama klausimą dėl Seimo nario neliečiamybės atėmimo, privalo į komisijos posėdį pakviesti ir išklausyti Seimo narį, kurio klausimas sprendžiamas, arba kitą jo įgaliotą Seimo narį, taip pat prokuratūros atstovą. Jeigu kviečiamas Seimo narys arba kitas jo įgaliotas Seimo narys neatvyksta į komisijos posėdį be svarbios priežasties arba atsisako pateikti komisijai paaiškinimus, komisija turi teisę priimti sprendimą nedalyvaujant Seimo nariui ar kitam jo įgaliotam Seimo nariui. Svarbiomis priežastimis, dėl kurių Seimo narys ar kitas jo įgaliotas Seimo narys neatvyksta į komisijos posėdį, yra laikomos priežastys, nurodytos Baudžiamojo proceso kodekso normose, reglamentuojančiose asmenų, kurie turi dalyvauti procese, atvykimo privalomumą.

3. Jeigu Seimas nusprendžia pradėti apkaltos proceso parengiamuosius veiksmus, jie vykdomi šio statuto VIII dalyje nustatyta tvarka.

4. Jeigu Seimas yra priėmęs rezoliuciją dėl sutikimo Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, apkaltos proceso parengiamieji veiksmai ir apkaltos procedūra Seimo nariui gali būti pradėti tik išsprendus baudžiamosios atsakomybės klausimą, t.y. jeigu yra priimtas teismo išteisinamasis nuosprendis arba įsiteisėjęs teismo apkaltinamasis nuosprendis, arba baudžiamoji byla yra nutraukta.

5. Kai tyrimo komisija parengia ir paskelbia savo pažymą bei rezoliucijos projektą, Seimo nario asmens neliečiamybės atėmimo klausimas įrašomas į Seimo artimiausio posėdžio darbotvarkę.

6. Svarstant šį klausimą, taip pat pateiktame rezoliucijos projekte apsiribojama tik teikime nurodytų faktų interpretavimu, vertinimu arba patikslinimu. Diskusijoje dėl rezoliucijos projekto dalyvauja komisijos pranešėjas, Seimo narys, kurio klausimas sprendžiamas, ar kitas jo įgaliotas Seimo narys ir ne daugiau kaip po 2 Seimo narius, pasisakančius "už" ir "prieš". Jeigu rezoliucijos projekte numatoma patenkinti generalinio prokuroro teikimą, ji gali būti priimta, kai už projektą balsuoja daugiau kaip pusė visų Seimo narių.

II DALIS
SEIMO STRUKTŪRA

PENKTASIS SKIRSNIS
BENDRIEJI STRUKTŪROS KLAUSIMAI

24 straipsnis. Seimo vadovai

1. Seimo posėdžiams vadovauja Seimo Pirmininkas arba jo pavaduotojas.

2. Seimo Pirmininko pavaduotojų yra ne daugiau kaip penki, o vienas iš jų – Seimo opozicijos deleguotas atstovas.

3. Seimo Pirmininko ir jo pavaduotojų kompetenciją nustato Konstitucija ir šis statutas.

4. Seimo Pirmininko teikimu Seimas vieną iš Seimo Pirmininko pavaduotojų paskiria Seimo Pirmininko pirmuoju pavaduotoju.

5. Seimo narys, išrinktas Seimo Pirmininku arba laikinai einantis jo pareigas, turi sustabdyti savo veiklą Seimo narių frakcijoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

25 straipsnis. Seimo komitetai ir komisijos

1. Seimas įstatymų projektams nagrinėti bei kitiems klausimams, Konstitucijos priskirtiems Seimo kompetencijai, rengti iš savo narių sudaro komitetus. Komitetų sąrašą nustato šis statutas.

2. Seime sudaromos nuolat veikiančios Etikos ir procedūrų komisija, Peticijų komisija ir kitos komisijos.

3. Trumpalaikiams ar siauresnės paskirties klausimams spręsti, konkretiems pavedimams vykdyti Seimas iš savo narių gali sudaryti tyrimo, kontrolės, revizijos, parengiamąsias, redakcines ir kitokias laikinąsias komisijas.

4. Seimo valdyba taip pat gali sudaryti parengiamąsias, redakcines laikinąsias komisijas, o Seniūnų sueiga - derinimo komisijas.

5. Komitetų ir komisijų darbui vadovauja jų pirmininkai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

26 straipsnis. Seimo narių frakcijos, mišrios ir laikinosios grupės

1. Savo politiniams tikslams įgyvendinti Seimo nariai gali jungtis į frakcijas šio statuto nustatyta tvarka. Seimo narių frakcijų teises nustato šis statutas.

2. Seimo narių frakcijai vadovauja ir jai Seime atstovauja frakcijos seniūnas arba seniūno pavaduotojas, o pasisakyti frakcijos vardu gali kiekvienas jos įgaliotas Seimo narys.

3. Seimo nariai, neįsiregistravę į frakcijas, pripažįstami vienos mišrios Seimo narių grupės nariais. Mišriai Seimo narių grupei suteikiamos visos šio statuto nustatytos frakcijos teisės.

4. Seimo nariai gali jungtis į laikinąsias grupes šio statuto nustatyta tvarka.

27 straipsnis. Seimo valdyba

1. Seime veikia Seimo valdyba, kurios pagrindinis uždavinys - spręsti organizacinius Seimo darbo klausimus ir teikti patarimus Seimo Pirmininkui, kai jis to prašo.

2. Seimo valdyba sudaroma iš Seimo Pirmininko, jo pavaduotojų ir Seimo opozicijos lyderio. Seimo valdybos sudėtį nutarimu tvirtina Seimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

28 straipsnis. Seniūnų sueiga

1. Seime veikia Seniūnų sueiga, į kurią įeina Seimo valdybos nariai ir frakcijų atstovai.

2. Kiekviena frakcija į Seniūnų sueigą skiria po 1 atstovą nuo 10 frakcijos narių.

3. Kiekviena frakcija papildomai skiria į Seniūnų sueigą po 1 atstovą nuo nepilnos dešimties frakcijos narių, jeigu šią nepilną dešimtį sudaro daugiau negu 5 Seimo nariai.

4. Frakcijos, kuriose nėra 10 narių, skiria į Seniūnų sueigą po 1 atstovą.

5. Pagrindinis Seniūnų sueigos uždavinys - svarstyti Seimo sesijos darbų programas bei posėdžių darbotvarkes ir pritarti joms, derinti Seimo komitetų ir frakcijų darbo organizavimo klausimus, teikti sprendimų šiais klausimais projektus Seimui bei valdybai, taip pat patarimus Seimo Pirmininkui.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
SEIMO PIRMININKAS, JO PAVADUOTOJAI IR SEIMO VALDYBA

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

29 straipsnis. Seimo Pirmininko įgaliojimai

1. Seimo Pirmininkas:

1) vadovauja Seimo darbui ir atstovauja Seimui;

2) per 10 dienų nuo priėmimo patvirtina parašu Seimo priimto įstatymo teksto autentiškumą ir perduoda jį Respublikos Prezidentui pasirašyti, per 10 dienų pasirašo Seimo statutą ir jo pakeitimus,

per 3 dienas pasirašo įstatymus, kurių Respublikos Prezidentas per 10 dienų po įteikimo nepasirašo ir negrąžina Seimui pakartotinai svarstyti, bei juos oficialiai paskelbia;

3) per 10 dienų nuo priėmimo pasirašo Seimo nutarimus bei kitus Seimo priimtus aktus;

4) per 24 valandas pasirašo Seimo posėdžių protokolus, taip pat Seimo valdybos sprendimus, jeigu pats jiems pirmininkauja;

5) laikinai eina Respublikos Prezidento pareigas arba laikinai pavaduoja Respublikos Prezidentą Konstitucijos 89 straipsnyje numatytais atvejais;

6) teikia Seimo Pirmininko pavaduotojų kandidatūras Seimui;

7) Konstitucijoje nustatyta tvarka teikia Seimui skirti Konstitucinio Teismo teisėjų kandidatūras;

8) teikia Seimui skirti ir atleisti Seimo kontrolierių ir Seimo kontrolierių įstaigos vadovo kandidatūras;

9) Konstitucijos ir įstatymų numatytais atvejais teikia Seimui skirti ir atleisti valstybės institucijų vadovų ir jų pavaduotojų kandidatūras;

10) pirmininkauja Seimo ir Seimo valdybos posėdžiams arba paveda tai atlikti vienam iš savo pavaduotojų;

11) teikia Seniūnų sueigai sesijos darbų programos ir savaitės bei dienos posėdžių darbotvarkių projektus arba paveda tai atlikti vienam iš savo pavaduotojų;

12) teikia Seimo valdybos posėdžių darbotvarkės projektą arba paveda tai atlikti vienam iš savo pavaduotojų;

13) vykdo kitus šiame statute numatytus įgaliojimus.

2. Vykdydamas savo įgaliojimus, Seimo Pirmininkas leidžia potvarkius.

3. Seimo Pirmininkas, o kai jo nėra, Pirmininko pavaduotojas, jeigu pats nepirmininkauja posėdžiui, bet kuriuo svarstomu klausimu gali be eilės Seimo posėdžiuose išsakyti savo arba Seimo valdybos nuomonę.

4. Seimo sesijos metu Seimo Pirmininkas, jo pavaduotojai ne rečiau kaip kartą per mėnesį atsako į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus dėl savo veiklos.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

30 straipsnis. Seimo Pirmininko pavaduotojų įgaliojimai

1. Seimo Pirmininko pavaduotojai atlieka Seimo Pirmininko jiems pavestas funkcijas.

2. Seimo Pirmininko pavaduotojai per 24 valandas pasirašo Seimo posėdžių protokolus, taip pat Seimo valdybos sprendimus, jeigu jie Seimo Pirmininko pavedimu vadovavo šiems posėdžiams.

3. Seimo Pirmininką, laikinai išvykusį arba susirgusį ir dėl to laikinai negalintį eiti savo pareigų, tuo laiku pavaduoja Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas arba Seimo pavedimu kitas pavaduotojas.

4. Jeigu Konstitucijos 89 straipsnyje numatytais atvejais Seimo Pirmininkas laikinai eina Respublikos Prezidento pareigas ir netenka savo įgaliojimų Seime, Seimo Pirmininko pareigas Seimo pavedimu laikinai eina jo pavaduotojas.

5. Nutarimą pavesti laikinai eiti Seimo Pirmininko pareigas arba jį pavaduoti (išankstinį arba konkrečiu atveju) Seimas priima Seimo Pirmininko teikimu.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

31 straipsnis. Seimo kancleris

1. Seimo kancleris yra Seimui bei Seimo valdybai atsakingas ir atskaitingas valstybės tarnautojas – įstaigos vadovas.

2. Seimo kancleris yra Seimo kanceliarijos vadovas. Seimo kanclerį įstatymų nustatyta tvarka 5 metams skiria ir iš pareigų atleidžia Seimas Seimo Pirmininko siūlymu.

3. Seimo kancleriu negali būti skiriamas Seimo narys.

4. Seimo kanclerio pareigos nesuderinamos su dalyvavimu politinės partijos ar politinės organizacijos veikloje.

5. Seimo kancleris:

1) prižiūri, kaip rengiami Seimo ir jo valdybos dokumentai;

2) prižiūri Vyriausybės nariams ir kitų valstybės institucijų vadovams pateiktų klausimų, paklausimų ir interpeliacijų nagrinėjimą ir teikia apie tai informaciją Seimo nariams;

3) nagrinėja Seimo narių iškeltus klausimus dėl Seimo kanceliarijos darbo, užtikrina Seimo valdybos sprendimų vykdymą;

4) užtikrina Seimo Pirmininko ir jo pavaduotojų rengiamų sesijos darbų programos, savaitės ir dienos posėdžių darbotvarkių projektų, Seniūnų sueigos darbotvarkių projektų bei visų svarstomų klausimų medžiagos parengimą;

5) iš anksto vizuoja Seimo Pirmininkui pasirašyti teikiamus oficialius dokumentus, taip pat pagal savo kompetenciją pasirašo oficialius dokumentus;

6) atsako už Seimo antspaudų su valstybės herbu naudojimą ir saugojimą;

7) reguliariai pateikia Seimui apibendrintus duomenis apie Seimui adresuotus rinkėjų pasiūlymus, pageidavimus, laiškus;

8) kartu su frakcijų atstovais paskirsto posėdžių salėje vietas frakcijų nariams, taip pat frakcijoms nepriklausantiems Seimo nariams, skiria patalpas frakcijų susirinkimams;

9) įstatymų nustatyta tvarka skiria į pareigas ir iš jų atleidžia Seimo kanceliarijos valstybės tarnautojus;

10) tvirtina Seimo kanceliarijos padalinių nuostatus, darbo taisykles, darbuotojų pareigybių aprašymus ir raštvedybos instrukcijas;

11) atlieka Seimo kanceliarijai skirtų biudžeto asignavimų valdytojo funkcijas;

12) atlieka kitas šiame statute bei Seimo kanceliarijos nuostatuose nustatytas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)
Nr. IX-363, 2001 06 07, Žin., 2001, Nr. 50-1748 (2001 06 13)
Nr. IX-666, 2001-12-18, Žin., 2001, Nr. 108-3906 (2001-12-28), įsigalioja nuo 2002-01-01

32 straipsnis. Seimo valdybos įgaliojimai

Seimo valdyba:

1) tvirtina ir teikia Finansų ministerijai Seimo kanceliarijos programų ir išlaidų sąmatų projektus;

2) komitetų teikimu svarsto ir siunčia į komandiruotes Seimo narius su raštiškomis Seimo, valdybos, komitetų užduotimis; tvirtina komandiruočių ataskaitas;

3) komitetų ar frakcijų teikimu svarsto ir pritaria Seimo narių išvykoms ne Seimo lėšomis sesijos metu;

4) prireikus apsvarsto Seimo sesijos darbų programos, savaitės bei dienos posėdžių darbotvarkių projektus ir teikia išvadas Seniūnų sueigai arba Seimui;

5) šaukia neeilinius Seimo posėdžius, nustato posėdžių laiką;

6) tvirtina preliminarų Seimo sesijos posėdžių grafiką;

7) prireikus nustato, kokioms institucijoms ar asmenims pagrindinis komitetas privalo nusiųsti įstatymo projektą išvadoms gauti;

8) prireikus priima nutarimą pagrindinį komitetą atleisti nuo šio statuto 147 straipsnyje išdėstytų pagrindinio komiteto prievolių;

9) prireikus sudaro darbo grupes įstatymų projektams rengti ir Seimo bei valdybos pavedimams vykdyti;

10) padeda organizuoti bendrą komitetų darbą tais klausimais, kurie priklauso kelių komitetų kompetencijai;

11) tvirtina Seimo kanceliarijos struktūrą, sudaro Seimo kanceliarijos etatų sąrašą ir nustato atlyginimus;

12) tvirtina Seimo kanceliarijos nuostatus ir reglamentą;

13) sprendžia kitus Seimo darbo organizavimo klausimus, kurie pagal šį statutą nepriskirti kitoms Seimo institucijoms ar pareigūnams.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)
Nr. IX-363, 2001 06 07, Žin., 2001, Nr. 50-1748 (2001 06 13)

33 straipsnis. Seimo valdybos posėdžiai

1. Seimo valdybos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Seimo Pirmininkas arba jo įgaliotas Seimo Pirmininko pavaduotojas.

2. Stebėtojais Seimo valdybos posėdžiuose gali dalyvauti kiti Seimo nariai, Respublikos Prezidento ir Vyriausybės nuolatiniai atstovai. Į Seimo valdybos posėdžius gali būti kviečiami ir kiti asmenys.

3. Klausimus svarstyti valdybai gali teikti valdybos nariai, komitetai, komisijos, frakcijos ir Seimo kancleris.

4. Svarstyti teikiami Seimo valdybos dokumentų projektai, pasirašyti iniciatorių, perduodami Seimo Pirmininkui ar jo įgaliotam Seimo Pirmininko pavaduotojui, kurie, jais remdamiesi, parengia posėdžio darbotvarkę.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

34 straipsnis. Seimo valdybos sprendimai

1. Seimo valdybos sprendimai priimami, kai posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip pusė valdybos narių, atviru balsavimu paprasta posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma. Jeigu balsai pasidalija po lygiai, priimamas tas sprendimas, už kurį balsavo Seimo Pirmininkas, o jei šio nėra, - posėdžiui pirmininkaujantis Seimo Pirmininko pavaduotojas.

2. Seimo nariams per komitetus ir frakcijas pranešama apie Seimo valdybos sprendimus ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo sesijos metu arba ne vėliau kaip per savaitę kitos sesijos pradžioje.

3. Komitetai ir frakcijos gali apskųsti Seimo valdybos sprendimus Seimui, jeigu manoma, kad jie pažeidžia ar riboja Seimo nario, frakcijos ar komiteto teises arba priimti viršijant valdybai suteiktus įgaliojimus. Tokius skundus nagrinėja ir sprendžia Seimas, išklausęs Etikos ir procedūrų komisijos išvadas.

SEPTINTASIS SKIRSNIS
SEIMO SENIŪNŲ SUEIGA

35 straipsnis. Seimo seniūnų sueigos posėdžiai

1. Seimo seniūnų sueigos (toliau - Seniūnų sueiga) posėdžiai sesijos metu vyksta reguliariai specialiai tam paskirtu laiku.

2. Neeiliniai Seniūnų sueigos posėdžiai šaukiami Seimo Pirmininko, Seimo valdybos, Seniūnų sueigos seniūno arba ne mažiau kaip 1/3 Seniūnų sueigos narių reikalavimu. Apie neeilinių posėdžių laiką ir jų darbotvarkę Seniūnų sueigos nariams turi būti pranešta ne vėliau kaip prieš 6 valandas.

3. Seniūnų sueigos posėdžiams vadovauja seniūnas, kurio pareigas pagal Seniūnų sueigos patvirtintą grafiką kas savaitę pasikeisdami eina frakcijų seniūnai. Pirmosios sesijos pirmajam Seniūnų sueigos posėdžiui vadovauja vyriausias pagal amžių frakcijos seniūnas.

4. Seniūnų sueigai svarstyti jos kompetencijai priskirtus klausimus gali pasiūlyti ir pateikti Seimo Pirmininkui ar jo įgaliotam Seimo Pirmininko pavaduotojui Seniūnų sueigos nariai, Vyriausybė, taip pat kiti Seimo nariai, teikiantys įstatymų projektus. Pagal šiuos pasiūlymus Seniūnų sueigos darbotvarkės projektą sudaro Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas Seimo Pirmininko pavaduotojas.

5. Stebėtojų teisėmis Seniūnų sueigos posėdžiuose gali dalyvauti kiti Seimo nariai, Respublikos Prezidento ir Vyriausybės nuolatiniai atstovai. Į Seniūnų sueigos posėdžius gali būti kviečiami ir kiti asmenys.

6. Seniūnų sueigos posėdžiai yra atviri visuomenės informavimo priemonių atstovams.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

36 straipsnis. Seniūnų sueigos įgaliojimai

Seniūnų sueiga savo posėdyje:

1) svarsto Seimo kanceliarijos programų ir išlaidų sąmatų projektus ir su savo pasiūlymais bei pastabomis perduoda Seimo valdybai;

2) svarsto ir derina iškylančius prieštaravimus dėl Seimo sesijos darbų programos;

3) svarsto savaitės ir dienos posėdžių darbotvarkių projektus ir pritaria jiems;

4) svarsto ir derina siūlymus dėl pagrindinio ir papildomo komitetų įstatymo projektui svarstyti paskyrimo bei dėl preliminarios įstatymo projekto svarstymo Seimo posėdyje datos paskyrimo;

5) svarsto ir derina iškylančius prieštaravimus dėl kitų Seimo darbo organizavimo klausimų;

6) išklauso komitetų pirmininkų ir frakcijų seniūnų pasiūlymus dėl komitetų arba frakcijų tarpusavio ryšių ir teikia pasiūlymus Seimui arba valdybai;

7) teikia Seimo valdybai rekomendacijas dėl jos kompetencijai priskirtų klausimų sprendimo;

8) atlieka derinimo (taikinamosios) komisijos vaidmenį, iškilus principinio pobūdžio nesutarimams dėl svarbiausių Seime svarstomų klausimų;

9) prireikus nustato, kokioms institucijoms ar asmenims pagrindinis komitetas privalo nusiųsti įstatymo projektą išvadoms gauti;

10) prireikus priima nutarimą pagrindinį komitetą atleisti nuo šio statuto 147 straipsnyje išdėstytų prievolių.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-363, 2001 06 07, Žin., 2001, Nr. 50-1748 (2001 06 13)

37 straipsnis. Seniūnų sueigos nutarimai

1. Seniūnų sueigos nutarimai Seimui ir jo valdybai yra rekomendaciniai, išskyrus nutarimus dėl savaitės ar dienos posėdžių darbotvarkės bei šio Statuto 36 straipsnio 8 ir 9 punktuose nurodytus nutarimus.

2. Seniūnų sueigos rekomendaciniai nutarimai ir pačios Sueigos darbo organizavimo nutarimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių Seimo seniūnų sueigos narių balsų dauguma.

3. Nutarimai dėl Seimo sesijos darbų programos, savaitės ar dienos darbotvarkės projektų priimami, jeigu jiems prieštarauja ne daugiau kaip 1/3 Seniūnų sueigos posėdyje dalyvaujančių Seniūnų sueigos narių.

4. Jeigu kurie nors darbotvarkės punktai priimami balsų dauguma, prieštaraujant daugiau kaip 1/3 Seniūnų sueigos narių, Seimui jie pateikiami kaip rekomendacijos.

5. Seniūnų sueigos nutarimai įrašomi į posėdžių protokolą, kurį pasirašo Seniūnų sueigos posėdžio pirmininkas.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS
SEIMO FRAKCIJOS IR LAIKINOSIOS GRUPĖS

38 straipsnis. Teisė jungtis į frakcijas ir frakcijų darbo tvarka

1. Seimo nariai į frakcijas jungiasi laisva valia, nevaržomi jokių mandatų. Frakcijų kūrimas negali būti grindžiamas profesiniais ar vietiniais interesais.

2. Frakciją gali sudaryti ne mažiau kaip 7 Seimo nariai. Kiekvienas Seimo narys gali būti tik vienos frakcijos narys.

3. Frakcijos seniūnas, jo pavaduotojas arba frakcijos įgaliotas narys turi teisę Seime atstovauti tokiai šio statuto nustatytai Seimo narių daliai, kokią jų frakcija sudaro Seime.

4. Frakcijos pačios nusistato darbo tvarką, neprieštaraujančią šiam statutui.

5. Frakcijos gali jungtis į koalicijas, kurios gali veikti kaip viena frakcija.

39 straipsnis. Frakcijų paskelbimas

1. Seimo nariai, įkūrę frakciją, sesijos metu Seimo Pirmininkui pateikia pareiškimą su savo parašais. Šiame pareiškime turi būti nurodyta frakcijos pavadinimas, jos seniūno bei seniūno pavaduotojų pavardės.

2. Jeigu Seimo narių kuriama frakcija atitinka šio statuto reikalavimus, Seimo Pirmininkas privalo ne vėliau kaip per savaitę Seimo posėdyje paskelbti apie šios frakcijos įsikūrimą.

3. Apie frakcijos pavadinimo, sudėties ar vadovų pasikeitimą, frakcijos iširimą ar veiklos nutraukimą, taip pat apie frakcijų koalicijos sudarymą turi būti ne vėliau kaip kitą darbo dieną raštu pranešta Seimo Pirmininkui, kuris tai paskelbia artimiausiame Seimo posėdyje.

40 straipsnis. Seimo dauguma ir mažuma

1. Seimo dauguma yra laikomos tos Seimo frakcijos, kurių bendras narių skaičius yra daugiau kaip pusė Seimo narių ir kurios yra pasirašiusios bendros veiklos deklaraciją arba sutartį dėl koalicinės vyriausybės.

2. Seimo mažuma yra laikoma opozicinės bei kitos Seimo daugumai nepriklausančios frakcijos ir mišri Seimo narių grupė.

41 straipsnis. Opozicinės frakcijos

1. Seimo narių frakcijos arba jų koalicijos, nesutinkančios su Vyriausybės programa, gali pasiskelbti opozicinėmis.

2. Opozicinėmis frakcijomis laikomos tokios frakcijos ar jų koalicijos, kurių Seime paskelbtose politinėse deklaracijose išdėstytos jas nuo Seimo daugumos skiriančios nuostatos.

3. Opozicinės frakcijos ar koalicijos paskelbia alternatyvias Vyriausybės programas.

4. Opozicinėms frakcijoms ir koalicijoms garantuojamos visos Seimo statute numatytos frakcijų ir koalicijų teisės. Šios teisės jokia dingstimi negali būti apribotos.

5. Jeigu opozicinė frakcija arba jų koalicija turi daugiau kaip 1/2 Seimo mažumai priklausančių Seimo narių, tokios frakcijos seniūnas arba koalicijos vadovas yra vadinamas Seimo opozicijos lyderiu. Opozicijos lyderis naudojasi šiame statute numatytomis papildomomis opozicijos lyderio teisėmis.

6. Frakcijų siūlymai valstybės institucijoms yra rekomendaciniai. Juos valstybės institucijos, išskyrus teismus, privalo apsvarstyti ir atsakyti raštu.

42 straipsnis. Laikinosios grupės

1. Bendriems interesams konkrečiu klausimu įgyvendinti Seimo nariai gali jungtis į laikinąsias grupes.

2. Tokia grupė laikoma sudaryta, kai Seimo Pirmininkui įteikiamas pareiškimas, pasirašytas ne mažiau kaip 5 Seimo narių.

3. Svarstydama šį konkretų klausimą, laikinoji Seimo narių grupė naudojasi frakcijos teisėmis, apibrėžtomis šio statuto 104, 108 ir 109 straipsniuose.

III DALIS
SEIMO KOMITETAI IR KOMISIJOS

DEVINTASIS SKIRSNIS
SEIMO KOMITETŲ SUDARYMO TVARKA

43 straipsnis. Seimo komitetų sąrašas

Seime sudaromi šie komitetai:

1) Aplinkos apsaugos;
2) Biudžeto ir finansų;
3) Ekonomikos;
4) Europos reikalų;
5) Informacinės visuomenės plėtros;
6) Kaimo reikalų;
7) Nacionalinio saugumo ir gynybos;
8) Socialinių reikalų ir darbo;
9) Sveikatos reikalų;
10) Švietimo, mokslo ir kultūros;
11) Teisės ir teisėtvarkos;
12) Užsienio reikalų;
13) Valstybės valdymo ir savivaldybių;
14) Žmogaus teisių.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-504, 2001-09-13, Žin., 2001, Nr. 80-2781 (2001-09-19)

44 straipsnis. Seimo komitetų sudarymas

1. Seimo komitetai sudaromi pirmojoje sesijoje, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytą atvejį.

2. Gavus Seimo Pirmininko pateiktą nutarimo projektą, kiekvienoje kitoje eilinėje sesijoje tvirtinami komitetų sudėties pasikeitimai išlaikant proporcinio frakcijų atstovavimo principą, sudaromas naujas komitetas arba komitetai sudaromi iš naujo.

3. Komitetai sudaromi ne mažiau kaip iš 7 ir ne daugiau kaip iš 17 (išskyrus Europos reikalų komitetą) Seimo narių pagal proporcinio frakcijų atstovavimo principą. Tikslus kiekvieno komiteto narių skaičius nustatomas Seimo nutarimu.

4. Po to Seniūnų sueiga patvirtina visuose komitetuose frakcijų ir mišrios Seimo narių grupės atstovavimo normas laikantis proporcinio jų atstovavimo principo.

5. Pagal Seniūnų sueigos patvirtintą vietų skaičių Seimo frakcijos bei mišri Seimo narių grupė pasiskirsto vietas komitetuose.

6. Frakcijos, atsižvelgdamos į savo narių pageidavimus ir jų kompetenciją, rekomenduoja skirti komitetų nariais tiek savo frakcijos narių, kiek joms yra skirta vietų. Tuo atveju, jeigu Seimo nario pareiškime pareikštas noras tapti kokio nors komiteto nariu neatitinka proporcinio frakcijų atstovavimo principo, Seimas gali priimti nutarimą skirti Seimo narį į kitą komitetą, nei nurodyta jo prašyme. Frakcijų pareiškimai su rekomenduojamų Seimo narių parašais įteikiami Seimo Pirmininkui, o šis per 2 savaites privalo pateikti Seimui tvirtinti komitetų sudėtį.

7. Europos reikalų komitetas sudaromas ne mažiau kaip iš 15 Seimo narių pagal proporcinį frakcijų atstovavimo principą. Europos reikalų komiteto nariais gali būti Seimo nariai, dirbantys kituose komitetuose, taip pat Seimo valdybos nariai.

8. Komiteto narių pavaduotojų skaičius neribojamas. Jų kandidatūras kiekviena frakcija turi pateikti sunumeravusi iš eilės.

9. Komitetų sudėtį ir komitetų narių pavaduotojus tvirtina Seimas, balsuodamas už visą komiteto narių ir jų pavaduotojų sąrašą. Nepatvirtinus visa procedūra kartojama iš naujo.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)
Nr. IX-504, 2001-09-13, Žin., 2001, Nr. 80-2781 (2001-09-19)

45 straipsnis. Seimo komiteto nario pavaduotojo įgaliojimai

1. Kai komiteto narys nedalyvauja komiteto posėdyje, visas jo teises įgyja tame posėdyje dalyvaujantis tos pačios frakcijos komiteto narių pavaduotojas, esantis nustatytoje pavaduotojų eilėje pirmas.

2. Seimo narys, pavaduodamas savo frakcijos narį komitete, negali dirbti kaip to komiteto pirmininkas ar jo pavaduotojas.

46 straipsnis. Seimo komiteto pirmininko ir jo pavaduotojo rinkimai

1. Komitetas renka pirmininką ir jo pavaduotoją.

2. Seimo seniūnų sueiga patvirtina pasiūlymus Seimo komitetams, kurių frakcijų atstovus rinkti Seimo komiteto pirmininku ir pavaduotoju.

3. Komiteto pirmininkas ir jo pavaduotojas renkami iš skirtingų frakcijų atstovų, o bendras komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų skaičius, tenkantis Seimo frakcijoms, turi būti proporcingas joms priklausančių Seimo narių skaičiui.

4. Komiteto pirmininką ir jo pavaduotoją tvirtina Seimas. Jeigu Seimas nepatvirtina pateikto kandidato, komitetas turi išsirinkti kitą.

5. Komiteto pirmininku ir jo pavaduotoju negali būti Seimo valdybos narys (išskyrus Europos reikalų komitetą), Seimo narys Vyriausybės narys, Seimo komisijos pirmininkas ar jo pavaduotojas.

6. Europos reikalų komiteto pirmininku renkamas vienas iš Seimo valdybos narių. Europos reikalų komiteto pirmininkas turi pavaduotojus, kurių vienas yra Užsienio reikalų komiteto pirmininkas. Pavaduotojų skaičių nustato Seimas.

7. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku arba jo pavaduotoju renkamas opozicinės frakcijos arba frakcijų koalicijos, turinčios daugiau kaip 1/2 Seimo mažumai priklausančių Seimo narių, atstovas. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas turi du pavaduotojus.

8. Komiteto pirmininkas ir jo pavaduotojas perrenkami, kai komitetas sudaromas iš naujo.

9. Komitetas gali perrinkti pirmininką bei jo pavaduotoją ir kitu metu, kartu kreipdamasis į Seimą dėl naujo pirmininko ar jo pavaduotojo patvirtinimo. Jeigu Seimas naujo pirmininko ar jo pavaduotojo nepatvirtina, pirmininku ar jo pavaduotoju lieka iki tol buvęs, o antrą kartą tuo pačiu klausimu komitetas gali kreiptis į Seimą tik kitoje eilinėje sesijoje.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-666, 2001-12-18, Žin., 2001, Nr. 108-3906 (2001-12-28), įsigalioja nuo 2002-01-01

47 straipsnis. Seimo komitetų pakomitečiai

1. Komitetai svarbiausioms veiklos kryptims iš savo narių gali sudaryti pakomitečius.

2. Pakomitetį turi sudaryti ne mažiau kaip 5 nariai.

3. Pakomitečio pirmininką renka komitetas, o tvirtina Seimas.

4. Pakomitečių pirmininkų skaičius, tenkantis Seimo frakcijoms, turi būti proporcingas joms priklausančių Seimo narių skaičiui.

5. Pakomitečių veiklos nuostatus tvirtina komitetai.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

48 straipsnis. Seimo komitetų darbo tvarka

1. Seimo komitetų veiklos kryptis, jų įgaliojimus ir darbo tvarką nustato šis statutas bei kiti įstatymai.

2. Seimo komitetai yra atsakingi ir atskaitingi Seimui. Kiekvienos kitos eilinės sesijos pradžioje gali būti išklausomos komitetų darbo ataskaitos.

3. Komitetai privalo nustatytu laiku apsvarstyti ir pateikti išvadas dėl jiems svarstyti perduotų klausimų, atlikti kitas Seimo pavestas užduotis.

4. Komitetai yra atsakingi, kad laiku būtų nustatytas atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų reikalingumas, pagal jų veiklos kryptis ir kompetenciją inicijuotas jų rengimas ir užsakytos išsamios išvados dėl jų projektų.

5. Seimo komitetai dirba pagal komitetų pasitvirtintus planus, kurie turi būti suderinti su Seimo sesijos darbų programa. Šiuose planuose nurodomi atsakingi vykdytojai ir atlikimo terminai. Komitetų darbo planai ir posėdžių darbotvarkės viešai paskelbiami.

6. Komitetų veiklą koordinuoja Seimo Pirmininkas, Seimo valdyba pagal Seimo sesijų darbų programas ir komitetų darbo planus.

7. Komitetai gali pasitvirtinti darbo tvarkos taisykles, neprieštaraujančias šiam statutui.

8. Svarstytiniems klausimams parengti komitetai iš savo narių gali sudaryti parengiamąsias darbo grupes. Į jas gali būti įtraukti davę sutikimą kiti Seimo nariai, taip pat valstybės institucijų, partijų ir visuomeninių organizacijų atstovai, ekspertai bei mokslininkai. Lėšos tokių grupių ekspertams skiriamos pagal patvirtintą komiteto išlaidų sąmatą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

49 straipsnis. Seimo komitetų įgaliojimai

Pagrindiniai Seimo komitetų įgaliojimai jų kompetencijai priklausančiais klausimais:

1) svarstyti įstatymų projektus, rengti išvadas ir nagrinėti klausimus, perduotus komitetui apsvarstyti;

2) savo iniciatyva arba Seimo pavedimu rengti įstatymų, kitų Seimo priimamų teisės aktų projektus, analizuoti naujų įstatymų ar jų pataisų reikalingumą;

3) rengti ir pateikti Seimui projektus dėl įstatymų suderinimo, papildymo ar prieštaravimų pašalinimo;

4) svarstyti Vyriausybės programą; savo iniciatyva arba Seimo pavedimu svarstyti Vyriausybės arba kitų valstybės institucijų veiklos programas pagal atskiras sritis ir teikti Seimui savo išvadas;

5) apsvarstyti pagal savo kompetenciją valstybės institucijų vadovų, kuriuos skiria Seimas arba kurių paskyrimui reikalingas Seimo pritarimas, ir jų pavaduotojų kandidatūras, taip pat tų pareigūnų atleidimo klausimus;

6) preliminariai svarstyti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą bei biudžeto įvykdymo apyskaitą;

7) analizuoti ir kontroliuoti einamųjų metų valstybės biudžeto lėšų naudojimo ekonominį efektyvumą, svarstyti ir teikti išvadas bei siūlymus dėl Vyriausybės pateikto kitų metų valstybės biudžeto projekto straipsnių ir programų, komiteto kompetencijai priskirtų klausimų, siekti racionalaus programų parinkimo ir asignavimų jam paskirstymo;

8) svarstyti pasiūlymus steigti ar panaikinti ministerijas ir kitas valstybės institucijas;

9) atliekant parlamentinę kontrolę, išklausyti ministerijų ir kitų valstybės institucijų informacijas bei pranešimus, kaip vykdomi Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti Seimo priimti aktai; savo iniciatyva arba Seimo pavedimu atlikti atskirų problemų parlamentinį tyrimą ir pateikti Seimui savo išvadas; savo iniciatyva arba Seimo pavedimu svarstyti Seimui atskaitingų valstybės institucijų veiklos metų ataskaitas ir pateikti Seimui savo išvadas;

10) nagrinėti rinkėjų bei visuomeninių organizacijų pasiūlymus;

11) sudaryti komiteto darbo planą, suderintą su Seimo sesijos darbų programa;

12) sudaryti komiteto išlaidų sąmatą, neviršijančią komitetui skirtų lėšų;

13) dalyvauti tarpparlamentiniuose Seimo ryšiuose.

50 straipsnis. Seimo komitetų bendradarbiavimo tvarka

1. Komitetai, svarstydami jų kompetencijai priklausančius klausimus, turi lygias teises ir pareigas.

2. Kelių komitetų kompetencijai priklausančius klausimus komitetai gali rengti ir nagrinėti kartu savo iniciatyva arba Seimo ar jo valdybos pavedimu. Tam jie gali sudaryti bendras darbo grupes, rengti bendrus komitetų posėdžius, kuriems pirmininkauja dalyvaujančių komitetų pirmininkai paeiliui.

3. Komitetas turi teisę pateikti pasiūlymą Seimui ar Seimo valdybai dėl nagrinėjamų klausimų perdavimo svarstyti ir kitam komitetui.

4. Komitetas turi teisę pateikti savo nuomonę kito komiteto nagrinėjamu klausimu, taip pat paprašyti kito komiteto išvados, kuri turi būti pateikta ne vėliau kaip per 15 dienų.

5. Nagrinėjant įstatymo projektą, Seimo paskirtas papildomas komitetas savo išvadas turi pateikti Seimo paskirtam pagrindiniam komitetui ir Seimui.

51 straipsnis. Seimo komiteto nario teisės

1. Komiteto narys turi sprendžiamojo balso teisę visais komitete svarstomais klausimais. Jis turi teisę siūlyti svarstyti klausimus, dalyvauti juos rengiant bei svarstant; siūlyti kviesti į komiteto posėdžius reikalingus asmenis; teikti pasiūlymus komitetui dėl valstybės institucijų patikrinimo, dėl jų informacijos išklausymo.

2. Komiteto narys turi teisę susipažinti su visais komitete gautais dokumentais bei kita medžiaga, o prireikus jais naudotis savo darbe.

52 straipsnis. Seimo komiteto pirmininko ir jo pavaduotojo įgaliojimai

1. Komiteto pirmininkas:

1) šaukia komiteto posėdžius ir rūpinasi, kad jiems būtų parengti reikalingi dokumentai bei kita medžiaga;

2) atsižvelgdamas į Seimo sesijos darbų programą, komiteto sprendimus, Seimo ar Seimo valdybos sprendimus arba komiteto posėdžio iniciatorių siūlymus, parengia komiteto posėdžio darbotvarkės projektą;

3) pagal komiteto patvirtintus darbo planus ir kitus komiteto sprendimus duoda komiteto nariams pavedimus, teikia jiems su komiteto veikla susijusią medžiagą ir dokumentus;

4) komiteto darbo planui vykdyti organizuoja komiteto narius dirbti parengiamosiose komisijose ir darbo grupėse;

5) kviečia dalyvauti komiteto posėdžiuose reikalingus asmenis;

6) pirmininkauja komiteto posėdžiams;

7) pasirašo komiteto sprendimus, išvadas ir posėdžių protokolus, taip pat komiteto rengtų ir taisytų įstatymų projektus, perduodamus svarstyti Seimui, vizuoja priimtus komiteto rengtus ir taisytus įstatymus bei kitus Seimo aktus;

8) atstovauja komitetui santykiuose su kitomis valstybės institucijomis bei visuomeninėmis organizacijomis;

9) organizuoja komiteto sprendimų įgyvendinimą;

10) reguliariai praneša komiteto nariams apie gautus įstatymų projektus, naujus pavedimus komitetui, apie komiteto sprendimų įgyvendinimą, jo rekomendacijų svarstymą, darbą atstovaujant komitetui;

11) kas mėnesį praneša Etikos ir procedūrų komisijai apie komiteto posėdžiuose nedalyvaujančius ir šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytų pavedimų nevykdančius narius;

12) koordinuoja komiteto pakomitečių veiklą.

2. Komiteto pirmininko pavaduotojas pirmininko pavedimu atlieka kai kurias jo funkcijas. Išvykusį arba susirgusį ir dėl to laikinai negalintį eiti pareigų komiteto pirmininką tuo laiku pavaduoja jo pavaduotojas, o jo nesant - pirmininko įgaliotas komiteto narys.

53 straipsnis. Seimo komitetų posėdžiai

1. Sesijos metu eiliniai komitetų posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per savaitę. Seimo posėdžio metu komitetų posėdžiai rengiami tik Seimui sutikus. Tarp eilinių Seimo sesijų paprastai daroma komitetų darbo 1 mėnesio pertrauka.

2. Eiliniai ir neeiliniai komitetų posėdžiai rengiami komitetų pirmininkų siūlymu. Neeiliniai komitetų posėdžiai rengiami ir ne mažiau kaip 1/3 komiteto narių reikalavimu, taip pat Seimo ar Seimo valdybos pavedimu. Preliminari eilinių komiteto posėdžių darbotvarkė paprastai yra tvirtinama

ankstesnio komiteto posėdžio metu. Neeilinio posėdžio metu yra svarstomi tik komiteto posėdžio iniciatorių pateikti klausimai.

3. Komitetai gali rengti uždarus posėdžius, kai svarstymo metu pateikiama informacija, susijusi su valstybės ar komercine paslaptimi, bei kita informacija, kurios naudojimą bei platinimą riboja įstatymai. Sprendimas rengti uždarą posėdį priimamas komiteto narių balsų dauguma.

4. Komitetų posėdžiai ir priimami sprendimai yra teisėti, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė visų komiteto narių. Komiteto posėdžiams pirmininkauja komiteto pirmininkas arba jo pavedimu pirmininko pavaduotojas. Kol komiteto pirmininkas Seimo nepatvirtintas, komiteto posėdžiams pirmininkauja vyriausias pagal amžių komiteto narys.

5. Komitetų posėdžiuose, taip pat ir uždaruose, patariamojo balso teise gali dalyvauti į tuos komitetus neįeinantys kiti Seimo nariai.

6. Komitetai gali kviesti į posėdžius kitus Seimo narius, taip pat savivaldybių tarybų narius, ministerijų, kitų valstybės institucijų, partijų, visuomeninių organizacijų, mokslo įstaigų atstovus, specialistus, mokslininkus ir kitus reikalingus asmenis, suderinę tai su tų institucijų ar organizacijų vadovais.

7. Komitetų posėdžiai yra atviri visuomenės informavimo priemonių atstovams, išskyrus uždarus posėdžius. Po kiekvieno komiteto posėdžio yra parengiamas pranešimas Seimo spaudos tarnybai, kuriame išdėstoma diskusijų svarstytais klausimais esmė bei priimti nutarimai.

54 straipsnis. Klausymai Seimo komitetuose

1. Įstatymo projekto ir dėl jo pateiktų siūlymų bei pataisų pradiniam aptarimui, kai komitetas atlieka parlamentinį tyrimą, taip pat išvadų dėl svarstomo klausimo projektui parengti komitetas gali nutarti surengti specialius komiteto klausymus.

2. Komiteto klausymuose dalyvauja ekspertai, suinteresuotų institucijų ir visuomenės grupių atstovai, įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turintys asmenys, aptariami pasiūlymai ir pataisos svarstomam teisės akto projektui. Sprendimai klausymų metu nepriimami.

3. Tokiems klausymams suorganizuoti ir išvadoms dėl projekto parengti komitetas turi paskirti du atsakingus komiteto narius (paprastai vieną iš Seimo daugumos ir vieną iš Seimo mažumos), taip pat nutarti, kokius ekspertus, suinteresuotus asmenis ir valstybės pareigūnus privaloma pakviesti į klausymus.

4. Klausymų rengimo planas ir darbotvarkės viešai paskelbiami.

5. Komitetui nutarus arba komiteto pirmininkui pareikalavus gali būti rengiami ir uždari klausymai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

55 straipsnis. Seimo komitetų sprendimai

1. Komitetų sprendimai priimami atviru balsavimu paprasta posėdyje dalyvaujančių komiteto narių balsų dauguma. Jeigu balsavimo metu balsai pasiskirsto po lygiai, tai priimamas sprendimas, už kurį balsavo komiteto pirmininkas.

2. Kai komiteto narys reikalauja, kad dėl jo pasiūlymo būtų balsuojama, komiteto posėdžio pirmininkas privalo jį teikti balsavimui.

3. Jeigu komiteto narių mažuma, kurią sudaro ne mažiau kaip 3 Seimo nariai, komiteto svarstytu klausimu pareiškia atskirąją nuomonę, ji turi būti paskelbta kartu su komiteto sprendimu.

4. Kelių komitetų bendruose posėdžiuose sprendimai priimami, jeigu jiems pritaria kiekvienas komitetas.

5. Komitetų sprendimai ir išvados Seimui pateikiami raštu.

6. Komitetų priimti sprendimai valstybės institucijoms yra rekomendaciniai. Siųsdami joms rekomendacijas ir pasiūlymus, komitetai apie tai praneša Seimo Pirmininkui, o prireikus - ir Vyriausybei.

7. Gavusios Seimo komitetų rekomendacijas ir pasiūlymus, valstybės institucijos, išskyrus teismus, privalo juos apsvarstyti. Apie svarstymo rezultatus arba priemones, kurių imtasi, turi būti pranešta komitetams ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pasiūlymų gavimo arba per kitą komitetų nustatytą laiką.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

56 straipsnis. Seimo komitetų įgaliojimai atliekant parlamentinę kontrolę

1. Komitetai pagal savo kompetenciją turi teisę tikrinti, kaip laikomasi įstatymų, Seimo nutarimų, kaip atsižvelgiama į komitetų rekomendacijas bei pasiūlymus; savo iniciatyva arba Seimo pavedimu atlikti atskirų problemų parlamentinį tyrimą; savo iniciatyva arba Seimo pavedimu nagrinėti Seimui atskaitingų valstybės institucijų metų ataskaitas.

2. Jei komitetas nusprendžia, kad reikia išklausyti Vyriausybės nario ar kitos valstybinės institucijos (išskyrus teismus) pareigūno informaciją, komiteto pirmininkas apie tai praneša Vyriausybės nariui ar atitinkamai kitos valstybės institucijos vadovui. Tokiu atveju Vyriausybės narys ar kitas pareigūnas ne vėliau kaip po dviejų savaičių (jeigu komitetas nepageidauja kitaip) privalo dalyvauti komiteto posėdyje, jeigu nedalyvauja, - komiteto pirmininkas apie tai informuoja Seimą.

3. Komitetai turi teisę išreikalauti iš valstybės institucijų, išskyrus teismus, ir pareigūnų dokumentus, išvadas raštu, ataskaitas bei kitokią reikiamą medžiagą.

4. Komitetai, Seimo pavedimu atlikdami parlamentinį tyrimą, veikia pagal šio statuto 75-76 straipsniuose nustatytas Seimo kontrolės arba laikinųjų tyrimo komisijų veiklos taisykles ir turi tokius pat įgaliojimus.

57 straipsnis. Seimo komitetų išvados, pranešimai ir dalyvavimas Seimo diskusijoje

1. Klausimais, kuriuos komitetas rengė, atliko parlamentinį tyrimą arba kuriuos nagrinėjant jis buvo pagrindinis, šis komitetas rengia išvadas ir Seimo posėdžiuose daro pranešimus, o klausimais, perduotais komitetui papildomai nagrinėti, - papildomas išvadas ir papildomus pranešimus.

2. Komiteto išvada yra išsamus svarstymo komitete aprašymas. Joje nurodoma, kokie svarstymo metu buvo gauti pasiūlymai, pataisos, kokie ekspertai dalyvavo, kokias pataisas projekte siūlo daryti komitetas arba kokias išvadas dėl svarstyto klausimo komitetas padarė. Komitetų išvadų ir jų formos tikslius reikalavimus nustato Seimo valdyba.

3. Visais kitais klausimais komiteto nariai Seimo diskusijoje dalyvauja bendra tvarka.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS
SEIMO KOMITETŲ VEIKLOS KRYPTYS

58 straipsnis. Aplinkos apsaugos komiteto veiklos kryptys

Aplinkos apsaugos komiteto veiklos kryptys:

1) rengti įstatymų ir kitų teisės aktų projektus bei pasiūlymus aplinkos apsaugos, gamtos išteklių naudojimo, miškų ūkio, medžioklės ir žvejybos klausimais;

2) koordinuoti suinteresuotų valstybės institucijų ir kitų organizacijų darbą rengiant įstatymų projektus komiteto kompetencijai priklausančiais klausimais;

3) aplinkosaugos požiūriu nagrinėti komitetui perduotus įstatymų ir kitų teisės aktų projektus;

4) rengti ir nagrinėti pasiūlymus dėl Lietuvos aplinkosaugos politikos formavimo;

5) atlikti visų institucijų veiklos aplinkosaugos parlamentinę kontrolę, teikti pasiūlymus ir rekomendacijas dėl šių institucijų veiklos pagerinimo;

6) svarstyti tarptautinius teisės aktus, susijusius su aplinkosauga, bei teikti pasiūlymus ir išvadas Seimui.

59 straipsnis. Biudžeto ir finansų komiteto veiklos kryptys

Biudžeto ir finansų komiteto veiklos kryptys:

1) svarstyti Vyriausybės pateiktą Seimui tvirtinti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto projektą ir teikti apibendrintas visų komitetų išvadas;

2) atlikti bendrąją nuolatinę valstybės biudžeto vykdymo kontrolę;

3) kartu su kitais komitetais rengti išvadas dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitų;

4) rengti įstatymų ir kitų teisės aktų projektus bei pasiūlymus biudžeto ir finansų klausimais;

5) rengti ir pateikti išvadas dėl įstatymų, turinčių įtakos valstybės biudžeto pajamoms ir išlaidoms, projektų;

6) svarstyti ir rengti išvadas bei pasiūlymus dėl mokesčių ir specialiųjų fondų įstatymų projektų, dėl iš biudžeto išlaikomų įstaigų ir organizacijų finansavimo tvarkos, jų išlaidų normatyvų, dėl savivaldybių biudžetų sudarymo normatyvų, dėl biudžeto asignavimų įvairioms programoms įgyvendinti, taip pat Seimui bei jo darbuotojams išlaikyti;

7) atlikti valstybės turto naudojimo, Finansų ministerijos, Valstybės kontrolės ir Lietuvos banko veiklos parlamentinę kontrolę, teikti su tuo susijusius pasiūlymus bei rekomendacijas;

8) svarstyti Seimui ir (ar) Seimo komitetams (komisijoms) pateiktas valstybinio audito ataskaitas bei Valstybės kontrolės išvadas ir kartu su kitais komitetais (komisijomis) įvertinti, kai būtina – padėti įgyvendinti šiose ataskaitose bei išvadose pateiktas Valstybės kontrolės rekomendacijas;

9) teikti siūlymus ir rengti Seimo nutarimų projektus dėl Seimo pavedimų Valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą;

10) svarstyti komitetui perduotus įstatymų projektus, rengti išvadas ir nagrinėti finansinius apskaitos, atskaitomybės ir audito klausimus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-1064, 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3887 (2002-09-18)

60 straipsnis. Ekonomikos komiteto veiklos kryptys

Ekonomikos komiteto veiklos kryptys:

1) rengti ir nagrinėti įstatymų, Seimo nutarimų ir rezoliucijų projektus ir pasiūlymus dėl Lietuvos ūkio plėtojimo ir ekonominės raidos reguliavimo, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo ir privatizavimo;

2) teikti išvadas ir pasiūlymus dėl Lietuvos ūkio raidos strategijos, makroekonominių rodiklių įvertinimo ir prognozių;

3) rengti ir nagrinėti įstatymų, Seimo nutarimų ir rezoliucijų projektus ir pasiūlymus dėl ūkio subjektų veiklos teisinio reglamentavimo (įmonių steigimas, veikla, reorganizavimas, konkurencija, bankrotas);

4) svarstyti komitetui Seimo perduotus įstatymų, nutarimų ir rezoliucijų projektus, rengti ir teikti dėl jų išvadas;

5) svarstyti tarptautinius teisės aktus, susijusius su komiteto kompetencijai priskirtais klausimais;

6) svarstyti ir teikti išvadas dėl Vyriausybės pateikto valstybės biudžeto projekto komiteto kompetencijai priskirtais klausimais;

7) svarstyti ir teikti pasiūlymus bei išvadas dėl Valstybės investicijų programos;

8) vykdyti ūkio šakų valdymo ir kontroliavimo institucijų (Susisiekimo ir Ūkio ministerijų, Valstybinės konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo tarnybos, Privatizavimo komisijos, Valstybės turto fondo, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, Viešųjų pirkimų tarnybos, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos, Lietuvos ekonominės plėtros agentūros) parlamentinę kontrolę, teikti pasiūlymus ir rekomendacijas dėl jų veiklos gerinimo, dalyvauti rengiant su tuo susijusius įstatymų projektus;

9) nagrinėti, kaip naudojami Susisiekimo ir Ūkio ministerijoms, Valstybinės konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo tarnybai, Privatizavimo komisijai, Valstybės turto fondui, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijai, Viešųjų pirkimų tarnybai, Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijai, Lietuvos ekonominės plėtros agentūrai ir jų kuruojamoms programoms ir investiciniams projektams skirti asignavimai;

10) koordinuoti suinteresuotų valstybės valdymo institucijų ir kitų organizacijų darbą rengiant įstatymų, nutarimų ir rezoliucijų projektus komiteto kompetencijai priskirtais klausimais;

11) bendradarbiauti su ūkio subjektams (darbdaviams), dirbantiesiems ir vartotojų teisėms atstovaujančiomis konfederacijomis, asociacijomis bei kitomis institucijomis komiteto kompetencijai priskirtais klausimais.

61 straipsnis. Europos reikalų komiteto veiklos kryptys

Europos reikalų komiteto veiklos kryptys:

1) nagrinėti Seimo kompetencijai priklausančius svarbiausius su Lietuvos Respublikos politika Europos Sąjungos atžvilgiu susijusius klausimus ir pateikti dėl jų išvadas;

2) koordinuoti Seimo komitetų ir komisijų veiklą integracijos į Europos Sąjungą klausimais;

3) svarstyti pasirengimo narystei Europos Sąjungoje strategiją, Lietuvos Respublikos teisės aktų derinimo su Europos Sąjungos teise programos įgyvendinimą, Vyriausybės nuostatas svarbiausiais pasirengimo deryboms dėl narystės Europos Sąjungoje klausimais, kitus su integracija į Europos Sąjungą susijusius klausimus ir pateikti dėl jų išvadas;

4) atlikti valstybės institucijų parlamentinę kontrolę rengiantis ir pradėjus derybas dėl narystės Europos Sąjungoje;

5) padėti užtikrinti demokratinį Lietuvos integracijos į Europos Sąjungą proceso plėtojimą.

61(1) straipsnis. Informacinės visuomenės plėtros komiteto veiklos kryptys

Informacinės visuomenės plėtros komiteto veiklos kryptys:

1) rengti ir svarstyti informacinės visuomenės plėtrą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, svarstyti ir teikti pasiūlymus naujų (inovacinių) technologijų bei informacinės ir žinių visuomenės plėtros klausimais;

2) svarstyti ir teikti Seimui išvadas bei pasiūlymus dėl informacinės visuomenės plėtros politikos formavimo, ilgalaikės naujų (inovacinių) technologijų bei informacinės visuomenės plėtros strategijos parengimo ir jos įgyvendinimo;

3) koordinuoti valstybės institucijų ir įstaigų bei kitų organizacijų darbą rengiant įstatymų ir kitų teisės aktų projektus komiteto kompetencijai priklausančiais klausimais;

4) analizuoti tarptautinius teisės aktus bei tarptautinę praktiką, susijusią su informacinės ir žinių visuomenės plėtra, teikti pasiūlymus ir išvadas Seimui;

5) nagrinėti, kaip naudojamos lėšos, skirtos informacinės ir žinių visuomenės plėtrai kiekvienoje biudžeto asignavimų valdytojo programoje, ir įvertinti investicijų efektyvumą;

6) teikti išvadas dėl Seimo komitetų rengiamų įstatymų bei kitų teisės aktų projektų ir valstybės informacinės ir žinių visuomenės plėtros strategijos atitikimo;

7) atlikti parlamentinę kontrolę komiteto kompetencijai priklausančiais klausimais, išklausyti ministerijų ir kitų valstybės institucijų bei įstaigų informaciją bei pranešimus, kaip vykdomi įstatymai ir kiti Seimo priimti teisės aktai, susiję su komiteto kompetencijai priklausančiais klausimais.

Statutas papildytas straipsniu:
Nr. IX-504, 2001-09-13, Žin., 2001, Nr. 80-2781 (2001-09-19)

62 straipsnis. Kaimo reikalų komiteto veiklos kryptys

Kaimo reikalų komiteto veiklos kryptys:

1) rengti žemės ūkio ir maisto pramonės veiklą reglamentuojančių įstatymų bei kitų teisės aktų projektus ir teikti išvadas dėl komitetui nagrinėti perduotų projektų;

2) rengti ir nagrinėti pasiūlymus dėl Lietuvos agrarinės ir kaimo politikos formavimo, žemės ūkio mokslo ir mokymo krypčių nustatymo, tam reikalingų teisės aktų parengimo;

3) svarstyti ir teikti išvadas dėl Vyriausybės pateiktų įstatymų ir programų projektų, valstybės biudžeto projekto straipsnių, susijusių su žemės ūkio, maisto pramonės bei kaimo žmonių socialinių problemų sprendimu;

4) atlikti Lietuvos ūkį reglamentuojančių įstatymų projektų ekspertizę agrarinės ir kaimo politikos požiūriu ir teikti pasiūlymus bei išvadas;

5) atlikti žemės ūkio ir maisto pramonės institucijų parlamentinę kontrolę;

6) koordinuoti suinteresuotų valstybės institucijų ir kitų su kaimo reikalais susijusių žinybų, įstaigų bei organizacijų darbą rengiant žemės ūkio ir maisto pramonės sistemos veiklą reglamentuojančių įstatymų projektus.

63 straipsnis. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto veiklos kryptys

Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto veiklos kryptys:

1) svarstyti ir rengti įstatymų bei kitų teisės aktų projektus krašto apsaugos, valstybės saugumo, civilinės saugos, valstybės sienų apsaugos ir Vidaus reikalų ministerijos Specialiųjų tyrimų tarnybos klausimais;

2) koordinuoti suinteresuotų valstybės institucijų darbą rengiant įstatymų bei kitų teisės aktų projektus komiteto kompetencijai priklausančiais klausimais bei srityse, susijusiose su Nacionalinio saugumo įstatymo įgyvendinimu;

3) svarstyti ir teikti pasiūlymus dėl krašto visuomenės ir valstybės apsaugos politikos formavimo, atitinkamų struktūrų kūrimo ir tobulinimo;

4) atlikti krašto apsaugos, valstybės saugumo, civilinės saugos, valstybės sienų apsaugos ir Vidaus reikalų ministerijos Specialiųjų tyrimų tarnybos parlamentinę kontrolę, teikti pasiūlymus ir rekomendacijas dėl jų veiklos pagerinimo;

5) svarstyti pasiūlymus ir teikti išvadas dėl Lietuvos Respublikos karo atašė, atstovų karinėse misijose skyrimo užsienio valstybėse.

64 straipsnis. Socialinių reikalų ir darbo komiteto veiklos kryptys

Socialinių reikalų ir darbo komiteto veiklos kryptys:

1) svarstyti ir teikti pasiūlymus dėl valstybės socialinės politikos formavimo, derinant pagal Europos Sąjungos socialinės plėtros ir gyvenimo lygio kriterijus;

2) svarstyti Vyriausybės pateiktą tvirtinti Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto projektą ir teikti išvadas Seime svarstant kartu su Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto projektu;

3) atlikti bendrąją nuolatinę Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto vykdymo kontrolę;

4) rengti įstatymų ir kitų teisės aktų projektus bei pasiūlymus socialinės apsaugos ir darbo klausimais;

5) rengti ir pateikti išvadas dėl įstatymų, turinčių įtakos gyventojų realioms pajamoms, socialiniam aprūpinimui ir gyvenimo lygiui;

6) rengti gyventojų užimtumą, darbo santykius, socialinę rūpybą bei apsirūpinimą butais reglamentuojančių įstatymų projektus ir teikti išvadas dėl tokių įstatymų bei kitų aktų, perduotų komitetui nagrinėti, projektų;

7) koordinuoti suinteresuotų valstybės institucijų ir kitų organizacijų darbą rengiant įstatymų projektus komiteto kompetencijai priklausančiais klausimais;

8) atlikti socialinės apsaugos institucijų parlamentinę kontrolę, teikti pasiūlymus ir rekomendacijas dėl jų veiklos pagerinimo.

65 straipsnis. Sveikatos reikalų komiteto veiklos kryptys

Sveikatos reikalų komiteto veiklos kryptys:

1) rengti gyventojų sveikatos priežiūrą ir visuomenės sveikatą ir sveikatinimo veiklą reglamentuojančių įstatymų projektus ir teikti išvadas dėl tokių įstatymų bei kitų aktų, perduotų komitetui nagrinėti, projektų;

2) koordinuoti suinteresuotų valstybės institucijų ir kitų organizacijų darbą rengiant įstatymų projektus komiteto kompetencijai priklausančiais klausimais;

3) svarstyti ir teikti pasiūlymus dėl valstybės sveikatos politikos formavimo;

4) atlikti sveikatos sistemos institucijų ir kitų su asmens ir visuomenės sveikatos problemų sprendimu susijusių institucijų parlamentinę kontrolę, teikti pasiūlymus ir rekomendacijas dėl jų veiklos pagerinimo;

5) kontroliuoti sveikatos apsaugos reformos įgyvendinimą ir Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos kūrimo procesą.

66 straipsnis. Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto veiklos kryptys

Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto veiklos kryptys:

1) rengti ir svarstyti švietimą, mokslą, kultūrą ir informacijos teikimą reglamentuojančių įstatymų, nutarimų ir kitų dokumentų projektus bei pasiūlymus;

2) svarstyti ir teikti išvadas dėl komitetui perduotų dokumentų projektų, susijusių su švietimo, mokslo, kultūros ir informacijos teikimo klausimais, taip pat kitus projektus, įvertinant, ar jie atitinka valstybės politiką šiais klausimais;

3) rengti pasiūlymus ir rekomendacijas Vyriausybei bei savivaldybėms dėl švietimo, mokslo, kultūros ir informacijos teikimo;

4) rūpintis parama kultūrai tarnaujantiems asmenims, organizacijoms ir judėjimams;

5) atlikti Švietimo ir mokslo, Kultūros ministerijų, švietimo, mokslo ir kultūros institucijų parlamentinę kontrolę.

67 straipsnis. Teisės ir teisėtvarkos komiteto veiklos kryptys

Teisės ir teisėtvarkos komiteto veiklos kryptys:

1) svarstyti ir teikti pasiūlymus dėl valstybės teisinės politikos formavimo;

2) rengti ir padėti įgyvendinti teisinės sistemos reformą;

3) svarstyti ir teikti išvadas dėl siūlomų Konstitucijos pakeitimų ir papildymų projektų, taip pat preliminariai vertinti, ar svarstomi įstatymų projektai atitinka Konstituciją;

4) svarstyti ir teikti išvadas dėl Lietuvos Respublikos įstatymų derinimo su Europos Sąjungos teise;

5) rengti įstatymų projektus bei pasiūlymus dėl teisėtumo įgyvendinimo, teisėtvarkos stiprinimo ir nusikalstamumo kontrolės, taip pat koordinuoti tokių projektų rengimą;

6) svarstyti ir teikti išvadas bei pasiūlymus dėl valstybės institucijų sistemos reformų;

7) teikti teisines išvadas dėl kitų komitetų rengiamų įstatymų ir kitų teisės aktų projektų;

8) svarstyti ir pateikti Seimui nuomonę dėl Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų bei šių teismų pirmininkų, kitų teismų teisėjų, prokurorų, kuriuos skiria Seimas arba kurių paskyrimui reikalingas Seimo pritarimas, kandidatūrų ir teisėjų, taip pat prokurorų atleidimo;

9) atlikti teisėsaugos institucijų, išskyrus teismus, veiklos parlamentinę kontrolę, rengti su tuo susijusias išvadas bei pasiūlymus;

10) rengti ir teikti Seimui išvadas bei rekomendacijas dėl Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, prokuratūros ir kitų teisėsaugos institucijų veiklos;

11) pagal Konstitucinio Teismo nutarimus dėl įstatymų ir kitų Seimo priimtų aktų prieštaravimo Konstitucijai rengti šių įstatymų ir kitų Seimo priimtų aktų pataisų projektus arba teikti pasiūlymus kitiems komitetams parengti tokius projektus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. IX-1064, 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3887 (2002-09-18)

68 straipsnis. Užsienio reikalų komiteto veiklos kryptys

Užsienio reikalų komiteto veiklos kryptys:

1) rengti išvadas dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ratifikavimo ir denonsavimo bei kitų Seime svarstomų užsienio politikos klausimų;

2) rengti ir svarstyti įstatymų bei kitų teisės aktų, susijusių su užsienio politika, projektus ir teikti išvadas;

3) vykdyti užsienio politiką vykdančių ministerijų bei kitų Vyriausybės įstaigų parlamentinę kontrolę, teikti pasiūlymus ir rekomendacijas dėl jų veiklos pagerinimo; svarstyti ir teikti pasiūlymus dėl valstybės užsienio politikos formavimo ir vykdymo;

4) rūpintis Seimo tarpparlamentinių ryšių skyriaus veikla, atsižvelgiant į užsienio politikos prioritetus; svarstyti Seimo delegacijų tarptautinėse organizacijose bei forumuose, tarpparlamentinių ryšių grupių veiklą, teikti joms rekomendacijas ir pasiūlymus;

5) kontroliuoti valstybės institucijas, vykdančias Lietuvos informacinį pristatymą užsienyje, rengti su tuo susijusias išvadas ir pasiūlymus;

6) kartu su valstybinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis palaikyti ir plėtoti ryšius su Lietuvos išeiviais bei jų organizacijomis užsienyje, taip pat su lietuviais autochtonais, gyvenančiais už Lietuvos Respublikos ribų;

7) kartu su kitais komitetais nagrinėti migracijos reguliavimo problemas ir teikti pasiūlymus bei išvadas;

8) svarstyti ir teikti Vyriausybei rekomendacijas ir pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos diplomatinių santykių užmezgimo ir diplomatinių atstovybių atidarymo užsienyje;

9) iš anksto svarstyti užsienio reikalų ministro pasiūlymus teikti išvadas ir rekomendacijas dėl Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovų skyrimo užsienio valstybėse ir tarptautinėse organizacijose bei jų atšaukimo.

69 straipsnis. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto veiklos kryptys

Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto veiklos kryptys:

1) Seimo pavedimu arba savo iniciatyva rengti teisės aktų projektus valstybės valdymo bei viešojo administravimo, teritorinių struktūrų pertvarkymo, vietos savivaldos darbo organizavimo, finansavimo ir ekonominio savarankiškumo klausimais;

2) svarstyti įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, rengti dėl jų išvadas ir pasiūlymus valstybės valdymo, viešojo administravimo bei vietos savivaldos reformos, valstybės teritorijos administracinio suskirstymo, valstybės tarnybos ir vietos savivaldos teisinių santykių reglamentavimo klausimais;

3) svarstyti Vyriausybės programos valdymo ir viešojo administravimo bei vietos savivaldos reformos nuostatas;

4) svarstyti ir pateikti Seimui išvadas pagal komiteto kompetenciją dėl valstybės institucijų vadovų ir kitų politinių pareigūnų, kuriuos skiria Seimas, kandidatūrų;

5) svarstyti Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto skyrius, kartu su kitais komitetais rengti išvadas dėl valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo;

6) aprobuoti Seimui teikiamus Vyriausybės pasiūlymus dėl valstybės teritorijos administracinio suskirstymo ir atskirų savivaldybių ar apskričių teritorijų ribų nustatymo;

7) teikti Seimui išvadas dėl laikinojo tiesioginio valdymo įvedimo pagrįstumo ir naujų rinkimų į savivaldybių tarybą datos nustatymo;

8) nagrinėti Seimo, jo valdybos ar Seimo Pirmininko pavedimu komitetui perduotus jo kompetencijai priskirtus klausimus;

9) svarstyti Lietuvos savivaldybių asociacijos pasiūlymus dėl rengiamų įstatymų ir kitų Seimo aktų projektų vietos savivaldos plėtros klausimais;

10) atliekant parlamentinę kontrolę, išklausyti valstybės valdymo ir vietos savivaldos institucijų informacijas bei pranešimus, kaip vykdomi Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti Seimo priimti aktai komiteto kompetencijai priskirtais klausimais, teikti su tuo susijusius pasiūlymus ir rekomendacijas Seimui ir Vyriausybei bei Lietuvos savivaldybių asociacijai.

70 straipsnis. Žmogaus teisių komiteto veiklos kryptys

Žmogaus teisių komiteto veiklos kryptys:

1) rengti ir svarstyti įstatymų bei kitų teisės aktų projektus bei pasiūlymus su piliečių teisių garantijomis ir Lietuvoje gyvenančių tautybių santykių reguliavimu susijusiais klausimais;

2) teikti ministerijoms, valstybės institucijoms ir kitoms organizacijoms, Seimo komitetams rekomendacijas ir pasiūlymus piliečių teisių gynimo bei tautybių santykių gerinimo klausimais;

3) nustatyta tvarka teikti pasiūlymus dėl Seimo kontrolierių įstaigos struktūros, etatų ir finansavimo;

4) svarstyti Seimui adresuojamus skundus, atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Seimo kontrolierių darbo;

5) prireikus rengti nepasitikėjimo Seimo kontrolieriumi nutarimo projektą ir teikti jį svarstyti Seimui, svarstyti ir teikti Seimui išvadas dėl nutarimų projektų, kuriuos parengia kiti Seimo komitetai;

6) svarstyti Seimo kontrolieriaus pateiktą medžiagą apie ministrų ar kitų Seimui atskaitingų pareigūnų padarytus įstatymų pažeidimus ir pateikti savo išvadą Seimui svarstyti;

7) svarstyti ir rengti įstatymų bei kitų teisės aktų, susijusių su užsienyje gyvenančių lietuvių reikalais, projektus;

8) atlikti institucijų, sprendžiančių žmogaus ir piliečio teisių užtikrinimo klausimus, parlamentinę kontrolę.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS
SEIMO KOMISIJOS

71 straipsnis. Komisijų sudarymas

1. Seimas, pripažinęs būtinybę, gali sudaryti nuolat veikiančias komisijas specialioms problemoms nagrinėti arba sudaryti laikinąsias tyrimo, kontrolės, revizijos, parengiamąsias, redakcines ir kitokias laikinąsias komisijas kokiam nors klausimui ištirti, parengti ar kitiems Seimo pavedimams atlikti.

2. Jeigu sudarymo metu nebuvo aiškiai apibrėžtas komisijos įgaliojimų laikas, komisijos veikla nutraukiama Seimo nutarimu, kai pavesti uždaviniai yra įvykdyti.

3. Sudarant komisiją, pirmiausia nustatomas komisijos narių skaičius. Po to nustatomos Seimo frakcijų proporcinio atstovavimo normos, taip pat terminas kandidatams į komisijos narius pasiūlyti.

4. Jeigu laiku pasiūlytų kandidatų į komisijos narius sąrašas nepakankamas, po vieną papildomą kandidatą posėdžio metu gali žodžiu siūlyti frakcijos, po jų - ir kiekvienas Seimo narys, kol bus reikiamas kandidatų skaičius.

5. Kiekvienas iš pateiktų kandidatų turi duoti žodinį, o jeigu pats posėdyje nedalyvauja, raštišką sutikimą dirbti komisijoje. Seimas balsuoja už visą taip suformuotą komisijos narių sąrašą. Jeigu jis nepatvirtinamas, procedūra kartojama.

6. Kai kandidatai į komisijos narius siūlomi Seimo posėdyje ne pagal iš anksto skirtas normas ir nors 2 Seimo nariai pareiškia abejonę dėl kurio nors kandidato, dėl jo balsuojama atskirai. Jeigu posėdyje pasiūlytų kandidatų į komisijos narius yra daugiau, negu nustatytas komisijos narių skaičius, ir visi pasiūlyti kandidatai sutinka dirbti komisijoje, balsuojama atvirai biuleteniais su kandidatų sąrašu.

7. Tam tikrais atvejais Seimas gali nustatyti ir kitokią komisijų sudarymo tvarką, tačiau niekada jų negali sudaryti vienos frakcijos ar vieno komiteto atstovai.

72 straipsnis. Laikinųjų kontrolės arba tyrimo komisijų sudarymo tvarka

1. Laikinosios kontrolės arba tyrimo komisijos sudaromos kontroliuoti, kaip vykdomi Seimo sprendimai, surinkti ir Seimui pateikti informaciją bei išvadas, reikalingas kilusiai problemai nagrinėti ir sprendimui priimti, taip pat kitais šiame statute numatytais atvejais.

2. Laikinosios kontrolės arba tyrimo komisijos šio statuto 71 straipsnyje nustatyta tvarka sudaromos ne mažiau kaip iš 5 narių.

3. Laikinoji kontrolės arba tyrimo komisija darbui gali pasitelkti atitinkamų sričių specialistų.

73 straipsnis. Iniciatyva sudaryti laikinąją kontrolės arba tyrimo komisiją

1. Iniciatyvos teisę sudaryti laikinąsias kontrolės arba tyrimo komisijas turi Seimo valdyba, komitetai, frakcijos ir ne mažesnė kaip 1/4 Seimo narių grupė, jeigu tam tikrais atvejais šiame statute nenumatyta kitaip.

2. Iniciatoriai turi pateikti Seimui nutarimo dėl laikinosios kontrolės arba tyrimo komisijos sudarymo projektą, kuriame nurodomas tokios komisijos sudarymo tikslas, uždaviniai ir jos įgaliojimai.

3. Jeigu ne mažesnė kaip 1/4 Seimo narių grupė raštu pareikalauja sudaryti laikinąją kontrolės ar tyrimo komisiją, tokią komisiją Seimas turi sudaryti artimiausio posėdžio metu.

74 straipsnis. Komisijų darbo tvarka

1. Nuolat veikiančios komisijos arba komisijos, kurios įgaliojimų laikas ilgesnis kaip metai, pirmininkas ir jo pavaduotojas renkami ir tvirtinami komitetams nustatyta tvarka. Tokios komisijos pirmininku ir jo pavaduotoju negali būti Seimo valdybos ar Vyriausybės narys bei kitos komisijos ar komiteto pirmininkas ar jo pavaduotojas. Laikinosios komisijos pirmininką skiria Seimas.

2. Komisijos išlaidų sąmatą tvirtina ir kitus su jos veikla susijusius klausimus paprastai sprendžia Seimo valdyba.

3. Jeigu Seimas nenutaria kitaip, komisijos savo įgaliojimų metu vadovaujasi komitetų darbo tvarkos nuostatais.

4. Jeigu komisijos įgaliojimų laikas ilgesnis kaip metai, ji turi visas komitetų teises ir pareigas.

5. Komisija, baigusi darbą, pateikia Seimui savo parengtą ar suredaguotą projektą arba išvadą, kurią Seimas patvirtina priimdamas nutarimą.

6. Laikinosios tyrimo ir kontrolės komisijos dirba pagal šio statuto 75-76 straipsniuose nustatytą darbo tvarką.

75 straipsnis. Laikinosios kontrolės arba tyrimo komisijos įgaliojimai ir darbo tvarka

1. Jeigu nagrinėjamas klausimas yra susijęs su valstybės paslaptimi, laikinųjų kontrolės arba tyrimo komisijų posėdžiai uždari visiems asmenims, išskyrus kviestuosius, kurių sąrašas sudaromas pagal komisijos narių pageidavimus. Kitais atvejais laikinoji kontrolės arba tyrimo komisija rengti uždarus posėdžius gali tik gavusi Seimo pritarimą.

2. Laikinosios kontrolės arba tyrimo komisijos darbo metu surinkti duomenys, susiję su valstybės paslaptimi, neskelbiami.

3. Laikinųjų kontrolės arba tyrimo komisijų įgaliojimus nustato įstatymas.

76 straipsnis. Laikinosios kontrolės arba tyrimo komisijos sprendimai

1. Laikinoji kontrolės arba tyrimo komisija, atlikusi pavestą darbą, surinktus ir apibendrintus duomenis, išvadą ir parengtą nutarimo projektą pateikia Seimui.

2. Dėl laikinosios kontrolės arba tyrimo komisijos nagrinėto klausimo Seimo posėdyje priimamas nutarimas.

3. Seimo nutarime gali būti pareikštas nepasitikėjimas Vyriausybe, ministru ar kitu valstybės institucijos vadovu, kurį skiria Seimas, arba teikiamos išvados dėl siūlomo apkaltos proceso.

4. Nepasitikėjimo atveju nutarimui priimti taikomi šio statuto 218 ar 222 straipsnių reikalavimai.

77 straipsnis. Etikos ir procedūrų komisijos sudarymas

1. Seime sudaroma nuolat veikianti Etikos ir procedūrų komisija, į kurią ne mažiau kaip 1/10 Seimo narių gali pasiūlyti vieną atstovą. Pasiūlymai dėl kandidatų į šią komisiją Seimo Pirmininkui pateikiami raštu.

2. Jeigu Seimas nepatvirtina pirmojo ir antrojo tų pačių Seimo narių pasiūlyto kandidato, trečiasis jų pasiūlytas kandidatas į šios komisijos narius negali būti nepatvirtintas.

3. Iš Etikos ir procedūrų komisijos narių Seimas patvirtina šios komisijos pirmininką ir jo pavaduotoją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

78 straipsnis. Etikos ir procedūrų komisijos veiklos kryptys

Etikos ir procedūrų komisijos veiklos kryptys:

1) rengti teisės aktų, susijusių su Seimo narių veikla ir etika, projektus bei pasiūlymus;

2) vadovaujantis etinėmis nuostatomis, padėti Seimui, jo padaliniams, Seimo nariams ugdyti demokratiškumą, derinti įvairius požiūrius bei įsitikinimus, siekti moralinės santarvės, Seimo narių žmogiškų tarpusavio santykių;

3) prižiūrėti, kaip laikomasi Seimo statuto bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių Seimo narių veiklą. Seimo Pirmininko, jo pavaduotojų, komitetų bei komisijų pirmininkų, kitų Seimo narių siūlymu arba savo iniciatyva nagrinėti šių teisės aktų bei etikos pažeidimus, svarstyti kilusius Seimo narių konfliktus ir, jeigu reikia, pateikti išvadas Seimui, jo Pirmininkui ar Seimo valdybai;

4) Seimo, jo Pirmininko, Seimo valdybos, Seimo posėdžio pirmininko, frakcijos prašymu nagrinėti ir teikti išvadas dėl procedūrinių ginčų;

5) nagrinėti Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų pateiktą informaciją dėl Seimo narių asmeninės veiklos, prieštaraujančios įstatymams, ir teikti išvadas Seimui;

6) analizuoti Seimo narių nedalyvavimo Seimo, komitetų ir komisijų posėdžiuose priežastis, teikti spaudai informaciją apie be pateisinamų priežasčių praleistus posėdžius ir nedalyvavimą iš anksto skelbtuose balsavimuose bei pavedimų nevykdymą;

7) nagrinėti rinkėjų, valstybės įstaigų, visuomeninių organizacijų laiškus bei pasiūlymus Seimo narių veiklos klausimais;

8) prižiūrėti, ar Seimo nariai laiku ir tinkamai pateikia privačių interesų deklaracijas, ir jas saugoti;

9) remiantis metinėmis Seimo narių privačių interesų deklaracijomis arba Seimo nario prašymu, parengti Seimo nariui rašytines rekomendacijas, kokių priemonių Seimo narys turėtų imtis, kad savo veiklą suderintų su Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu ir šio statuto 18 straipsnio reikalavimais;

10) savo iniciatyva, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nurodymu arba gavę pareiškimą, kad kuris nors Seimo narys savo veikloje nevykdo Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo ir šio statuto 18 straipsnio reikalavimų, gali atlikti šio Seimo nario veiklos tyrimą. Apie gautus pareiškimus, nutarimą atlikti tyrimą bei tyrimo rezultatus informuojamas Seimo Pirmininkas, pareiškimą pateikęs asmuo, Seimo narys, kurio veikla buvo tiriama, ir Vyriausioji tarnybinės etikos komisija. Jeigu tiriant Seimo nario veiklą nustatoma, kad Seimo narys nevykdė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo ir šio statuto 18 straipsnio reikalavimų, apie tai nedelsiant informuojamas Seimas;

11) apsvarstyti kiekvieno Seimo nario kreipimąsi dėl jo teisių, nustatytų šiame Statute, pažeidimo ir pateikti motyvuotą atsakymą.

79 straipsnis. Seimo kanceliarija

1. Seimo veiklą užtikrina ir Seimo narių buities klausimus sprendžia Seimo kanceliarija. Seimo kanceliarija veikia pagal Seimo valdybos patvirtintus nuostatus.

2. Seimo kanceliarija yra valstybės įstaiga. Ji turi juridinio asmens teises, atsiskaitomąją sąskaitą banke, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu.

3. Seimo kanceliarija valstybės turtą valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise įstatymų nustatyta tvarka.

4. Seimo kanceliarijai vadovauja Seimo kancleris.

5. Seimo kanceliarija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

80 straipsnis. Peticijų komisija ir peticijų nagrinėjimas Seime

1. Lietuvos Respublikos piliečių peticijoms nagrinėti Seime sudaroma nuolat veikianti Seimo Peticijų komisija.

2. Peticijų komisija sudaroma pagal šio statuto 71 straipsnio nuostatas.

3. Peticijų komisija nagrinėja Seimui adresuotas Lietuvos Respublikos piliečių peticijas.

4. Peticijų pateikimo ir jų nagrinėjimo tvarką nustato specialus įstatymas ir Peticijų komisijos darbo reglamentas.

5. Skundus Seimui dėl Seimo Peticijų komisijos sprendimų Seimo posėdyje pateikia Peticijų komisijos pirmininkas. Seimas šiuo klausimu priima motyvuotą Seimo protokolinį nutarimą, kurio projektą pateikia Peticijų komisijos pirmininkas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1419, 1999 11 11, Žin., 1999, Nr. 97-2778 (1999 11 17)

81 straipsnis. Parlamentinės delegacijos ir tarpparlamentinių ryšių grupės

1. Seimo parlamentinės delegacijos tarptautinėse organizacijose ir forumuose sudaromos taip pat kaip komisijos.

2. Tarpparlamentinių ryšių grupės sudaromos laisvu Seimo narių apsisprendimo principu.

3. Seimo Pirmininkas, gavęs iniciatorių teikimą, praneša Seimo nariams apie įsirašymo į tarpparlamentinių ryšių grupes pradžią ir pabaigą bei jų sudarymo iniciatorius ir paskelbia pirmojo posėdžio datą ir vietą.

4. Po pirmojo grupės posėdžio, kurio metu išrenkamas grupės pirmininkas, pavaduotojas ar pavaduotojai, grupės pirmininkas Seimo posėdžio metu paskelbia apie tarpparlamentinės grupės įsikūrimą. Remiantis grupės pirmininko pareiškimu, grupė registruojama Seime.

5. Seimo Pirmininkas praneša atitinkamų valstybių parlamentams apie tokių grupių įkūrimą Seime ir jų vadovus.

6. Seimo valdyba, atsižvelgdama į grupės darbo intensyvumą, ekonominių, politinių ar moralinių aspektų svarbą, remia parlamentinių grupių veiklą: skiria grupės sekretorių, finansuoja grupės kviestų svečių priėmimą ar grupės narių vizitus pagal kitų valstybių parlamentinių grupių kvietimus.

7. Tarpparlamentinių ryšių grupių veiklą koordinuoja Užsienio reikalų komitetas. Grupės pirmininkai bent du kartus per kadenciją pateikia raštu Užsienio reikalų komitetui informaciją apie grupės veiklą. Grupės pirmininko informaciją Užsienio reikalų komitetas gali išklausyti komiteto posėdyje.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

IV DALIS
SEIMO SESIJOS

TRYLIKTASIS SKIRSNIS
PIRMOJI SEIMO SESIJA

82 straipsnis. Pirmosios Seimo sesijos sušaukimas

1. Seimas laikomas išrinktu, kai Vyriausioji rinkimų komisija paskelbia, kad yra išrinkta ne mažiau kaip 3/5 Seimo narių.

2. Naujai išrinktą Seimą susirinkti į pirmąjį posėdį, kuris turi įvykti ne vėliau kaip per 15 dienų po Seimo išrinkimo, kviečia Respublikos Prezidentas.

3. Jeigu Respublikos Prezidentas nekviečia Seimo susirinkti, Seimo nariai renkasi patys kitą dieną pasibaigus 15 dienų terminui.

83 straipsnis. Pirmasis naujai išrinkto Seimo posėdis

1. Pirmasis naujai išrinkto Seimo posėdis paprastai prasideda 12 valandą Seimo rūmuose.

2. Pirmąjį po rinkimų Seimo posėdį pradeda vyriausias pagal amžių Seimo narys. Jeigu šis negali ar atsisako, vietoj jo posėdį pradeda kitas vyriausias pagal amžių Seimo narys. Jis vadovauja posėdžiams tol, kol išrenkamas Seimo Pirmininkas.

3. Po to renkami Seimo Pirmininko pavaduotojai.

4. Jauniausias pagal amžių Seimo narys yra skiriamas į pirmąją balsų skaičiavimo grupę.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

84 straipsnis. Seimo darbo tvarka prasidėjus pirmajai Seimo sesijai

1. Prasidėjus Seimo pirmajai sesijai, skiriama laiko frakcijoms sudaryti ir Seniūnų sueigai suformuoti.

2. Po to Seimas paprastai dirba tokia tvarka:

1) pritaria ar nepritaria Respublikos Prezidento teikiamai Ministro Pirmininko kandidatūrai;

2) sudaro Seimo komitetus ir tvirtina jų pirmininkus bei šių pavaduotojus;

3) svarsto Ministro Pirmininko pateiktą Vyriausybės programą ir sprendžia, ar jai pritarti;

4) sudaro sesijos darbų programą šio statuto numatyta tvarka.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS
BENDRIEJI SESIJOS ORGANIZAVIMO KLAUSIMAI

85 straipsnis. Seimo sesijos

1. Seimas kasmet renkasi į dvi eilines pavasario ir rudens sesijas.

2. Pavasario sesija prasideda kovo 10 dieną ir baigiasi birželio 30 dieną.

3. Rudens sesija prasideda rugsėjo 10 dieną ir baigiasi gruodžio 23 dieną.

4. Seimas gali nutarti sesiją pratęsti.

5. Jeigu sesijos pradžios diena yra ne darbo diena, tą dieną rengiamas tik 1 posėdis.

6. Seimo nariai į eilines sesijas renkasi be atskiro kvietimo.

7. Sesija pradedama ir baigiama Seimo posėdžiuose Lietuvos valstybės himnu.

86 straipsnis. Neeilinių sesijų sušaukimas

1. Neeilines sesijas šaukia Seimo Pirmininkas ne mažiau kaip 1/3 visų Seimo narių siūlymu, kuris turi būti jam įteiktas raštu, o Konstitucijos 142 ir 144 straipsniuose numatytais atvejais - Respublikos Prezidentas.

2. Seimo valdyba turi pranešti visiems Seimo nariams apie neeilinę sesiją ne vėliau kaip likus 2 dienoms iki sesijos pradžios, išskyrus neatidėliotinus atvejus.

3. Neeilinėje sesijoje svarstomi tik jos iniciatorių pateikti klausimai. Neeilinės sesijos darbų programą tvirtina Seimas.

4. Neeilinės sesijos trukmė negali viršyti 15 dienų. Tarp neeilinių sesijų turi būti ne mažesnė kaip 10 dienų pertrauka, išskyrus neatidėliotinus atvejus.

87 straipsnis. Seimo posėdžių vieta

1. Seimo posėdžiai vyksta Vilniuje, Seimo rūmuose.

2. Kai Seimas negali susirinkti Seimo rūmuose, Seimo Pirmininkas arba Seimo valdyba gali laikinai paskirti kitą posėdžių vietą. Apie šį sprendimą turi būti pranešta visiems Seimo nariams.

3. Susirinkęs į laikinai paskirtą posėdžių vietą, Seimas išklauso Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos informaciją apie priežastis, privertusias pakeisti Seimo posėdžių vietą.

88 straipsnis. Seimo posėdžių sekretoriatas

1. Seimo posėdžių sekretoriatas yra Seimo kanceliarijos struktūrinis padalinys, kuris aptarnauja Seimo posėdžius, Seimo seniūnų sueigos posėdžius ir vykdo su tuo susijusius Seimo Pirmininko ir jo pavaduotojų nurodymus.

2. Seimo posėdžių sekretoriatas:

1) registruoja visus teikiamus įstatymų, kitų teisės aktų projektus ir jų naujas redakcijas, išvadas ir pasiūlymus;

2) priima iš Seimo komitetų, Seimo narių ir Vyriausybės pasiūlymus dėl sesijos darbų programos sudarymo ir perduoda juos Seimo Pirmininkui;

3) atsako, kad posėdžiui reikalinga medžiaga būtų laiku pateikta Seimo posėdžio pirmininkui, Seimo nariams, Seimo komitetams, frakcijoms ir Respublikos Prezidentui bei Vyriausybei;

4) registruoja posėdyje dalyvaujančius Seimo narius, priima iš Seimo narių pareiškimus dėl negalėjimo dalyvauti posėdyje iš anksto numatytų balsavimų metu ir praneša apie tai Etikos ir procedūrų komisijai;

5) priima iš Seimo narių pageidavimus paklausti pranešėją, dalyvauti diskusijoje, pasisakyti dėl balsavimo motyvų ir perduoda juos Seimo posėdžio pirmininkui;

6) registruoja Seimo narių klausimus ir paklausimus Vyriausybės nariams arba valstybės institucijų vadovams ir persiunčia atitinkamiems pareigūnams;

7) padeda Seimo posėdžio pirmininkui užtikrinti, kad Seimo posėdžiai vyktų pagal Seimo statuto reikalavimus;

8) užtikrina tinkamą techninį posėdžių parengimą ir aptarnavimą, pasirūpina posėdžių vertimu;

9) teikia informaciją apie posėdžius Seimo nariams, Seimo komitetams, frakcijoms, Respublikos Prezidentui bei Vyriausybei, Seimo kanceliarijos padaliniams;

10) vykdo kitus Seimo Pirmininko, jo pavaduotojų ir Seimo kanclerio nurodymus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS
SESIJOS DARBŲ PROGRAMA IR POSĖDŽIŲ DARBOTVARKĖ

89 straipsnis. Sesijos darbų programa

1. Sesijų, išskyrus pirmąją, rengimą organizuoja Seimo Pirmininkas. Jis kartu su Seimo Pirmininko pavaduotojais parengia sesijos darbų programos bei pirmosios savaitės posėdžių darbotvarkės projektus.

2. Šiuos projektus Seimo nariai gali gauti Posėdžių sekretoriate likus 2 darbo dienoms iki sesijos pradžios.

3. Sesijos darbų programos projekte nurodoma, kokie Seimo komitetai yra atsakingi už į programą įtrauktus klausimus, kada numatoma pateikti klausimą Seimo posėdyje.

4. Sesijos darbų programos projektas perduodamas Respublikos Prezidentui ir Vyriausybei.

5. Sesijos darbų programos projektą apsvarsto Seniūnų sueiga, gavusi raštiškus Respublikos Prezidento ir Vyriausybės pasiūlymus. Ji gali projekte daryti pataisas ir papildymus šio statuto 37 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Projektas su Seniūnų sueigos pataisomis bei papildymais, taip pat su rekomendacijomis pateikiamas svarstyti Seimui.

7. Pirmojoje po rinkimų sesijoje darbų programą Seimas paprastai svarsto ir tvirtina šio statuto 84 straipsnyje nurodytu metu. Kitos sesijos pradedamos darbų programos aptarimu ir tvirtinimu.

8. Atskiri sesijos darbų programos punktai Seime aptariami ir dėl jų balsuojama ta pačia tvarka kaip įstatymų priėmimo metu dėl straipsnių.

9. Sesijos darbų programą Seimas vėliau gali tikslinti šio statuto numatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

90 straipsnis. Savaitės posėdžių darbotvarkės parengimas

1. Pagal patvirtintą sesijos darbų programą Seimo Pirmininkas kartu su Seimo Pirmininko pavaduotojais sudaro detalų savaitės posėdžių darbotvarkės projektą ir pateikia jį svarstyti Seniūnų sueigai. Pasiūlymus teikia Seimo valdybos nariai, Seniūnų sueigos nariai, komitetai, kiti Seimo nariai ir Vyriausybė.

2. Savaitės darbotvarkėje turi būti nurodytas posėdžių laikas, svarstomi klausimai, projekto registracijos numeris, svarstymo stadija, pranešėjai bei papildomi pranešėjai. Kartu Seimui turi būti pranešta apie nepriimtus pasiūlymus.

3. Jeigu savaitės posėdžių metu nespėjama išnagrinėti kurio nors klausimo, jis įrašomas be balsavimo į kitos savaitės darbotvarkę.

4. Į savaitės posėdžių darbotvarkę įrašomi klausimai, kuriems pagal šio statuto devynioliktajame skirsnyje numatytus reikalavimus yra tinkamai parengti įstatymų, nutarimų ar kitų aktų projektai, išskyrus šio statuto numatytus atvejus.

5. Seniūnų sueiga savo posėdyje sprendžia, ar pritarti kiekvienam pateiktos savaitės darbotvarkės punktui šio statuto 37 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Jeigu numatoma dirbti vieną dieną per savaitę, Seniūnų sueiga gali teikti iš karto posėdžių dienos darbotvarkę. Tokiu atveju jos parengimui, priėmimui ir keitimui taikomi tie patys reikalavimai kaip ir savaitės posėdžių darbotvarkei.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

91 straipsnis. Savaitės posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

1. Savaitės posėdžių darbotvarkės projektas, kuriam pritarta Seniūnų sueigoje, Seimo posėdyje nesvarstomas, iš karto balsuojama dėl jo patvirtinimo.

2. Tie darbotvarkės punktai, kurie Seniūnų sueigos pateikti kaip rekomendacijos, taip pat visas darbotvarkės projektas, jeigu Seimas jo balsuodamas nepatvirtino, turi būti aptarti Seimo posėdyje. Tokiu atveju pasiūlymus gali teikti Seimo valdybos nariai, komitetai, frakcijos, Vyriausybė.

3. Jeigu Seniūnų sueiga dėl kokių nors priežasčių negalėjo pritarti savaitės posėdžių darbotvarkės projektui, Seimui jį gali pateikti Seimo Pirmininkas. Tokiu atveju taikoma šio straipsnio antrojoje dalyje nustatyta tvarka.

92 straipsnis. Privalomas klausimų įtraukimas į darbotvarkę

1. Ne mažesnės kaip 1/3 Seimo narių grupės raštišku reikalavimu klausimas į sesijos darbų programą, savaitės ar kitos dienos darbotvarkę įrašomas privalomai, jeigu jis yra parengtas ir svarstyti pasirengta šio statuto numatyta tvarka. Tokiam klausimui svarstyti skiriama ne daugiau kaip 1,5 valandos, jeigu Seimas šio laiko nenusprendžia pratęsti.

2. Jeigu Respublikos Prezidentas prašo, jo teikiami klausimai ir pranešimai į posėdžio darbotvarkę įrašomi privalomai (be balsavimo).

3. Vyriausybė turi teisę prašyti į Seimo savaitės posėdžių darbotvarkę įtraukti Vyriausybės pranešimą svarbiu klausimu. Seimui nutarus, po tokio pranešimo gali vykti diskusija.

4. Daugiau kaip 1/10 visų Seimo narių raštišku reikalavimu į kitos posėdžių dienos darbotvarkę privalomai įrašoma diskusija dėl ypač svarbios problemos. Diskusijai skiriama ne daugiau kaip 30 minučių, jeigu Seimas nenusprendžia šią diskusiją pratęsti. Po svarstymo Seimas gali pavesti tą problemą išnagrinėti kuriam nors komitetui ar komisijai. Vieno posėdžio metu gali būti surengta tik viena tokia diskusija.

93 straipsnis. Dienos posėdžių darbotvarkė

1. Seimo Pirmininkas kartu su Seimo Pirmininko pavaduotojais pagal patvirtintą savaitės posėdžių darbotvarkę sudaro detalų kiekvienos posėdžių dienos darbotvarkės projektą, kuriame kiekvienam klausimui atskirai turi būti nurodytas pranešėjas ir svarstymo ar balsavimo laikas.

2. Šis darbotvarkės projektas Seime svarstomas ir priimamas ankstesnę posėdžių dieną.

3. Jeigu dienos posėdžių darbotvarkės projektui yra pritarta Seniūnų sueigoje, Seimo posėdyje jis nesvarstomas, iš karto balsuojama dėl darbotvarkės patvirtinimo.

4. Jeigu Seniūnų sueigoje dienos posėdžių darbotvarkės projektui nepritarta, papildomus siūlymus gali teikti Seimo valdybos nariai, komitetai, frakcijos ir Vyriausybė, tačiau tik pagal patvirtintą savaitės posėdžių darbotvarkę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

94 straipsnis. Papildomų klausimų įtraukimas į darbotvarkę ir klausimų išbraukimas iš darbotvarkės

1. Teisę Seimo posėdyje siūlyti papildomai įrašyti klausimus į priimtą savaitės ar dienos posėdžių darbotvarkę arba išbraukti klausimus iš priimtos savaitės ar dienos posėdžių darbotvarkės turi Seimo valdyba, Seniūnų sueiga, Vyriausybė ir Seimo narių frakcija.

2. Pasiūlymas papildomus klausimus įrašyti į darbotvarkę arba klausimus išbraukti iš darbotvarkės gali būti priimtas, jeigu už jį balsuoja dauguma posėdyje dalyvaujančių Seimo narių.

3. Jeigu pasiūlymui papildomus klausimus įrašyti į darbotvarkę arba klausimus išbraukti iš darbotvarkės nepritarta, pakartotinai jį pateikti galima tik kitą dieną.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. IX-1064, 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3887 (2002-09-18)

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS
SEIMO POSĖDŽIAI

95 straipsnis. Seimo posėdžių kalba

Seime posėdžiai vyksta lietuvių kalba. Jos nemokantys svečiai, ekspertai ir liudytojai turi teisę kalbėti kita kalba, jeigu ne vėliau kaip prieš 6 valandas apie tai praneša Seimo posėdžių sekretoriatui, kuris turi pasirūpinti vertimu.

96 straipsnis. Seimo posėdžių periodiškumas

1. Seimo sesijos metu paprastai rengiami 4 posėdžiai per savaitę - po 2 antradienį ir ketvirtadienį, o kas 3 savaitės daromos vienos savaitės plenarinių posėdžių pertraukos.

2. Kitomis savaitės dienomis ir tą savaitę, kai nėra plenarinių posėdžių, Seimo valdybos nustatytu laiku rengiami Seimo valdybos, Seniūnų sueigos, frakcijų, komitetų ir komisijų posėdžiai, Seimo narių susitikimai su rinkėjais, savivaldybių atstovais.

3. Preliminarų Seimo sesijos posėdžių grafiką tvirtina Seimo valdyba.

97 straipsnis. Seimo posėdžių darbotvarkė

1. Kiekvienos dienos vakarinio posėdžio paskutinės 20 minučių skiriamos Seimo nariams pareikšti nuomonę dėl svarbių valstybės problemų. Tai transliuojama per nacionalinį radiją.

2. Norintieji kalbėti iki rytinio posėdžio įteikia Seimo posėdžių sekretoriatui raštišką prašymą. Seimo posėdžių sekretoriatas gautus prašymus perduoda posėdžio pirmininkui.

3. Dėl Seimo narių pareikštos nuomonės nediskutuojama. Seimas gali be diskusijų pritarti Seimo nario siūlymui pavesti problemą ištirti atitinkamam Seimo komitetui ar komisijai. Seimo komitetas ar komisija šią problemą privalo pradėti nagrinėti ne vėliau kaip po savaitės.

4. Antradienio vakarinio posėdžio 30 minučių skiriama Vyriausybės pusvalandžiui – atskirų Vyriausybės narių, Seimo pareigūnų, Seimo paskirtų valstybės institucijų vadovų, išskyrus Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjus, taip pat kitų valstybės institucijų vadovų atsakymams į Seimo narių klausimus, o ketvirtadienio rytinio posėdžio dalis paprastai skiriama Vyriausybės valandai.

5. Kas trečiojo ketvirtadienio vakarinio posėdžio darbotvarkę sudaro Seimo opozicijos frakcijos. Seimo valdyba, atsižvelgdama į proporcinio Seimo opozicijos frakcijų atstovavimo principą, iki eilinės Seimo sesijos pradžios paskiria frakciją arba jų koaliciją, atsakingas už tokių posėdžių darbotvarkes. Šiuo atveju tokių posėdžių darbotvarkės Seimo posėdyje nebetvirtinamos, tačiau turi būti pateikiamos kartu su savaitės darbotvarkės projektu.

6. Kiekvieno ketvirtadienio, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytus ketvirtadienius, vakarinio posėdžio pabaigoje ne daugiau kaip 2 valandos skiriamos Seimo narių įregistruotiems projektams svarstyti. Šie projektai į darbotvarkę įrašomi, jeigu tam neprieštarauja daugiau kaip 1/3 Seimo narių, pagal jų registravimo eilę. Seimo narys gali prašyti Seimo, kad jo įregistruoto projekto svarstymas būtų atidėtas, tačiau tokiu atveju į darbotvarkę jis gali būti įtrauktas tik tada, kai jo svarstymui eilė ateis iš naujo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. IX-1064, 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3887 (2002-09-18)

98 straipsnis. Seimo posėdžių laikas bei Seimo narių registracija

1. Rytinis Seimo posėdis paprastai rengiamas nuo 10 valandos, vakarinis - nuo 15 valandos.

2. Seimo nariai registruojami kiekvieno posėdžio pradžioje ir prieš iš anksto numatytus balsavimus.

3. Seimo posėdžio pirmininko sprendimu arba Seimo narių frakcijos reikalavimu, kurį paremia ne mažiau kaip 1/2 posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, Seimo posėdis gali būti pratęstas, jeigu Seimas nesuspėjo išnagrinėti visų patvirtintos darbotvarkės klausimų.

99 straipsnis. Nenumatytas Seimo posėdis

1. Nenumatytas Seimo posėdis turi būti surengtas, jeigu to raštu reikalauja Respublikos Prezidentas, 1/3 Seimo narių arba Seimo valdyba.

2. Nenumatytame Seimo posėdyje svarstomi tik tie klausimai, kuriuos pateikia posėdžio iniciatoriai.

3. Apie nenumatyto Seimo posėdžio rengimą ir pateiktus svarstyti klausimus Seimo valdyba praneša Seimo nariams arba eilinio Seimo posėdžio metu, arba per visuomenės informacijos priemones likus ne mažiau kaip 6 valandoms iki to posėdžio pradžios.

100 straipsnis. Seimo posėdžio pirmininkas

1. Seimo posėdžiams pirmininkauja Seimo Pirmininkas arba jo pavaduotojas.

2. Seimo posėdžio pirmininkas:

1) žodžiu ir plaktuko smūgiu skelbia posėdžio pradžią ir pabaigą, prireikus gali paskelbti darbotvarkėje nenumatytą posėdžio pertrauką;

2) rūpinasi Seimo posėdžių darbo tvarka, stebi, kad juose būtų laikomasi šio statuto, kontroliuoja, kaip savo pareigas atlieka Balsų skaičiavimo grupė ir Seimo posėdžių sekretoriatas;

3) nedalyvauja diskusijose ir negali kitaip daryti Seimo nariams įtakos dėl priimamų sprendimų;

4) suteikia Seimo nariams žodį, vadovauja svarstymams, gali Seimo narių paklausti, patikslindamas pasiūlymų esmę;

5) stebi kalbų trukmę; jeigu ji viršijama, įspėja kalbėtoją, o po antrojo įspėjimo gali kalbėtoją nutraukti;

6) jeigu Seimas neprieštarauja, kalbėjimo laiką gali pratęsti;

7) jeigu kalbėtojas nukrypsta nuo svarstomo klausimo esmės, gali jį įspėti, o po antrojo įspėjimo gali kalbėtoją nutraukti;

8) jeigu Seimas neprieštarauja, gali suteikti žodį ir kitiems asmenims;

9) remdamasis svarstymų rezultatais, formuluoja klausimus balsuoti, vadovaudamasis šiuo statutu, nustato balsavimo tvarką, skelbia balsavimo pradžią ir pagal balsų skaičiavimo grupės ar elektroninės sistemos pateiktus duomenis skelbia balsavimo rezultatus;

10) įspėja Seimo narius, jeigu šie nesilaiko statuto, triukšmauja salėje, viešai įžeidžia Respublikos Prezidentą, Seimą, jo Pirmininką, Seimo narius, Vyriausybę, Ministrą Pirmininką ar ministrus, ir gali teikti pasiūlymus dėl įspėjimo įrašymo į protokolą, apsvarstymo Etikos ir procedūrų komisijoje arba Seimo nario pašalinimo iš salės;

11) priima sprendimą pašalinti iš posėdžių salės kviestus asmenis ar akredituotus žurnalistus, jeigu šie trukdo posėdžiui;

12) priimdamas sprendimus, Seimo narių reikalavimu paskelbia, kokiu statuto straipsniu remiasi;

13) pasirašo Seimo posėdžio protokolą, taip pat vizuoja posėdyje priimtus įstatymus ir kitus aktus.

101 straipsnis. Atviri ir uždari Seimo posėdžiai

1. Seimo posėdžiai paprastai yra atviri.

2. Seimui nutarus, taip pat Respublikos Prezidentui, Seimo Pirmininkui pareikalavus, išimties tvarka rengiamas uždaras posėdis, kuriame, be Seimo narių, gali dalyvauti tik specialiai į šį posėdį kviesti asmenys ir, jeigu reikia, Posėdžių sekretoriato darbuotojai.

3. Teisę siūlyti surengti uždarą posėdį turi Seimo valdyba, frakcijos, komitetai, šį pasiūlymą būtinai motyvuodami.

4. Be Seimo nutarimo nei Seimo nariai, nei kiti uždaro posėdžio dalyviai neturi teisės skleisti informaciją apie uždaro posėdžio turinį.

102 straipsnis. Seimo posėdžių svečiai ir stebėtojai

1. Seimo Pirmininkas ar Seimo valdyba gali pakviesti kalbėti posėdžiuose žymiausius Lietuvos Respublikos svečius: užsienio valstybių vadovus, vyriausybių narius, parlamentinių delegacijų vadovus, lietuvių išeivijos organizacijų pirmininkus.

2. Kiti garbingi svečiai gali būti pakviesti stebėti sesijos posėdžių.

3. Respublikos Prezidentas, Vyriausybės nariai, Konstitucinio Teismo teisėjai, Aukščiausiojo Teismo pirmininkas bei Seimo sudaromų valstybės institucijų vadovai gali dalyvauti posėdžiuose be atskiro kvietimo ir diskusijose išdėstyti savo nuomonę, kai svarstomi su jų veikla susiję klausimai. Apie jų dalyvavimą pažymima posėdžio protokole.

4. Atviri Seimo posėdžiai yra vieši. Juos stebėti gali visi leidimus įeiti į Seimo rūmus turintys asmenys. Posėdžių stebėjimo tvarką posėdžių salėje nustato Seimo valdyba.

5. Posėdžių salės parteryje posėdžių metu gali būti tik Seimo nariai, Posėdžių sekretoriato darbuotojai ir asmenys, kuriems yra suteiktas žodis.

103 straipsnis. Seimo narių pasitarimas

1. Kai kuriems klausimams preliminariai aptarti Seimas gali surengti visų Seimo narių pasitarimą, kuriame šio statuto taisyklės negalioja. Pasitarimo metu Seimas jokių sprendimų nepriima.

2. Seimo nariai išsirenka pasitarimo pirmininką ir gali nustatyti laikiną pasitarimo reglamentą.

104 straipsnis. Pranešimai, kalbos bei atsakymai į klausimus

1. Visi pranešimai Seimo posėdyje skaitomi iš centrinės tribūnos.

2. Statuto 106 straipsnyje išvardytais atvejais galima kalbėti ir iš Seimo nario vietos bei prie salėje esančių mikrofonų.

3. Posėdžio metu kalbėti galima tik posėdžio pirmininkui leidus.

4. Svarstant kiekvieną klausimą paprastai daromas vienas pagrindinis ir vienas papildomas pranešimas.

5. Pranešimo trukmę nustato posėdžio pirmininkas, suderinęs su pranešėju. Paprastai ji neturi viršyti 30 minučių.

6. Papildomam pranešimui skiriama iki 15 minučių, baigiamajam žodžiui ir kalbėti diskusijoje Vyriausybės ar komiteto vardu skiriama iki 10 minučių, frakcijos vardu - iki 7 minučių, o savo vardu - iki 5 minučių. Jeigu prieš prasidedant Seimo diskusijai yra priimamas nutarimas apriboti diskusijos trukmę, frakcijoms skirtas diskusijos laikas yra dalijamas proporcingai frakcijų dydžiui ir frakcijų seniūnai informuoja posėdžio pirmininką, kas iš frakcijos narių ir kiek laiko kalbės.

7. Projekto pateikimo metu pranešimui skiriama 10 minučių, o atsakymams į Seimo narių klausimus - ne daugiau kaip 10 minučių.

8. Atsakymas į vieną klausimą neturi trukti ilgiau kaip 3 minutes, o pats klausimas - ne ilgiau kaip 1 minutę.

9. Klausti galima tik po vieną klausimą. Dar kartą klausti leidžiama tik po to, kai klausiantysis iš naujo sulaukia eilės.

10. Atsakymus į klausimus, Seimui nutarus, galima nutraukti anksčiau laiko, jeigu pasiūlymą paremia dar bent vienas Seimo narys.

105 straipsnis. Diskusijų organizavimo tvarka

1. Užsirašyti kalbėti pradedama likus valandai prieš pirmąjį tos dienos, kurią numatyta klausimą svarstyti, posėdį, o baigiama - iki klausimo svarstymo pradžios. Tada posėdžio pirmininkas turi paskelbti diskusijoje dalyvausiančiųjų sąrašą. Kalbėti užsirašoma Posėdžių sekretoriate.

2. Diskusijoje žodis kalbėtojams suteikiamas pagal užsirašymo eilę. Posėdžio pirmininkas gali keisti šią eilę, kad diskusijoje proporcingiau būtų atstovaujama frakcijoms, komitetams, argumentuojama "už" ir "prieš".

3. Seimo narys gali atsisakyti kalbėti. Jei jis, neįspėjęs posėdžio pirmininko, išeina iš posėdžių salės ir nebūna, kai jam suteikiamas žodis, laikoma, kad jis atsisakė kalbėti. Seimo nariai negali vienas kitam perduoti kalbėti skirto laiko.

106 straipsnis. Kalbos dėl procedūros ir kitais klausimais

1. Kiekvienu darbotvarkės klausimu diskusijoje Seimo nariai turi teisę kalbėti ne daugiau kaip vieną kartą.

2. Išimtį sudaro klausimai, replikos, kalbos dėl balsavimo motyvų ar procedūros, diskusijos nutraukimo klausimai, pasiūlymai atmesti projektą ar atidėti svarstomą klausimą.

3. Šiais atvejais iš anksto užsirašyti nereikalaujama, tačiau tuo pačiu darbotvarkės klausimu Seimo narys turi teisę tik vieną kartą klausti, kalbėti ar pasakyti repliką, o dėl balsavimo motyvų - vieną kartą kalbėti prieš kiekvieną balsavimą.

4. Replikos sakomos reaguojant į kieno nors kalbą arba prašant ką nors paaiškinti. Ar suteikti žodį replikai, sprendžia posėdžio pirmininkas.

5. Kalbos dėl procedūros, diskusijos nutraukimo, klausimo atidėjimo ar projekto atmetimo ir replikos turi prioritetą prieš nagrinėjamą klausimą. Žodis šiais atvejais suteikiamas tuo metu kalbančiajam baigus kalbėti, o trukmė neturi viršyti 2 minučių. Šio statuto numatytais atvejais po tokių kalbų gali būti balsuojama.

6. Posėdžio pirmininkas gali minėtas kalbas nutraukti, jeigu kalbama ne dėl to, dėl ko buvo suteiktas žodis.

107 straipsnis. Kalbos dėl balsavimo motyvų

1. Dėl balsavimo motyvų galima kalbėti po to, kai posėdžio pirmininkas paskelbia, dėl ko bus balsuojama, ir paklausia, ar yra norinčių kalbėti dėl balsavimo motyvų. Kalbos trukmė negali viršyti 2 minučių.

2. Kai balsuojama dėl viso klausimo ar įstatymo projekto priėmimo, dėl balsavimo motyvų gali kalbėti "už" ir "prieš" ne daugiau kaip po 4 Seimo narius. Posėdžio pirmininkas pirmenybę kalbėti suteikia frakcijų seniūnams arba kalbantiesiems frakcijų vardu.

3. Kitais atvejais dėl balsavimo motyvų gali kalbėti "už" ir "prieš" po 1 Seimo narį.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-1064, 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3887 (2002-09-18)

108 straipsnis. Diskusijų nutraukimas ir apribojimas

1. Diskusija nutraukiama Seimui nutarus, išskyrus atvejus, kai šio statuto numatyta kitokia diskusijos baigimo tvarka.

2. Pasiūlymas diskusiją nutraukti gali būti pateiktas pasisakius ne mažiau kaip 2 kalbėtojams ir be aptarimo teikiamas balsuoti, jeigu jį paremia dar bent vienas Seimo narys. Prieš tai posėdžio pirmininkas turi pranešti, kiek buvo užsirašiusiųjų kalbėti ir kiek jau kalbėjo.

3. Nutarus diskusiją nutraukti, posėdžio pirmininkas privalo leisti pasisakyti pagal eilę dar vienam Seimo nariui ir visiems, kurie dar turi teisę kalbėti pagal šio straipsnio 4 dalį. Be to, pranešėjas dar gali tarti baigiamąjį žodį.

4. Be eilės vieną kartą kalbėti diskusijoje gali Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas ir Seimo opozicijos lyderis.

5. Jeigu Vyriausybės nariai, taip pat frakcijos ar komiteto vienas atstovas apie savo pageidavimą kalbėti praneša Posėdžių sekretoriatui iki diskusijos nutraukimo, jie išlaiko teisę kalbėti, net jeigu nutariama diskusiją nutraukti.

6. Seimas gali iš anksto apriboti bendrą diskusijų kiekvienu klausimu trukmę arba kalbėtojų skaičių. Tuomet teikimai nutraukti diskusiją nepriimami.

7. Jeigu diskusiją nutraukti prieštarauja opozicinė frakcija ir jos siūlymą paremia 1/3 posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, diskusija tęsiama toliau.

109 straipsnis. Klausimo svarstymo pertrauka ir svarstymo atidėjimas

1. Svarstant kiekvieną klausimą, iki balsavimo pradžios posėdžio pirmininko reikalavimu, pagrindinio komiteto reikalavimu, taip pat frakcijos reikalavimu, kurį paremia ne mažiau kaip 1/3 posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, arba opozicinės frakcijos reikalavimu, kurį paremia ne mažiau kaip 1/5 posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, daroma neeilinė, ne trumpesnė kaip 30 minučių ir ne ilgesnė kaip 1 valandos, klausimo svarstymo pertrauka arba klausimo svarstymas atidedamas kitam artimiausiam posėdžiui.

2. Svarstant klausimą, daryti tokias pertraukas ar atidėti svarstymą galima iš viso tik 2 kartus. Tame pačiame posėdyje daroma tik viena to paties klausimo svarstymo neeilinė pertrauka.

3. Jeigu svarstant klausimą buvo akivaizdžiai pažeistas šis statutas, komitetas, rengęs įstatymo ar kito teisės akto projektą, frakcija arba Etikos ir procedūrų komisija turi teisę reikalauti, kad klausimo svarstymas būtų atidėtas, bet ne ilgiau kaip savaitei.

110 straipsnis. Seimo nario kalba asmeniniu klausimu

1. Jeigu kitų kalbose Seimo nario elgesys ar žodžiai pateikiami iškreipti, jis turi teisę posėdžio pirmininko prašyti leisti kalbėti asmeniniu klausimu iki 2 minučių.

2. Jei posėdžio pirmininkas nesutinka, Seimo narys turi teisę prašyti, kad dėl leidimo jam kalbėti asmeniniu klausimu būtų balsuojama.

3. Žodis asmeniniu klausimu Seimo nariui suteikiamas baigus svarstyti klausimą.

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS
BALSAVIMAS IR BALSŲ SKAIČIAVIMAS

111 straipsnis. Balsavimo būdai ir tvarka

1. Dėl Seimo posėdžiuose svarstomų klausimų balsuojama atvirai, išskyrus šio statuto numatytus atvejus.

2. Įstatymai ir Seimo nutarimai priimami balsuojant elektronine balsų skaičiavimo sistema. Taip pat yra balsuojama dėl atskirų svarstomo klausimo nuostatų, atskirų įstatymo straipsnių ar teiginių, protokolinių nutarimų ir sesijos darbų programos, posėdžių darbotvarkės bei kitų klausimų. Duomenys apie kiekvieno Seimo nario balsavimą yra vieši. Posėdžio pirmininkui nutarus, dėl šių klausimų gali būti balsuojama rankos pakėlimu.

3. Kaip naudotis elektronine balsų skaičiavimo sistema, nustato atskira Seimo valdybos patvirtinta instrukcija.

4. Seimo nariai balsuoja asmeniškai. Balso teisė negali būti perduota kitiems asmenims.

112 straipsnis. Balsavimo procedūra

1. Balsavimo procedūros pradžią žodžiu skelbia posėdžio pirmininkas.

2. Posėdžio pirmininkas taip pat turi pranešti Seimo nariams, kiek balsų reikia sprendimui priimti.

3. Balsavimo metu po salę nevaikščiojama.

4. Kol balsavimo procedūra nebaigta, jokie klausimai nesvarstomi. Žodis suteikiamas tik dėl balsavimo motyvų ir balsavimo būdo, išskyrus laiką, kai skaičiuojami vardinio balsavimo ar balsavimo biuleteniais rezultatai.

113 straipsnis. Sprendimų priėmimas

1. Lietuvos Respublikos įstatymai, Seimo nutarimai ir kiti Seimo sprendimai priimami Seimo posėdžiuose paprasta (t.y. daugiau kaip pusės) posėdyje dalyvaujančių Seimo narių balsų dauguma, išskyrus specialius Konstitucijos ir šio statuto numatytus atvejus.

2. Sprendimai dėl protokolinių (įrašomų į protokolą) Seimo nutarimų, atskirų svarstomo klausimo nuostatų, atskirų įstatymo straipsnių ar teiginių, sesijos darbo tvarkos klausimų priimami balsavusių Seimo narių dauguma, šie sprendimai taip pat gali būti priimti ir be balsavimo (bendru sutarimu), t.y. po to, kai į posėdžio pirmininko klausimą: "Ar yra prieštaraujančių?" niekas neatsako, ir jis paskelbia: "Priimta".

3. Posėdžio pirmininkas kiekviename posėdyje prieš pirmąjį balsavimą, taip pat prieš balsavimą dėl viso įstatymo ar kito teisės akto priėmimo turi patikrinti, kiek Seimo narių dalyvauja.

4. Jeigu prieš kurį nors balsavimą posėdžio pirmininkas arba kuri nors frakcija nepareikalavo patikrinti, kiek Seimo narių dalyvauja posėdyje, vėliau dėl to abejonių kelti negalima. Posėdyje dalyvaujančių Seimo narių skaičiumi laikomas paskutinis nustatytasis tame posėdyje.

114 straipsnis. Vardinis balsavimas

1. Priimant Lietuvos Respublikos įstatymus, Seimo nutarimus arba kitus aktus, išskyrus personalijų klausimus, galima balsuoti ir vardiniu būdu, jeigu kuri nors frakcija reikalauja ir šį reikalavimą paremia ne mažiau kaip 1/3 posėdyje dalyvaujančių Seimo narių.

2. Tokį reikalavimą gali pateikti frakcijos atstovas tik baigus svarstyti klausimą, prieš balsavimą dėl viso projekto.

3. Šiuo atveju iki balsavimo pradžios Seimo nariams išdalijamos vardinio balsavimo kortelės, kurias gaudami jie pasirašo kortelių išdavimo lape.

4. Posėdžio pirmininkas paskelbia vardinio balsavimo pradžios ir pabaigos laiką. Apie tai informacija paskelbiama visuose Seimo rūmuose.

5. Kol neprasidėjo vardinis balsavimas, bet kurios frakcijos seniūnas gali pareikalauti, kad balsavimas būtų atidėtas. Tokiu atveju posėdžio pirmininkas tiksliai nurodo, iki kada yra balsavimas atidedamas, ir šis balsavimas turi įvykti ne vėliau kaip iki kitos posėdžių dienos pabaigos. Tokiu būdu balsavimą atidėti galima tik vieną kartą.

6. Paskelbus balsavimo pradžią, kiekvienas Seimo narys kortelę užpildo, pasirašo ir perduoda balsų skaičiavimo grupei.

7. Pasibaigus balsavimo laikui, vardinio balsavimo kortelės neišduodamos ir nepriimamos.

8. Suskaičiavus balsus, posėdžio pirmininkas paskelbia, kaip balsavo kiekvienas Seimo narys.

115 straipsnis. Slaptas balsavimas

1. Tik slaptai balsuojama tada, kai renkamas Seimo Pirmininkas, jo pavaduotojai, sprendžiamas nepasitikėjimo Vyriausybe, Ministru Pirmininku ar atskiru ministru klausimas, nepasitikėjimo kuriuo nors Seimo pareigūnu arba Seimo paskirto valstybės institucijos vadovo atleidimo iš pareigų klausimas, taip pat kai balsuojama dėl kaltinimo formuluočių apkaltos proceso metu.

2. Taip pat slaptai balsuojama, kai sprendžiamas klausimas dėl Konstitucinio Teismo teisėjų paskyrimo.

3. Seimui nutarus, gali būti slaptas balsavimas ir kitais personalijų klausimais.

4. Slaptai balsuojama per posėdžio pertrauką.

5. Balsavimo biuletenius antspauduoja ir išduoda balsų skaičiavimo grupė. Gaudami biuletenį, Seimo nariai pasirašo biuletenių išdavimo lape.

6. Balsavimo vietoje turi būti slapto balsavimo kabina ir balsadėžė. Pastaroji turi būti taip pastatyta, kad balsuojantieji, eidami prie jos, turėtų pereiti slapto balsavimo kabiną.

Straipsnio pakeitimai:

116 straipsnis. Atviras balsavimas biuleteniais

1. Biuleteniais atvirai balsuojama, kai į kurias nors pareigas iš didesnio kandidatų skaičiaus reikia išrinkti keletą, o slaptai balsuoti nenutarta.

2. Atvirai balsuojama ir rezultatai nustatomi taip pat kaip ir balsuojant slaptai, išskyrus tai, kad nesinaudojama slapto balsavimo kabinomis, o biuleteniai užpildomi posėdžių salėje.

3. Biuletenių pasirašyti nereikia.

117 straipsnis. Balsavimo biuleteniai

1. Slapto ar atviro balsavimo biuletenio pavyzdį prieš balsavimą patvirtina Seimas.

2. Dėl kurio nors pareigūno atleidimo ar nepasitikėjimo juo pareiškimo balsuojama biuleteniais, kuriuose įrašyti teiginiai: "pasitikiu" ir "nepasitikiu" arba "atleisti iš pareigų" ir "neatleisti iš pareigų".

3. Vienu biuleteniu gali būti balsuojama tik dėl vieno pareigūno atšaukimo arba nepasitikėjimo kolegialia institucija ar jos nariu pareiškimo arba vieno pareigūno atleidimo.

4. Viename biuletenyje abėcėlės tvarka gali būti įrašomos tik kandidatų į tas pačias pareigas pavardės.

5. Visais atvejais biuletenis turi turėti antraštę, kurioje aiškiai nurodyta, dėl ko balsuojama.

6. Balsuojantysis biuletenyje išbraukia pavardes tų kandidatų, prieš kuriuos balsuoja, arba tuos teiginius, kurie jam nepriimtini.

7. Negaliojančiais pripažįstami nepatvirtinto pavyzdžio ar neantspauduoti biuleteniai, taip pat tie, kuriuose palikta pavardžių daugiau, negu renkama pareigūnų, arba paliktas daugiau kaip vienas pasirinkti duotas teiginys.

8. Papildomai įrašytos pavardės ar teiginiai neskaičiuojami.

9. Balsavimo biuleteniais balsų skaičiavimo protokolą pasirašo balsų skaičiavimo grupės pirmininkas ir posėdžio pirmininkas.

10. Balsavimo biuleteniai saugomi Seimo archyve iki Seimo kadencijos pabaigos.

118 straipsnis. Klausimų pateikimas balsuoti

1. Balsuoti gali būti pateiktas vienas teiginys arba du alternatyvūs teiginiai. Pirmuoju atveju balsuojama "už", "prieš" arba "susilaikoma". Antruoju atveju balsuojama "už pirmąjį teiginį" arba "už antrąjį teiginį".

2. Dėl alternatyvių teiginių balsuojama pagal jų pateikimo svarstyti eilę. Jeigu teiginių yra daugiau kaip du, posėdžio pirmininkas turi juos pagal prasmę sugrupuoti taip, kad per keletą balsavimų po vieną ar du teiginius būtų išspręsti visi.

3. Daugiausia balsų gavęs teiginys, jeigu yra surinkta reikiama balsų dauguma, yra priimtas, priešingu atveju jis pateikiamas papildomai balsuoti dėl sprendimo patvirtinimo.

4. Jeigu to nepavyksta padaryti, Seimo nariai gali pasiūlyti kompromisinį sprendimą arba klausimą atidėti.

5. Savo iniciatyva arba jeigu bent du Seimo nariai pareikalauja, posėdžio pirmininkas teikiamą balsuoti klausimą padalija į du.

6. Dėl sprendimo atidėti klausimą balsuojama pirmiau negu dėl klausimo esmės.

7. Dėl skaičių balsuojama jų didėjimo tvarka. Prireikus posėdžio pirmininkas gali keisti balsavimo tvarką, jeigu neprieštarauja pasiūlymų teikėjai.

119 straipsnis. Balsų skaičiavimo grupė

1. Kai nenaudojama elektroninė balsų skaičiavimo sistema, balsavimą organizuoja ir balsus skaičiuoja balsų skaičiavimo grupė.

2. Balsų skaičiavimo grupė taip pat padeda posėdžio pirmininkui patikrinti, kiek salėje dalyvauja Seimo narių, ir patikslinti jų registraciją.

3. Balsų skaičiavimo grupės nariai balsuoja bendra tvarka.

4. Balsų skaičiavimo grupę pagal abėcėlę vienam mėnesiui Seimo posėdžio pirmininko siūlymu skiria Seimas. Šios grupės negali sudaryti vienos frakcijos nariai.

5. Seimo valdybos nariai, komitetų pirmininkai, komisijų pirmininkai, frakcijų seniūnai bei Vyriausybės nariai į balsų skaičiavimo grupę neskiriami.

6. Balsų skaičiavimo grupė iš savo narių išsirenka pirmininką.

7. Seimas gali posėdyje dalyvaujančių Seimo narių balsų dauguma pareikšti nepasitikėjimą balsų skaičiavimo grupe ar jos nariu. Tada skiriama nauja grupė arba jos narys.

8. Posėdžio pirmininko sprendimu arba frakcijos reikalavimu, kurį paremia ne mažiau kaip 1/3 posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, gali būti pakartotas balsavimas, po kurio buvo pareikštas nepasitikėjimas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

120 straipsnis. Balsavimo rezultatų skelbimas

Balsavimo rezultatus paskelbia posėdžio pirmininkas, remdamasis balsų skaičiavimo grupės pateiktais duomenimis arba elektroninės balsų skaičiavimo sistemos rodmenimis.

121 straipsnis. Balsavimo pakartojimas ir atidėjimas

1. Balsavimą pakeliant rankas ar naudojant elektroninę sistemą galima pakartoti, kol nepradėtas svarstyti kitas darbotvarkės klausimas, jeigu kilo abejonių dėl balsų skaičiavimo tikslumo ir jeigu to reikalauja Seimo Pirmininkas, posėdžio pirmininkas arba ne mažiau kaip 5 posėdyje dalyvaujantys Seimo nariai. Sprendimą pakartoti balsavimą priima posėdžio pirmininkas.

2. Prašyti balsavimą pakartoti taip pat turi teisę ir balsų skaičiavimo grupė, jeigu pripažįsta, kad apsiriko skaičiuodama balsus.

3. Taip pat balsavimas kartojamas, kai už pateiktą siūlymą balsuoja lygiai pusė balsavusių Seimo narių. Jeigu pakartojus balsavimą rezultatas nesikeičia, posėdžio pirmininkas daro ne trumpesnę kaip 1 valandos balsavimo pertrauką.

4. Jeigu nustatomas akivaizdus balsavimo vienasmeniškumo pažeidimas, posėdžio pirmininko, frakcijos reikalavimu perbalsuojama ir pradėjus svarstyti kitą darbotvarkės klausimą.

5. Kol neprasidėjo pakartotinis balsavimas, bet kurios frakcijos seniūnas gali pareikalauti, kad jis būtų atidėtas. Tokiu atveju posėdžio pirmininkas daro ne trumpesnę kaip 15 minučių ir ne ilgesnę kaip 30 minučių balsavimo pertrauką.

6. Negali būti atidėti balsavimai procedūriniais klausimais.

7. Svarstomu klausimu balsavimas gali būti atidėtas tik vieną kartą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

AŠTUONIOLIKTASIS SKIRSNIS
SEIMO DOKUMENTŲ ĮFORMINIMAS IR SKELBIMAS

122 straipsnis. Seimo posėdžių protokolai

1. Seimo posėdžių protokolus rašo ir skelbia Seimo kanceliarijos Dokumentų skyrius, o pasirašo posėdžio pirmininkas. Uždarų posėdžių protokolai neskelbiami ir saugomi Seimo valdybos nustatyta tvarka.

2. Protokole išvardijami svarstyti klausimai, kalbėtojai, priimti nutarimai, balsavimų rezultatai. Priimtų protokolinių nutarimų visas tekstas pateikiamas protokole.

3. Prie protokolo pridedama papildoma medžiaga: Seimo narių registracijos duomenys, vardinių balsavimų ir balsavimų dėl teisės aktų priėmimo rezultatai, Seimo narių pareiškimai ir kita.

4. Protokolas išdalijamas komitetams ir frakcijoms ne vėliau kaip kitą po posėdžio darbo dieną.

5. Seimo nariai gali pareikšti pretenzijas dėl protokolo kitą Seimo posėdžių dieną rytinio posėdžio pabaigoje. Jei yra ginčytinų klausimų, po trumpo praėjusio posėdžio pirmininko paaiškinimo Seimas priima sprendimą paprasta balsavusiųjų dauguma.

123 straipsnis. Seimo posėdžių stenogramos

1. Seimo kanceliarijos Dokumentų skyrius sudaro ir skelbia Seimo posėdžių stenogramas. Jų originalai saugomi Dokumentų skyriuje, o vėliau perduodami į Seimo archyvą. Stenogramos įrašomos į kompiuterines laikmenas.

2. Seimo nariai ir kiti posėdyje kalbėję asmenys turi teisę per 2 dienas po Seimo posėdžio patikrinti spaudai parengtą savo kalbos stenogramą. Jie gali patikslinti savo kalbos stenogramos redakciją, jeigu tai nekeičia pasakytos kalbos esmės, patikrinę tekstą pagal garso įrašą. Jeigu per šį laiką kalbėtojas nepareiškia pretenzijų dėl stenogramos teksto, laikoma, kad jis su tekstu sutinka.

3. Iškilus ginčams bei nesusipratimams dėl spaudai parengto stenogramos teksto, sprendimą priima to posėdžio pirmininkas.

4. Uždarų Seimo posėdžių stenogramos neskelbiamos ir saugomos Seimo valdybos nustatyta tvarka.

5. Visuomenės informavimo priemonių atstovai gali gauti Seimo posėdžiuose pasakytų kalbų tekstus per Spaudos tarnybą ne vėliau kaip per 1 parą nuo posėdžio, kuriame kalba buvo pasakyta. Seimo posėdžių stenogramos spausdinamos specialiu leidiniu ir platinamos viešai.

124 straipsnis. Seimo valdybos ir Seniūnų sueigos posėdžių protokolai

1. Seimo valdybos ir Seniūnų sueigos posėdžiai protokoluojami, o stenogramos nesudaromos.

2. Protokole išvardijami posėdžio dalyviai, svarstyti klausimai, kalbėtojai, priimti nutarimai ir balsavimų rezultatai.

3. Protokolą pasirašo to posėdžio pirmininkas.

4. Seimo nariai su šiais protokolais supažindinami per komitetus ir frakcijas.

125 straipsnis. Seimo komitetų ir komisijų posėdžių protokolai

1. Seimo komitetai ir komisijos rašo savo posėdžių protokolus pagal Seimo valdybos nustatytas taisykles.

2. Komitetų ir komisijų sprendimus, išvadas bei posėdžių protokolus pasirašo komitetų ir komisijų pirmininkai.

3. Komitetų ir komisijų posėdžių, išskyrus uždarus posėdžius, protokolai yra vieši.

4. Pasibaigus kalendoriniams metams, posėdžių protokolai ir kiti komitetų bei komisijų dokumentai Seimo valdybos nustatyta tvarka perduodami Seimo archyvui.

5. Visi laikinosios komisijos dokumentai turi būti perduoti Seimo archyvui ne vėliau kaip per 10 dienų, pasibaigus šios komisijos įgaliojimų laikui.

126 straipsnis. Įstatymų projektų skelbimas visuomenei svarstyti

1. Teikiami visuomenei svarstyti įstatymų projektai valstybės lėšomis skelbiami spaudoje.

2. Skelbiant projektus visuomenei svarstyti, turi būti nurodyti jų rengėjai ir iniciatoriai.

3. Atiduodamą skelbti įstatymo projektą turi pasirašyti pagrindinio komiteto pirmininkas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

127 straipsnis. Seimo priimtų aktų vizavimas ir pasirašymas

1. Priimti Lietuvos Respublikos įstatymai prieš perduodant pasirašyti Respublikos Prezidentui, taip pat kiti Seimo aktai Seimo Pirmininkui vizuoti arba pasirašyti per 7 dienas po jų priėmimo pateikiami su pagrindinio komiteto pirmininko, priėmimo metu buvusio pranešėjo ir priimtų pataisų bei papildymų autorių vizomis.

2. Seimo Pirmininko vizuotas priimtas įstatymas per 24 valandas perduodamas Respublikos Prezidentui pasirašyti.

3. Seimo valdybos priimtus aktus pasirašo Seimo Pirmininkas arba jo įgaliotas Seimo Pirmininko pavaduotojas.

4. Seimo Pirmininkas, pasirašęs aktą, perduoda jį Seimo kancleriui paskelbti.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

128 straipsnis. Seimo priimtų aktų skelbimas ir įsigaliojimas

1. Įstatymai ir kiti Seimo dokumentai skelbiami ir įsigalioja pagal įstatymą "Dėl įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos".

2. Respublikos Prezidento pasirašyti įstatymai, taip pat Seimo nutarimai išsiunčiami Vyriausybei, Konstituciniam Teismui, Aukščiausiajam Teismui, valstybės kontrolieriui, o prireikus ir kitų valstybės institucijų vadovams bei savivaldybėms ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jų pasirašymo.

129 straipsnis. Seimo antspaudai

1. Seimas turi didįjį 38 mm skersmens ir mažąjį 27 mm skersmens antspaudus su Lietuvos valstybės herbu.

2. Už Seimo antspaudų naudojimą ir saugojimą atsako Seimo kancleris.

3. Didysis Seimo antspaudas su Lietuvos valstybės herbu dedamas ant įstatymų, nutarimų, kitų oficialių Seimo dokumentų, taip pat siunčiamų užsienio valstybių valdžios bei valdymo institucijoms, tarptautinių sutarčių ir kitų dokumentų, kuriuos pasirašo Seimo Pirmininkas.

4. Mažasis Seimo antspaudas su Lietuvos valstybės herbu dedamas ant Seimo Pirmininko, jo pavaduotojų ir Seimo kanclerio pasirašytų tarnybinių pažymėjimų bei kitų dokumentų.

130 straipsnis. Teisė kalbėti Seimo, Seimo komitetų ir Seimo komisijų vardu

1. Kalbėti Seimo vardu turi teisę Seimo Pirmininkas ir jo pavaduotojai.

2. Taip pat Seimas gali įgalioti jo vardu kalbėti Seimo paskirtus delegacijų tarptautinėse organizacijose vadovus ir Seimo atstovą spaudai.

3. Seimo komiteto ar komisijos vardu gali kalbėti komiteto ar komisijos pirmininkas, jo pavaduotojas arba įgaliotas komiteto narys.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

131 straipsnis. Seimo posėdžių transliavimas

Lietuvos radijo ir televizijos reportažų bei Seimo posėdžių transliavimo tvarka nustatoma Seimo valdybos bei Lietuvos radijo ir televizijos sutartimi.

132 straipsnis. Spaudos konferencijos

1. Seimo Spaudos tarnyba organizuoja Seimo narių spaudos konferencijas žurnalistams.

2. Paprastai ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę rengiamos opozicinėms frakcijoms atstovaujančių Seimo narių spaudos konferencijos.

3. Darbui reikalingais dokumentais Seime akredituotus žurnalistus aprūpina Seimo kanceliarija.

133 straipsnis. Oficialūs pranešimai apie Seimo darbą

Oficialūs pranešimai apie Seimo, Seimo valdybos, seniūnų sueigos, komitetų ir komisijų darbą rengiami ir skelbiami Seimo valdybos nustatyta tvarka.

134 straipsnis. Dokumentų registracija ir informacinė medžiaga apie Seimo veiklą

1. Seimo narių parengtus (ar iš kitur gautus) ir siūlomus platinti dokumentus, skirtus visiems Seimo nariams, komitetams ar frakcijoms, išdalija Posėdžių sekretoriatas.

2. Dokumentai turi būti užregistruoti Posėdžių sekretoriate ir pasirašyti bent vieno Seimo nario.

3. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų pateikimo, registracijos ir išdalijimo tvarką nustato šio statuto devynioliktasis skirsnis.

4. Informacinę medžiagą apie Seimo veiklą rengia ir prireikus pateikia Seimo nariams Seimo kanceliarijos Informacijos analizės skyrius.

5. Norint geriau informuoti visuomenę, valstybės įmonė Seimo leidykla "Valstybės žinios" leidžia "Seimo kroniką". Joje pateikiami Seimo posėdžių aprašymai, priimtų įstatymų sąrašas, balsavimo rezultatai, Seimo narių pareiškimų santraukos, Seimo Pirmininko potvarkiai, Seimo valdybos, komitetų ir frakcijų sprendimai, naujai įregistruoti teisės aktų projektai ir kita svarbi informacija apie Seimo veiklą.

V DALIS
ĮSTATYMŲ LEIDYBOS PROCEDŪRA

DEVYNIOLIKTASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMŲ IR KITŲ SEIMO AKTŲ PROJEKTŲ REGISTRAVIMAS

135 straipsnis. Teikiamo registruoti projekto reikalavimai

1. Įstatymų ir kitų Seimo aktų projektus ir pasiūlymus dėl jų leidybos Seimui svarstyti pateikia institucijos bei asmenys, kurie pagal Konstituciją turi įstatymų leidybos iniciatyvos teisę.

2. Teikiamą Seimui svarstyti projektą ar pasiūlymą turi pasirašyti jo iniciatoriai. Kai įstatymo projektą Seimui teikia Lietuvos Respublikos piliečiai Konstitucijos suteikta teise, jį pasirašo iniciatorių įgalioti atstovai, taip pat kartu su projektu pateikiami įstatymo nustatyta tvarka surinkti piliečių parašai.

3. Kartu su įstatymo projektu pateikiamas aiškinamasis raštas, kuriame nurodoma:

1) parengto projekto tikslai ir uždaviniai;

2) kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami įstatymo projekte aptarti klausimai;

3) kokios numatomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos, naujai sureglamentuotų klausimų teigiamos savybės ir kokių pozityvių rezultatų laukiama;

4) galimos neigiamos priimto įstatymo projekto pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta;

5) įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokie šios srities teisės aktai tebegalioja (pateikiamas šių aktų sąrašas) ir kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą projektą;

6) ar įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus;

7) jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų papildomųjų aktų, - kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys;

8) kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymo įgyvendinimas (pateikiami įvertinimai artimiausiems metams ir tolesnei ateičiai);

9) įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados;

10) įstatymo projekto autorius ar autorių grupė, įstatymo projekto iniciatoriai: institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai;

11) reikšminiai įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą;

12) kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

4. Įstatymų projektų iniciatoriai prie aiškinamojo rašto prideda teikiamo įstatymo pakeitimų projekto lyginamąjį variantą, kuriame išdėstoma pakeitimų esmė. Naujos redakcijos straipsnio (jo dalies ar punkto) tekste pakeitimai išryškinami, o siūlomi išbraukti žodžiai perbraukiami plona linija. Jeigu siūloma iš esmės pakeisti straipsnį (jo dalį ar punktą), pateikiamas buvusios (perbrauktos plona linija) ir naujos straipsnio (jo dalies ar punkto) redakcijos tekstas. Jeigu siūloma pripažinti netekusiu galios visą straipsnį (jo dalį ar punktą), pakeitimų esmėje nurodomas siūlomo pripažinti netekusiu galios straipsnio (jo dalies ar punkto) numeris ir pateikiamas visas šio straipsnio (jo dalies ar punkto) tekstas (perbrauktas plona linija).

5. Prireikus kartu su įstatymo projektu pateikiamas įstatymo ar nutarimo projektas dėl šio įstatymo įgyvendinimo tvarkos.

6. Šios dalies reikalavimai, išskyrus dėl aiškinamojo rašto, taikomi visiems įstatymų ir kitų Seimo norminių aktų projektams (toliau šiame skirsnyje - įstatymų projektai), išskyrus specialius šio statuto numatytus atvejus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-1064, 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3887 (2002-09-18)

136 straipsnis. Įstatymo projekto registravimas ir veiksmai jį užregistravus

1. Visi teikiami įstatymų projektai ir pasiūlymai registruojami Seimo posėdžių sekretoriato gautų įstatymų projektų ir pasiūlymų rejestre, kuriame nurodomi visi projekto autoriai ir iniciatoriai bei visi jų pateikti dokumentai.

2. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektai kartu su aiškinamuoju raštu perduodami Seimo Pirmininkui, komitetams, frakcijoms, Vyriausybei, Respublikos Prezidento kanceliarijai, o prireikus – ir atitinkamoms savivaldybėms ne vėliau kaip per 3 darbo dienas.

3. Dėl užregistruoto įstatymo projekto Seimo kanceliarijos Teisės departamentas ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo gavimo datos parengia išvadas, ar tas projektas neprieštarauja galiojantiems įstatymams ir ar jis atitinka juridinės technikos taisykles, taip pat ar aiškinamasis raštas atitinka šio statuto 135 straipsnio 3 dalies reikalavimus. Jeigu projektas didelis, Seimo kancleris gali kreiptis į Seimo seniūnų sueigą dėl šio termino pratęsimo.

4. Jeigu įstatymo projektą teikia Seimo nariai, Respublikos Prezidentas ar piliečiai, jis siunčiamas Europos teisės departamentui prie Vyriausybės, kuris ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo gavimo datos parengia išvadas, ar tas projektas atitinka Europos Sąjungos teisę.

5. Įstatymų projektai kartu su aiškinamuoju raštu, Teisės departamento ir Europos teisės departamento prie Vyriausybės išvadomis išdalinami Seimo nariams ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną iki jų pateikimo Seimo posėdyje.

6. Projektą svarstant ir toliau rengiant, Posėdžio sekretoriatui pateikiami ir jis užregistruoja visas naujas projekto redakcijas, pateiktas išvadas, pakeitimus bei papildymus, taip pat pažymi, kas juos pateikė.

7. Apie įstatymo projektą taip pat skelbiama leidiniuose „Seimo kronika“ ir „Valstybės žinios“.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

137 straipsnis. Kelių įstatymų projektų svarstymas kartu bei alternatyvūs projektai

1. Jeigu įstatymo projektas pateiktas kartu su Konstitucijos pataisomis, abu projektai gali būti nagrinėjami kartu, bet pirma balsuojama dėl Konstitucijos pataisų, laikantis jos keitimo procedūros.

2. Taip pat kartu svarstomi įstatymų projektai dėl kitų įstatymų pakeitimo, papildymo ar panaikinimo, kurie yra būtini priėmus siūlomą įstatymo projektą.

3. Jeigu yra gauti keli alternatyvūs to paties įstatymo projektai, Seimo komitete ir svarstymo Seimo posėdyje metu jie nagrinėjami kartu ir pasirenkamas vienas iš jų.

138 straipsnis. Seimo komiteto ir Vyriausybės preliminarios išvados dėl įstatymo projekto

1. Seimo Pirmininkas, Seimo valdyba įstatymo projektą gali perduoti vienam iš komitetų preliminariai išnagrinėti bei parengti išvadas dėl šio projekto.

2. Jeigu Teisės departamentas pateikia išvadą, kad projektas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Teisės ir teisėtvarkos komitetas privalo preliminariai apsvarstyti šį projektą.

3. Prireikus Seimo Pirmininkas, Seimo valdyba savo iniciatyva ar komiteto siūlymu gali paprašyti, kad dėl svarstomo projekto savo išvadas Seimui pateiktų Vyriausybė.

4. Vyriausybė išvadas šiuo ir kitais atvejais pateikia Seimui per 4 savaites.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)
Nr. IX-1064, 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3887 (2002-09-18)

139 straipsnis. Aplinkybės, kurioms esant įstatymo projektas neteikiamas svarstyti Seime

1. Seimo Pirmininkas neteikia svarstyti Seime įstatymų projektų, jeigu Teisės ir teisėtvarkos komitetas padaro išvadą, kad jie prieštarauja Konstitucijai ir nėra nustatyta tvarka pateikto Konstitucijos pataisų projekto.

2. Jeigu pateiktąjį ar kitą analogiško turinio įstatymo projektą per pastaruosius 6 mėnesius Seimas buvo atmetęs, toks projektas taip pat nepriimamas pakartotinai svarstyti.

3. Įstatymų projektai, pateikti subjektų, neturinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisės, užregistruojami, bet svarstyti neperduodami, tačiau su jais supažindinami atitinkami komitetai.

4. Visais šiais atvejais, suderinus su atitinkamu komitetu, projektas su Seimo Pirmininko viza grąžinamas į Seimo posėdžių sekretoriatą, kur įrašomas į atmestų įstatymų projektų bei pasiūlymų rejestrą ir perduodamas į Seimo archyvą. Apie tai turi būti paskelbta “Seimo kronikoje” ir pranešta pateikėjui.

5. Kai įstatymo projektą Seimui teikia piliečiai, Seimo Pirmininkas privalo šį projektą pateikti svarstyti Seimui, nepaisydamas visų šiame straipsnyje išvardytų reikalavimų.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

140 straipsnis. Iniciatorių teisė atšaukti įstatymo projektą

1. Įstatymo projekto iniciatoriai iki svarstymo Seimo posėdyje turi teisę projektą atšaukti. Apie šį sprendimą jie iš karto raštu praneša Seimo kancleriui, o šis - Seimui.

2. Atšauktasis įstatymo projektas su Seimo kanclerio viza grąžinamas į Posėdžių sekretoriatą, kur įrašomas į atsiimtų projektų bei pasiūlymų rejestrą ir perduodamas į Seimo archyvą.

3. Tačiau jeigu iniciatorių atšauktą įstatymo projektą ne vėliau kaip kitą dieną oficialiai paremia ir pateikia kitas įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turintis subjektas, tokio projekto svarstymo procedūra tęsiama toliau. Ši nuostata netaikoma įstatymų projektams, kuriuos teikia Respublikos Prezidentas arba Vyriausybė.

DVIDEŠIMTASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMŲ IR KITŲ SEIMO AKTŲ PROJEKTŲ PATEIKIMAS SEIMO POSĖDYJE

141 straipsnis. Projekto pateikimo procedūra

1. Įstatymo ar kito Seimo akto projektą Seimo posėdyje pateikia projekto iniciatorius arba jo atstovas (Respublikos Prezidento atstovas, Ministras Pirmininkas, Vyriausybės įgaliotas ministras ar viceministras arba piliečių atstovas), trumpai (iki 10 minučių) apibūdindamas projektą ir atsakydamas į Seimo narių klausimus (iki 10 minučių).

2. Po to posėdžio pirmininkas supažindina su Seimo kanceliarijos Teisės departamento, taip pat, jeigu gautos, su Seimo komitetų, Vyriausybės ir Europos teisės biuro prie Vyriausybės išvadomis ir teikia pasiūlymus balsuoti.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-1064, 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3887 (2002-09-18)

142 straipsnis. Piliečių teikiami projektai

Piliečių teikiamas įstatymo projektas turi būti pateiktas Seimo posėdyje ne vėliau kaip per savaitę po jo įregistravimo Seimo sesijos metu, o įregistravus tarp Seimo sesijų - pirmame kitos sesijos posėdyje.

143 straipsnis. Sprendimai dėl pateikto projekto

1. Dėl pateikto įstatymo ar kito Seimo akto projekto Seimas priima vieną iš šių spendimų:

1) pradėti projekto svarstymo procedūrą;

2) atidėti projekto pateikimo procedūrą ir nurodyti iniciatoriams, kokius veiksmus jie privalo atlikti iki pakartotinio projekto pateikimo Seime;

3) atmesti projektą nurodant motyvus.

2. Jeigu Seimas nutaria pradėti svarstymo procedūrą, tuomet gali būti sprendžiama, ar paskelbti šį projektą visuomenei svarstyti.

3. Visi sprendimai įstatymo projekto pateikimo ir svarstymo Seimo posėdyje metu priimami paprasta balsavusiųjų dauguma, išskyrus sprendimus atmesti projektą ar paskelbti jį visuomenei svarstyti, kurie priimami, jeigu juos priėmusi dauguma ne mažesnė kaip 1/4 visų Seimo narių.

4. Jeigu Seimas nutaria pradėti svarstymo procedūrą, tuomet gali būti sprendžiama, ar taikyti skubos ar ypatingos skubos svarstymo tvarką.

5. Skubos ir ypatingos skubos svarstymo tvarkos taikymas nustatytas šio statuto dvidešimt ketvirtajame skirsnyje.

144 straipsnis. Veiksmai nutarus pradėti projekto svarstymo procedūrą

1. Projekto svarstymo procedūrą sudaro: svarstymas pagrindiniame komitete, svarstymas Seimo posėdyje ir projekto priėmimas.

2. Nutaręs pradėti projekto svarstymo procedūrą, Seimas tame pačiame posėdyje turi paskirti preliminarią svarstymo Seimo posėdyje datą (ne anksčiau kaip po savaitės ir ne vėliau kaip iki sesijos pabaigos), pagrindinį komitetą ir papildomus komitetus projektui toliau nagrinėti arba tobulinti. Siūlymą dėl preliminarios svarstymo Seimo posėdyje datos, pagrindinio komiteto ir papildomų komitetų aptaria ir teikia Seimui tvirtinti Seniūnų sueiga.

145 straipsnis. Privalomos išvados dėl įstatymo projekto

Jeigu įstatymui įgyvendinti reikės lėšų, susijusių su valstybės biudžeto koregavimu, toliau svarstant projektą turi būti pateikti projekto iniciatorių pasiūlymai bei Biudžeto ir finansų komiteto ir Vyriausybės išvados dėl galimų šių lėšų šaltinių, taip pat turi būti pateiktas ir svarstomas valstybės biudžeto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas.

146 straipsnis. Referendumui teikiami įstatymo projektai

Jeigu yra sudaryta iniciatyvinė grupė referendumui dėl įstatymo nuostatų paskelbti, po to, kai patvirtinama, jog yra surinktas reikiamas parašų skaičius, sesijos metu šis klausimas svarstomas artimiausiame Seimo posėdyje. Jame kviečiami dalyvauti referendumo iniciatorių atstovai.

DVIDEŠIMT PIRMASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMO PROJEKTO SVARSTYMAS PAGRINDINIAME KOMITETE

147 straipsnis. Pagrindinio komiteto pasirengimas svarstyti įstatymo projektą

1. Komitetas, Seimo paskirtas kaip pagrindinis nagrinėti įstatymo projektą, kurio svarstymo procedūra pradėta, ne vėliau kaip per savaitę turi savo posėdyje apsvarstyti pasirengimą projektą nagrinėti komitete.

2. Tam komitetas paskiria atsakingus komiteto narius - komiteto išvadų rengėjus (paprastai vieną iš Seimo daugumos, vieną iš Seimo mažumos), numatoma, kokių ekspertų nuomonės privalo būti išklausytos, gali būti paprašyta kitų komitetų ar valstybės institucijų papildomų išvadų, numatoma, iki kada pastabas, pasiūlymus ir pataisas komitetui gali pateikti suinteresuoti asmenys, kada išvadų rengėjai privalo komitetui pateikti pirmąjį išvadų projektą, priimti kiti parengiamieji sprendimai.

3. Asmenys, turintys įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pastabas ir pasiūlymus gali pateikti likus ne mažiau kaip 2 valandos iki pagrindinio komiteto posėdžio, kuriame pradedamas svarstyti komiteto išvadų projektas.

4. Jeigu pagrindinis komitetas nutaria įstatymo projektą grąžinti tobulinti iniciatoriams, asmenys, turintys įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pastabas ir pasiūlymus gali pateikti tokia pat tvarka ir dėl patobulinto įstatymo projekto.

5. Jeigu komitetas nutaria įstatymo projektą tobulinti, tam gali būti sudaryta darbo grupė.

6. Pasirengimo svarstyti projektą klausimus prireikus komitetas gali aptarti ir kituose posėdžiuose.

7. Pagrindinis komitetas privalo Seimo valdybos nustatyta tvarka spaudoje paskelbti informaciją, iki kada komitete yra laukiama pasiūlymų ir pastabų iš suinteresuotų asmenų ir kaip galima susipažinti su įstatymo projekto tekstu. Pagrindinis komitetas turi projektą išsiuntinėti suinteresuotoms valstybės institucijoms, o prireikus - ir visuomeninėms organizacijoms, savivaldybėms, politinėms partijoms ir organizacijoms, kad šios galėtų atsiųsti vertinimus. Seimo valdyba arba Seniūnų sueiga gali nustatyti, kokioms institucijoms ar asmenims projektas privalo būti nusiųstas, arba gali pagrindinį komitetą atleisti nuo šioje dalyje nustatytų pagrindinio komiteto prievolių.

8. Visą dėl įstatymo projekto gautą medžiagą įvertina bei apibendrina pagrindinis komitetas.

9. Jeigu įstatymo projektas paskelbtas visuomenei svarstyti, gauti pasiūlymai perduodami pagrindiniam komitetui.

148 straipsnis. Klausymai komitete įstatymo projekto svarstymo metu

1. Po to, kai baigiasi laikas pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl įstatymo projekto, visos gautos iš suinteresuotų asmenų ir ekspertų pastabos gali būti svarstomos pagrindinio komiteto klausymuose, kuriuose dalyvauti kviečiami visi pastabų ir pasiūlymų teikėjai. Klausymus organizuoja komiteto išvadų rengėjai. Svarstymų rezultatai yra fiksuojami išvadų projekte.

2. Po to, kai klausymuose yra baigiamas suinteresuotų asmenų ir ekspertų pastabų bei pasiūlymų svarstymas, jeigu yra gauta daug pastabų, pasiūlymų ir pataisų iš asmenų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, gali būti skiriami komiteto klausymai, kuriuose yra aptariamos Seimo paskirtų papildomų Seimo komitetų, Seimo narių, Vyriausybės ir Respublikos Prezidento teikiamos pastabos bei pasiūlymai dėl įstatymo projekto. Šias pastabas ir pasiūlymus jų autoriai gali pateikti likus ne mažiau kaip 2 valandoms iki šio komiteto posėdžio.

3. Įstatymo projekto svarstymo komitete metu klausymų galima nerengti, jeigu pataisų ir pastabų yra gauta nedaug, tačiau tokiu atveju visi pataisų ir pastabų autoriai turi būti kviečiami į komiteto posėdį, kuriame pagal šio statuto 149 straipsnį yra svarstomas įstatymo projektas.

149 straipsnis. Įstatymo projekto svarstymas pagrindinio komiteto posėdyje

1. Ne vėliau kaip likus 3 darbo dienoms iki svarstymo Seimo posėdyje įstatymo projektas ir komiteto išvadų projektas turi būti apsvarstyti pagrindiniame komitete. Apie tokio svarstymo laiką ir vietą turi būti viešai pranešta Seimo nariams, Vyriausybei ir Respublikos Prezidento kanceliarijai likus ne mažiau kaip 2 darbo dienoms iki komiteto posėdžio. Tuo pačiu metu Posėdžių sekretoriatui turi būti pateiktas pagal svarstymų klausymuose rezultatus komiteto išvadų rengėjų pataisytas ir pasirašytas įstatymo projektas ir komiteto išvadų projektas, kuriame nurodoma, kokios pataisos ir pasiūlymai buvo gauti iš papildomų komitetų, ekspertų, suinteresuotų asmenų bei asmenų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, į kurias pastabas ir pasiūlymus yra atsižvelgiama, į kuriuos ne ir kodėl, kaip siūloma keisti įstatymo projektą.

2. Komiteto posėdyje svarstomi tik tie asmenų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pateikti pasiūlymai ir pastabos dėl įstatymo projekto, kurie buvo pateikti likus ne mažiau kaip 2 valandoms iki komiteto posėdžio.

3. Į svarstymą pagrindiniame komitete kviečiami projekto iniciatorių ir išvadas rengiančių papildomų komitetų atstovai, komiteto patvirtinti ekspertai, taip pat asmenys, turintys įstatymų leidybos iniciatyvos teisę ir pateikę pataisų dėl įstatymo projekto. Komiteto posėdyje jiems turi būti suteiktas žodis.

4. Komiteto posėdyje kalbėti dėl svarstomo projekto leidžiama ir dalyvaujantiems kitiems Seimo nariams.

5. Į posėdį gali būti pakviesti ir kitų suinteresuotų valstybės institucijų, savivaldybių, politinių partijų ir organizacijų bei visuomeninių organizacijų atstovai. Posėdžio pirmininko sutikimu jiems gali būti suteiktas žodis.

6. Jeigu pagrindinis komitetas per nustatytą laiką nespėja išnagrinėti įstatymo projekto, dėl termino pratęsimo jis turi kreiptis į Seniūnų sueigą.

150 straipsnis. Pagrindinio komiteto sprendimai

1. Svarstymo pagrindiniame komitete metu turi būti priimtas vienas iš šių sprendimų, kuris pateikiamas projekto svarstymui Seimo posėdyje:

1) pritarti iniciatorių pateiktam arba komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms;

2) pritarti arba nepritarti įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčių asmenų pateiktoms pataisoms dėl įstatymo projekto (pataisos, kurioms pritarta, įtraukiamos į komiteto patobulintą įstatymo projektą; visos iš šių asmenų gautos pataisos įtraukiamos į komiteto išvadas);

3) daryti svarstymo komitete pertrauką ir grąžinti įstatymo ir išvadų projektus tobulinti išvadų rengėjams, kurie turi atlikti komiteto nurodytus veiksmus;

4) paskelbti projektą visuomenei svarstyti;

5) grąžinti projektą iniciatoriams patobulinti;

6) projektą atmesti.

2. Jeigu pagrindinis komitetas priima sprendimą grąžinti projektą iniciatoriams tobulinti arba projektą atmesti, šis komitetas vis tiek turi pateikti savo išvadas Seimui.

3. Jeigu komitetui svarstyti buvo pateikti keli alternatyvūs projektai, komitetas viename iš artimiausių posėdžių apsisprendžia, kuriam iš alternatyvių projektų pritarti ir pradėti jo svarstymo komitete procedūrą.

4. Po svarstymo pagrindiniame komitete komiteto patvirtintas projektas ir komiteto išvados perduodamas Seimo kanceliarijos Dokumentų skyriui suredaguoti. Suredaguotas projekto tekstas derinamas su jo iniciatorių bei komitetų atstovais (išvadų rengėjais).

5. Svarstymo pagrindinio komiteto posėdyje metu pagal galimybes daromas garso įrašas, o kalbos protokoluojamos.

6. Jeigu svarstant projektą pagrindiniame komitete ne mažiau kaip trys komiteto nariai nesutinka su daugumos sprendimu, jie gali Seimui pateikti savo atskirąją nuomonę, kuri privalo būti įtraukta į komiteto išvadas ir apsvarstyta kaip alternatyvi svarstymo Seimo posėdyje metu.

DVIDEŠIMT ANTRASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMO PROJEKTO SVARSTYMAS SEIMO POSĖDYJE

151 straipsnis. Įstatymo projekto svarstymo tvarka

1. Įstatymo projektas ir komiteto išvados išdalijamos Seimo nariams ne vėliau kaip 2 darbo dienos prieš Seimo posėdžio, kuriame svarstomas šis projektas, pradžią.

2. Svarstymo Seimo posėdyje metu aptariamas įstatymo projekto tikslingumas, koncepcija, pagrindinės projekto nuostatos ir principai, taip pat pateikiamos visos pagrindiniame komitete gautos įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčių asmenų pataisos ir papildymai, taip pat pataisos, kurias dėl komiteto patvirtinto įstatymo projekto, likus ne mažiau kaip 24 valandoms iki Seimo posėdžio darbotvarkėje numatyto laiko įstatymo projektą pradėti svarstyti, pateikė Respublikos Prezidentas, Vyriausybė ar Seimo narys. Įstatymo projekto svarstymo Seimo posėdyje metu dėl šių pataisų ir papildymų priimamas Seimo sprendimas.

3. Seimo posėdyje įstatymo projektas svarstomas tokia tvarka:

1) pagrindinio įstatymo projektą nagrinėjančio komiteto pranešimas, kurio metu pristatomos komiteto išvados apie projekto svarstymo pagrindiniame komitete rezultatus;

2) balsavimas, jeigu pagrindinis komitetas siūlo projektą grąžinti iniciatoriams arba jį atmesti. Jeigu Seimas nepritaria pagrindinio komiteto siūlymui, Seimas gali paskirti kitą pagrindinį komitetą arba sudaryti specialią Seimo komisiją įstatymo projektui tobulinti. Ši komisija tokiu atveju atlieka pagrindinio komiteto funkcijas ir dirba pagal tokio komiteto darbo tvarką. Jeigu priimamas nutarimas paskirti kitą pagrindinį komitetą ar specialią komisiją projektui tobulinti, kartu turi būti priimtas Seimo protokolinis nutarimas, kuriame turi būti suformuluotos pagrindinės nuostatos, ką pagrindinis komitetas ar speciali komisija turi projekte pataisyti. Šio protokolinio nutarimo projektą turi pateikti Seimo narys, teikiantis siūlymą projektą perduoti kitam pagrindiniam komitetui patobulinti;

3) alternatyvių projektų, jeigu jų yra, iniciatorių atstovų pranešimai;

4) kitų komitetų papildomi pranešimai;

5) bendroji diskusija įstatymo projekto esminėms nuostatoms aptarti - Vyriausybės, kitų komitetų, frakcijų ir paskirų Seimo narių kalbos;

6) po bendrosios diskusijos, jeigu alternatyvaus projekto autoriai nesutinka su pagrindinio komiteto sprendimu nepritarti alternatyviam projektui, balsuojama, ar pritarti komiteto sprendimui;

7) taip pat, jeigu to reikalauja Seimo narys, po bendrosios diskusijos balsuojama, ar pritarti pagrindinio komiteto patvirtintam įstatymo projektui;

8) jeigu Seimas nepritaria pagrindinio komiteto pateiktam projektui arba jeigu Seimas nutaria pritarti alternatyviam projektui, kuriam nepritarė pagrindinis komitetas, daroma svarstymo pertrauka Seimo posėdyje ir projektas arba grąžinamas tam pačiam pagrindiniam komitetui tobulinti, arba Seimas gali paskirti kitą pagrindinį komitetą ar sudaryti specialią Seimo komisiją įstatymo projektui redaguoti. Ši komisija tokiu atveju atlieka pagrindinio komiteto funkcijas ir dirba pagal tokio komiteto darbo tvarką;

9) svarstomi ir priimami sprendimai dėl įstatymo projekto pataisų ir papildymų, kuriuos svarstymo pagrindiniame komitete metu pateikė įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turintys asmenys ir kuriems pagrindinis komitetas nepritarė;

10) svarstomi ir priimami sprendimai dėl įstatymo projekto pataisų ir papildymų, kuriuos, likus ne mažiau kaip 24 valandoms iki projekto svarstymo Seimo posėdyje, pateikė Respublikos Prezidentas, Vyriausybė arba Seimo narys, jeigu jo teikiamą pataisą ar papildymą Seimo posėdžio metu paremia ne mažiau kaip 10 Seimo narių.

4. Seimo posėdžio darbotvarkėje bendrajai diskusijai skirtas laikas dalijamas proporcingai Seimo frakcijų atstovams. Jeigu Seimo frakcijų atstovai iki galo neišnaudoja savo diskusijų laiko, diskusija baigiama pirma numatyto laiko.

152 straipsnis. Pataisų dėl įstatymo projekto pateikimas ir priėmimas svarstymo Seimo posėdyje metu

1. Visas siūlomas pataisas, išbraukimus bei papildymus dėl įstatymo projekto Respublikos Prezidentas, Vyriausybė ar Seimo narys turi įteikti Posėdžių sekretoriatui ne vėliau kaip prieš 24 valandos iki posėdžio darbotvarkėje numatyto laiko įstatymo projektą pradėti svarstyti.

2. Posėdžių sekretoriatas pataisas dėl įstatymo projekto perduoda pagrindiniam įstatymą nagrinėjančiam komitetui, jas padaugina ir išdalija visiems Seimo nariams. Taip pat išdalijamos ir pagrindinio komiteto išvados, kuriose turi būti nurodyta, kokios kitos įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčių asmenų pataisos ar papildymai buvo pateikti projekto svarstymo pagrindiniame komitete metu ir kokioms iš šių pataisų ar papildymų svarstymo komitete metu nebuvo pritarta.

3. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka yra gauta naujų pataisų, papildymų bei išbraukimų, kurių pagrindinis komitetas iki tol nebuvo svarstęs, iki įstatymo projekto svarstymo Seimo posėdyje turi būti surengtas pagrindinio komiteto posėdis, kuriame turi būti apsvarstyti gauti pasiūlymai.

4. Projekto svarstymo Seimo posėdyje metu naujos pataisos, papildymai ar išbraukimai negali būti pateikiami ir priimami, išskyrus redakcines pataisas, kurios nesvarstomos ir dėl jų nebalsuojama, o tik raštu pateikiamos pagrindiniam įstatymo projektą nagrinėjančiam komitetui.

5. Seimo narių pataisos ir papildymai, pateikti šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, posėdžio pirmininko nėra teikiami svarstyti ir balsuoti, jeigu posėdžio metu posėdžio pirmininkui šiuos paskelbus, juos paremia mažiau kaip 10 Seimo narių.

6. Pataisų ir papildymų svarstymo Seimo posėdyje metu leidžiama kalbėti tik pataisų ir papildymų autoriams (iki 2 minučių dėl kiekvieno pasiūlymo, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje minimus pasiūlymus), pranešėjui ir dėl balsavimo motyvų, pranešėjas neklausinėjamas.

7. Kalbėjęs dėl pataisos ar papildymo jų autorius nebegali kalbėti dėl balsavimo motyvų.

8. Pataisos dėl atskiro įstatymo straipsnio svarstomos ir priimamos tokia tvarka:

1) pranešėjas paskelbia gautus raštu pasiūlymus pakeisti visą straipsnį, pakeisti kai kuriuos straipsnio teiginius, papildyti straipsnį, išbraukti kai kuriuos straipsnio teiginius; taip pat kiekvieną iš jų gali trumpai pakomentuoti (iki 2 minučių);

2) sprendimai dėl pateiktų pasiūlymų priimami balsuojant. Kai dėl to paties straipsnio yra keletas pasiūlymų, balsuojama pagal šios dalies 1 punkte nurodytų pasiūlymų eilę, o nurodytoje eilėje - pagal pasiūlymų pateikimo tvarką. Dėl pataisos papildymų ar pataisymų balsuojama anksčiau negu dėl pačios pataisos;

3) pateikėjas prieš balsavimą gali savo pasiūlymą atšaukti;

4) pasiūlymų, prieštaraujančių anksčiau priimtiesiems, posėdžio pirmininkas neteikia balsuoti;

5) kai pranešėjas paskelbia, kad pagrindinis komitetas yra apsvarstęs pasiūlymą ir jį priima, dėl jo galima nebalsuoti, jeigu dėl to nėra prieštaraujančių Seimo narių;

6) balsuojama dėl viso straipsnio.

9. Pateikti papildomi įstatymo projekto straipsniai svarstomi ir priimami tokia pat tvarka kaip visos kitos pataisos ar papildymai dėl įstatymo projekto.

153 straipsnis. Seimo sprendimai po įstatymo projekto svarstymo Seimo posėdyje

Po svarstymo Seimas nusprendžia, ar:

1) pritarti komiteto patvirtintam įstatymo projektui su Seimo posėdžio metu priimtomis pataisomis ir paskirti įstatymo priėmimo datą ne anksčiau kaip po 2 darbo dienų;

2) paskelbti projektą visuomenei svarstyti. Tuomet procedūra kartojama nuo svarstymo pagrindiniame komitete;

3) grąžinti projektą pagrindiniam komitetui patobulinti. Jeigu priimamas toks nutarimas, kartu turi būti priimtas Seimo protokolinis nutarimas, kuriame turi būti suformuluotos pagrindinės nuostatos, ką pagrindinis komitetas turi projekte pataisyti. Šio protokolinio nutarimo projektą turi pateikti Seimo narys, teikiantis siūlymą grąžinti projektą pagrindiniam komitetui patobulinti. Šiuo atveju procedūra kartojama nuo svarstymo pagrindiniame komitete. Toks sprendimas svarstant projektą gali būti priimtas tik vieną kartą;

4) daryti projekto svarstymo pertrauką, jeigu svarstyti nebaigiama tame pačiame posėdyje arba jeigu paaiškėja, kad Seimo nariams reikia papildomos informacijos įstatymui svarstyti, arba šio statuto 109 straipsnyje nustatyta tvarka;

5) grąžinti iniciatoriams projektą tobulinti iš esmės. Šiuo atveju įstatymo projekto svarstymo procedūra kartojama nuo pateikimo Seimo posėdyje;

6) atmesti projektą ir prireikus pavesti parengti naują.

154 straipsnis. Papildomos pertraukos įstatymo projekto svarstymo metu

1. Jeigu pranešėjas reikalauja ir mano, kad priimtoms pataisoms ir papildymams suderinti reikia dar vieno pagrindinio komiteto posėdžio, po balsavimo dėl visų pataisų ir papildymų gali būti daroma svarstymo pertrauka, bet ne ilgesnė kaip iki artimiausios Seimo posėdžių dienos.

2. Po pertraukos apsvarstomi komiteto padaryti pakeitimai ir papildymai, kurie neturi prieštarauti jau priimtų pataisų esmei, ir dėl jų balsuojama. Šio svarstymo metu kiti siūlymai dėl pakeitimų ir papildymų nepriimami.

3. Jeigu įstatymo projekto svarstymo Seime metu buvo priimtos pataisos, kurios panaikino įstatymo principus ir sandarą lemiančius straipsnius, taip pat atskirus skirsnius ar skyrius, pranešėjas iki svarstymo Seimo posėdyje pabaigos gali pasiūlyti atidėti projektą taisyti.

4. Jeigu Seimas šį pasiūlymą priima, procedūra kartojama nuo įstatymo projekto svarstymo pagrindiniame komitete. Šia galimybe įstatymo projekto svarstymo metu galima pasinaudoti tik vieną kartą.

DVIDEŠIMT TREČIASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMO PROJEKTO PRIĖMIMAS SEIMO POSĖDYJE

155 straipsnis. Pataisų ir papildymų dėl įstatymo projekto pateikimas

1. Pagrindinis komitetas Seimui priimti privalo pateikti Seimo kanceliarijos Dokumentų skyriaus iš naujo suredaguotą įstatymo projektą. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas taip pat pateikia išvadas dėl šio projekto. Projektai šiems skyriams turi būti perduoti ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki jų priėmimo.

2. Dėl svarbių aplinkybių Seimo kancleris gali kreiptis į Seniūnų sueigą, kad leistų nesilaikyti šio straipsnio 1 dalies reikalavimų.

3. Suredaguotas įstatymo projektas ir Teisės departamento išvados turi būti išdalyti Seimo nariams ir įteikti Vyriausybei, Respublikos Prezidento kanceliarijai ne vėliau kaip prieš 2 darbo dienas iki posėdžio.

4. Priėmimo metu svarstomos tik tos pataisos, papildymai bei išbraukimai, kuriuos, posėdžio metu posėdžio pirmininkui paskelbus, paremia ne mažiau kaip 1/5 Seimo narių. Visas siūlomas pataisas, papildymus bei išbraukimus dėl įstatymo projekto įstatymo leidybos iniciatyvos teisę turintys asmenys turi įteikti Posėdžių sekretoriatui ne vėliau kaip prieš 24 valandas iki posėdžio darbotvarkėje numatyto pradėti įstatymo priėmimo procedūrą laiko.

5. Posėdžių sekretoriatas pataisas, papildymus bei išbraukimus perduoda pagrindiniam įstatymo projektą nagrinėjančiam komitetui, padaugina ir išdalija visiems Seimo nariams.

6. Jeigu šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka yra gauta naujų pataisų, papildymų bei išbraukimų, kurių pagrindinis komitetas iki tol nebuvo svarstęs, iki įstatymo projekto svarstymo Seimo posėdyje turi būti surengtas pagrindinio komiteto posėdis, kuriame turi būti apsvarstyti gauti pasiūlymai.

7. Priėmimo metu naujos pataisos, papildymai ar išbraukimai, neatitinkantys šio straipsnio 4 dalies reikalavimų, nepriimami.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

156 straipsnis. Įstatymo projekto priėmimo tvarka

1. Priėmimo metu pranešėjas trumpai aptaria gautus papildomus pasiūlymus ir pataisas, nurodydamas jų pateikėjus.

2. Po to balsuojama dėl atskirų įstatymo projekto dalių. Jeigu Seimas nenutaria kitaip, straipsniai priimami iš eilės.

3. Straipsnius, kurie lemia įstatymo projekto principus ir sandarą, posėdžio pirmininkas gali pateikti balsuoti pirmiau už kitus.

4. Tuos straipsnius, dėl kurių nėra jokių pasiūlymų, galima priimti be balsavimo, jeigu tam neprieštarauja nė vienas Seimo narys. Kitais atvejais balsuojama dėl kiekvieno straipsnio.

5. Naujos pataisos, papildymai bei išbraukimai, pateikti 155 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, posėdžio pirmininko nėra teikiami balsuoti, jeigu posėdžio pirmininkui juos paskelbus, juos paremia mažiau kaip 1/5 Seimo narių.

6. Priėmimo metu leidžiama kalbėti tik pateiktų pataisų ir papildymų autoriams (iki 2 minučių dėl kiekvieno pasiūlymo, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje minimus pasiūlymus), pranešėjui ir dėl balsavimo motyvų, pranešėjas neklausinėjamas.

7. Kalbėjęs dėl pataisos ar papildymo jų autorius nebegali kalbėti dėl balsavimo motyvų.

157 straipsnis. Įstatymo projekto atskiro straipsnio priėmimas

1. Įstatymo projekto atskiras straipsnis svarstomas bei priimamas tokia tvarka:

1) pranešėjas paskelbia raštu gautus pasiūlymus - pakeisti visą straipsnį, pakeisti kai kuriuos straipsnio teiginius, papildyti straipsnį, išbraukti kai kuriuos straipsnio teiginius; taip pat kiekvieną iš jų gali trumpai pakomentuoti (iki 2 minučių);

2) sprendimai dėl pateiktų pasiūlymų priimami balsuojant. Kai dėl to paties straipsnio yra keletas pasiūlymų, balsuojama pagal šio straipsnio 1 punkte nurodytų pasiūlymų eilę, o nurodytoje eilėje - pagal pasiūlymų pateikimo tvarką. Dėl pataisos papildymų ar pataisymų balsuojama anksčiau negu dėl pačios pataisos;

3) pateikėjas prieš balsavimą gali pasiūlymą atšaukti;

4) pasiūlymų, prieštaraujančių anksčiau priimtiesiems arba analogiškų anksčiau atmestiesiems, posėdžio pirmininkas neteikia balsuoti;

5) kai pranešėjas paskelbia, kad pagrindinis komitetas yra apsvarstęs ir šis priima pasiūlymą, dėl jo galima nebalsuoti, jeigu nėra prieštaraujančių Seimo narių;

6) balsuojama dėl viso straipsnio.

2. Pateikti papildomi įstatymo projekto straipsniai svarstomi bei priimami tokia pat tvarka kaip visi kiti įstatymo projekto straipsniai.

158 straipsnis. Pertraukos įstatymo projekto priėmimo metu

1. Pranešėjo reikalavimu, jeigu jis mano, kad priimtiems pasiūlymams suderinti reikia dar vieno pagrindinio komiteto posėdžio, po balsavimo dėl visų straipsnių gali būti padaryta priėmimo pertrauka, bet ne ilgesnė kaip iki artimiausios Seimo posėdžių dienos.

2. Po pertraukos apsvarstomi komiteto padaryti pakeitimai ir papildymai, kurie neturi prieštarauti jau priimtų straipsnių esmei, ir dėl jų balsuojama. Šio svarstymo metu kiti siūlymai dėl pakeitimų ir papildymų nepriimami.

3. Jeigu įstatymo projekto priėmimo Seime metu nebuvo priimti įstatymo principus ir sandarą lemiantys straipsniai, pranešėjas iki svarstymo Seimo posėdyje pabaigos gali pasiūlyti atidėti projektą taisyti.

4. Jeigu Seimas šį pasiūlymą priima, procedūra kartojama nuo įstatymo projekto svarstymo pagrindiniame komitete. Šia galimybe įstatymo projekto priėmimo metu galima pasinaudoti tik vieną kartą.

5. Jeigu įstatymo projekto priėmimo metu, balsuojant dėl mokesčių įstatymo projekto straipsnių arba kitų įstatymų straipsnių, kurie reglamentuoja mokesčius arba dėl kurių gali labai pasikeisti valstybės pajamos, Vyriausybės narys, Vyriausybės įgaliotas asmuo pareikalauja, daroma įstatymo priėmimo pertrauka iki artimiausios Seimo posėdžių dienos. Tęsiant įstatymo projekto priėmimą, pakartojama paskutinio prieš pertrauką straipsnio priėmimo procedūra.

6. Jeigu, svarstant įstatymo projektą, jis pakeičiamas taip, kad jo nuostatos gali neatitikti Europos Sąjungos teisės, pagrindinis komitetas gali prašyti Europos teisės biuro prie Vyriausybės pateikti naują išvadą.

7. Įstatymo priėmimo metu prieš balsavimą dėl viso įstatymo projekto turi būti padaryta pertrauka, jeigu nėra pateikti ir apsvarstyti Seime įstatymo ar nutarimo dėl įstatymo įgyvendinimo, taip pat įstatymų dėl kitų įstatymų ar jų straipsnių, susijusių su priimamu įstatymu, pakeitimo, papildymo ar panaikinimo projektai, kai Seimas yra nusprendęs, kad šiuos teisės aktus reikia priimti.

159 straipsnis. Balsavimas dėl viso įstatymo projekto

1. Įstatymo priėmimo metu siūlymai atmesti projektą nepriimami. Jis laikomas atmestu tada, jeigu negauna reikiamo balsų skaičiaus.

2. Apsvarsčius visus įstatymo projekto straipsnius, balsuojama dėl viso įstatymo projekto.

3. Jeigu įstatymo projektas nepriimamas, Seimas gali pavesti projekto iniciatoriams arba pagrindiniam komitetui parengti naują projektą.

4. Jeigu reikia, įstatymo priėmimo metu svarstomas ir priimamas įstatymas ar nutarimas dėl įstatymo įgyvendinimo, taip pat įstatymai dėl kitų įstatymų ar jų straipsnių, susijusių su priimamu įstatymu, pakeitimo, papildymo ar panaikinimo.

160 straipsnis. Įstatymo pasirašymo sulaikymas

1. Kol priimtas įstatymas neperduotas pasirašyti Respublikos Prezidentui, Seimo Pirmininkas, komitetas ar ne mažiau kaip 1/5 Seimo narių gali motyvuotu raštu kreiptis į Seimą dėl, jų manymu, priimant tą įstatymą padarytų Seimo statuto pažeidimų.

2. Jeigu yra gautas toks kreipimasis, Etikos ir procedūrų komisija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas turi pateikti Seimui išvadas ir pasiūlymus.

3. Kol Etikos ir procedūrų komisija nepateikė savo išvadų, Seimo Pirmininkas neperduoda įstatymo pasirašyti Respublikos Prezidentui.

4. Jei Etikos ir procedūrų komisija konstatuoja, jog buvo šiurkščiai pažeista įstatymų leidybos procedūra ar kitos svarbios šio statuto nuostatos ir tai lėmė Seimo sprendimą, Seimas balsuoja, ar pripažinti netekusiu galios, ar palikti galioti ginčijamą įstatymą.

5. Jeigu Seimas šiuo atveju pripažįsta ginčijamą įstatymą netekusiu galios, jo projekto svarstymas paprastai kartojamas nuo tos stadijos, kai buvo padarytas pažeidimas.

161 straipsnis. Atmesto projekto teikimas

Jeigu įstatymo projektas bet kurioje svarstymo stadijoje atmetamas, jis gali būti siūlomas vėl ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo projekto atmetimo dienos.

DVIDEŠIMT KETVIRTASIS SKIRSNIS
ĮSTATYMO PROJEKTO SVARSTYMAS SKUBOS IR YPATINGOS SKUBOS TVARKA

162 straipsnis. Siūlymas svarstyti skubos tvarka

1. Skubos tvarka svarstomi Seimo nutarimų, o jei taip nusprendžia Seimas, ir įstatymų projektai.

2. Siūlyti šią svarstymo tvarką motyvuotu teikimu turi teisę Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Seimo opozicijos lyderis, Seimo valdyba, pagrindinis komitetas, frakcija arba Vyriausybė.

3. Sprendimas svarstyti įstatymo projektą skubos tvarka gali būti priimamas įstatymo projekto pateikimo arba svarstymo Seimo posėdyje metu balsavusių Seimo narių dauguma, jeigu ji yra didesnė negu 1/5 visų Seimo narių.

163 straipsnis. Svarstymas skubos tvarka

1. Jei taikoma skubos tvarka, trumpinamas laikas tarp projekto svarstymo stadijų: svarstymo pagrindiniame komitete, svarstymo Seimo posėdyje, priėmimo; taip pat trumpinami ir kiti šiame statute nustatyti terminai, susiję su įstatymų leidyba.

2. Šie laiko tarpai turi būti ne trumpesni kaip 1 darbo diena.

3. Konkrečius terminus nustato Seimas kiekvienu atveju atskirai, tačiau visuomet svarstomas projektas Seimo nariams turi būti išdalytas ne vėliau kaip prieš 1 dieną iki posėdžio, kuriame jis bus priimamas.

164 straipsnis. Svarstymas ypatingos skubos tvarka

1. Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko arba Vyriausybės motyvuotu teikimu įstatymų ir Seimo nutarimų projektai gali būti svarstomi ypatingos skubos tvarka.

2. Sprendimas taikyti ypatingos skubos tvarką priimamas Seimo posėdyje dalyvaujančių Seimo narių balsų dauguma, jeigu ji didesnė negu 1/4 visų Seimo narių.

3. Pagal ypatingos skubos tvarką po pateikimo, jeigu projektas išdalytas Seimo nariams ir įvykdyti šio statuto devynioliktojo skirsnio reikalavimai, iš karto gali būti pradėta priėmimo procedūra, o 155 straipsnio reikalavimai netaikomi, tačiau visos įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčių asmenų teikiamos pataisos turi būti pateiktos raštu ne vėliau kaip likus 2 valandoms iki priėmimo procedūros pradžios.

4. Sprendimas taikyti ypatingos skubos tvarką gali būti priimtas projekto pateikimo arba svarstymo Seimo posėdyje metu.

DVIDEŠIMT PENKTASIS SKIRSNIS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO GRĄŽINTO ĮSTATYMO SVARSTYMAS SEIMO POSĖDYJE

165 straipsnis. Seimo sprendimai dėl Respublikos Prezidento grąžinto įstatymo

1. Jeigu pagal Konstitucijos 71 straipsnio 1 dalį Respublikos Prezidentas Seimo priimtą įstatymą grąžina Seimui pakartotinai svarstyti, Seimo Pirmininkas apie tai praneša Seimui artimiausiame posėdyje.

2. Ne vėliau kaip kitą posėdžių dieną Seimas balsavimu turi nuspręsti, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu.

3. Pastaruoju atveju Seimas gali pavesti vienam iš komitetų parengti naują įstatymo projektą arba sudaryti tam darbo grupę. Prieš balsavimą galima kalbėti tik dėl balsavimo motyvų (du - "už", du - "prieš").

4. Jeigu nusprendžiama grąžintą įstatymą svarstyti iš naujo, tame pačiame posėdyje Seimas turi paskirti svarstymo Seimo posėdyje datą. Šis svarstymas turi įvykti ne vėliau kaip po savaitės.

166 straipsnis. Grąžinto įstatymo svarstymas

1. Grąžinto įstatymo svarstymo Seimo posėdyje metu išklausomi pagrindinio ir papildomų komitetų pranešimai ir rengiama bendroji diskusija.

2. Po svarstymo tame pačiame Seimo posėdyje rengiamas pakartotinai Seimo apsvarstyto įstatymo priėmimas.

167 straipsnis. Grąžinto įstatymo priėmimas

1. Grąžinto įstatymo priėmimo metu pirmiausia balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų.

2. Pakartotinai Seimo apsvarstytas įstatymas laikomas priimtu, jeigu už įstatymą balsavo daugiau kaip pusė, o už konstitucinį įstatymą - ne mažiau kaip 3/5 visų Seimo narių.

3. Jeigu įstatymas be pakeitimų nepriimtas, balsuojama, ar priimti įstatymą su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais.

4. Šiuo atveju pakartotinai apsvarstytas įstatymas laikomas priimtu, jeigu už jį balsavo dauguma posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, o už konstitucinį įstatymą - daugiau kaip pusė visų Seimo narių.

DVIDEŠIMT ŠEŠTASIS SKIRSNIS
KONSTITUCIJOS KEITIMAS IR KONSTITUCINIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ SVARSTYMAS

168 straipsnis. Konstituciniai įstatymai

1. Konstituciniais įstatymais laikomi:

1) Konstitucijos 150 straipsnyje nurodyti įstatymai, taip pat Konstitucijos pataisos. Jų svarstymo ir priėmimo tvarką nustato Konstitucijos XIV skirsnis ir šis statuto skirsnis;

2) tiesiogiai Konstitucijoje įvardyti įstatymai ir kiti konstitucines normas sukonkretinantys įstatymai, nurodyti įstatyme dėl konstitucinių įstatymų sąrašo. Jų svarstymo ir priėmimo tvarką nustato Konstitucijos 69 straipsnis ir šis statuto skirsnis.

2. Konstitucinių įstatymų sąrašą 3/5 Seimo narių balsų dauguma nustato Seimas. Taip pat į šį sąrašą gali būti įrašyti ir jau priimti įstatymai, jeigu Seimas padarys išvadą, kad jie tokie yra pagal savo turinį bei svarbą.

169 straipsnis. Konstitucijos keitimo iniciatyvos teisė

1. Įstatymo dėl Konstitucijos keitimo projektas Seime pradedamas svarstyti tik tais atvejais, kai projektą teikia ne mažesnė kaip 1/4 visų Seimo narių grupė arba ne mažiau kaip 300 000 rinkėjų, savo valią patvirtinusių parašais po siūlomos pataisos tekstu, išskyrus Konstitucijoje numatytus atvejus, kai ji gali būti keičiama tik referendumu.

2. Nepaprastosios padėties ar karo padėties metu Konstitucija negali būti taisoma.

170 straipsnis. Konstitucinių įstatymų svarstymas

1. Konstitucinių įstatymų projektai registruojami, pateikiami, svarstomi ir priimami šio statuto devynioliktajame-dvidešimt penktajame skirsniuose nustatyta tvarka, jeigu kitaip nenumatyta šiame skirsnyje.

2. Šie projektai negali būti svarstomi ir priimami skubos ar ypatingos skubos tvarka.

3. Prieš pradedant svarstyti tokį projektą Seimo posėdyje, jis turi būti apsvarstytas pagrindiniame komitete ne vėliau kaip prieš 10 dienų ir išdalytas Seimo nariams bei įteiktas Respublikos Prezidentui ir Vyriausybei ne vėliau kaip prieš 7 dienas.

4. Po svarstymo Seimo posėdyje įstatymo priėmimo procedūra pradedama ne anksčiau kaip po 10 dienų.

5. Pagrindinis konstitucinių įstatymų projektus nagrinėjantis komitetas yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

6. Neleidžiama riboti diskusijos dėl svarstomo konstitucinio įstatymo projekto, išskyrus atvejus, kai toks sprendimas priimamas ne mažesne kaip 1/3 visų Seimo narių balsų dauguma.

171 straipsnis. Konstitucinių įstatymų priėmimo tvarka

1. Įstatymų dėl Konstitucijos keitimo projektai svarstomi ir dėl jų balsuojama Seime du kartus, o tarp šių balsavimų turi būti daroma ne mažesnė kaip 3 mėnesių pertrauka.

2. Įstatymas dėl Konstitucijos keitimo laikomas Seimo priimtu, jeigu kiekvieno balsavimo metu už tai balsavo ne mažiau kaip 2/3 visų Seimo narių ir jei abu kartus balsuoti buvo teikiamas tas pats pataisos tekstas.

3. Nepriimta Konstitucijos pataisa Seimui iš naujo svarstyti gali būti teikiama ne anksčiau kaip po metų.

4. Kiti konstituciniai įstatymai laikomi priimtais, jeigu už juos balsuoja daugiau kaip pusė visų Seimo narių.

5. Tokių konstitucinių įstatymų pataisos arba įstatymai, pripažįstantys netekusiais galios ar keičiantys iki tol galiojusiuosius, turi būti priimti 3/5 visų Seimo narių balsų dauguma, balsuojant vieną kartą.

DVIDEŠIMT SEPTINTASIS SKIRSNIS
VALSTYBĖS BIUDŽETO TVIRTINIMAS

172 straipsnis. Valstybės biudžeto projekto pateikimas

1. Valstybės biudžeto projektas rengiamas Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka.

2. Vyriausybė, sudariusi kitų metų valstybės biudžeto projektą, ne vėliau kaip iki spalio 17 dienos pateikia jį Seimui su duomenimis, kuriais pagrįstas šis projektas.

3. Valstybės biudžeto projekto kopijas Seimo posėdžių sekretoriatas ne vėliau kaip per tris dienas perduoda Seimo valdybos nariams, komitetams ir frakcijoms bei valstybės kontrolieriui.

4. Artimiausiame Seimo posėdyje išklausomas Vyriausybės pranešimas apie valstybės biudžeto projektą.

5. Toliau valstybės biudžeto projektui nagrinėti komitetuose ir frakcijose skiriama ne mažiau kaip 15 dienų. Tuo metu eiliniai Seimo plenariniai posėdžiai nerengiami.

6. Po pateikimo Seimo posėdyje Biudžeto ir finansų komitetas Seimo valdybos nustatyta tvarka spaudoje skelbia, iki kada komitete iš suinteresuotų asmenų yra laukiama pasiūlymų ir pastabų dėl valstybės biudžeto projekto.

7. Gautus pasiūlymus ir pastabas Biudžeto ir finansų komitetas perduoda atitinkamiems Seimo komitetams pagal jų kompetenciją, kur šie pasiūlymai turi būti apsvarstyti šio statuto nustatyta tvarka.

8. Valstybės biudžeto projektas nesvarstomas ir nepriimamas skubos ar ypatingos skubos tvarka.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)
Nr. IX-363, 2001 06 07, Žin., 2001, Nr. 50-1748 (2001 06 13)
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
2002-07-11, Žin., 2002, Nr. 72-3080 (2002-07-17)
Nr. IX-1102, 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4174 (2002-10-04)

173 straipsnis. Valstybės biudžeto projekto svarstymas komitetuose

1. Komitetai išnagrinėja jų kompetenciją atitinkančius valstybės biudžeto projekto klasifikacinius skyrius, suformuluoja savo išvadas bei pataisas ir iki lapkričio 10 dienos pateikia jas Biudžeto ir finansų komitetui. Valstybės kontrolierius savo išvadą dėl valstybės biudžeto projekto pateikia Biudžeto ir finansų komitetui iki lapkričio 15 dienos.

2. Į komitetų posėdžius, kuriuose nagrinėjamas valstybės biudžeto projektas, kviečiami Vyriausybės, kitų valstybės institucijų bei Biudžeto ir finansų komiteto atstovai.

3. Vyriausybė, kitos valstybės institucijos privalo pateikti komitetams duomenis, kuriais pagrįstas valstybės biudžeto projektas.

174 straipsnis. Pasiūlymai dėl valstybės biudžeto projekto

1. Komitetai, frakcijos ir paskiri Seimo nariai visose valstybės biudžeto projekto svarstymo stadijose gali siūlyti didinti projekte numatytas išlaidas tik nurodydami šių išlaidų finansavimo šaltinius.

2. Negalima siūlyti mažinti tų išlaidų, kurios į valstybės biudžeto projektą įrašytos pagal įstatymus, kitus Seimo priimtus norminius aktus ir tarptautinius Lietuvos Respublikos įsipareigojimus.

3. Norėdamas šias išlaidas sumažinti, Seimas pirmiausia turi pakeisti atitinkamus teisės aktus.

175 straipsnis. Valstybės biudžeto projekto svarstymas Seimo Biudžeto ir finansų komitete

1. Biudžeto ir finansų komitetas, gavęs kitų komitetų išvadas, frakcijų nuomones, siūlomas pataisas, kartu su Vyriausybės, frakcijų ir kitų komitetų atstovais apsvarsto valstybės biudžeto projektą ir suformuluoja savo išvadas.

2. Biudžeto ir finansų komitetas privalo arba priimti kito komiteto siūlomas valstybės biudžeto įstatymo pataisas, jeigu jos atitinka šio komiteto kompetenciją, arba atmesti, pateikdamas motyvuotą atsakymą.

3. Bet kuris Seimo komitetas turi teisę teikti pasiūlymus taisyti ir tuos valstybės biudžeto straipsnius, kurie nepriklauso jo kompetencijai. Šiuo atveju Biudžeto ir finansų komitetas neprivalo motyvuotai atsakyti komitetui, ar priėmė jo siūlomas pataisas.

176 straipsnis. Valstybės biudžeto projekto pirmasis svarstymas Seime

1. Iki lapkričio 25 dienos valstybės biudžeto projektas turi būti apsvarstytas Seimo posėdyje.

2. Jame išklausomas Biudžeto ir finansų komiteto pranešimas, taip pat pateikiamos kitų komitetų išvados, frakcijų ir paskirų Seimo narių nuomonės bei pastabos, kurioms nepritarė Biudžeto ir finansų komitetas.

177 straipsnis. Valstybės biudžeto projekto antrasis svarstymas Seime

1. Ne vėliau kaip per 15 dienų nuo valstybės biudžeto projekto pirmojo svarstymo skiriamas antrasis svarstymas, kurio metu Vyriausybė pateikia pagal gautus pasiūlymus ir pastabas, išskyrus pasiūlymus ir pastabas dėl Seimo kanceliarijos programų ir išlaidų sąmatų, pataisytą projektą. Pasiūlymai ir pastabos dėl Seimo kanceliarijos programų ir išlaidų sąmatų svarstomi ir dėl jų priimamas sprendimas Seimo posėdyje.

2. Posėdžio metu Vyriausybės atstovas praneša, kurie iš komitetų, frakcijų ir paskirų Seimo narių pasiūlymų bei pataisų įrašyti į valstybės biudžeto projektą, kurie atmesti, motyvuoja atmetimo priežastis, atsako į Seimo narių klausimus.

3. Po diskusijos balsuojama dėl įstatymo, patvirtinančio valstybės biudžetą, priėmimo paskyrimo viename iš artimiausių Seimo posėdžių.

4. Iki šio posėdžio Vyriausybės atstovui nauji pasiūlymai ir pataisos pateikiami šio statuto 152 straipsnyje numatyta tvarka.

5. Jeigu yra daug svarbių pastabų dėl valstybės biudžeto projekto, jis gali būti grąžintas Vyriausybei pataisyti. Tam skiriama ne daugiau kaip 10 dienų, po to grįžtama prie antrojo svarstymo procedūros.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-363, 2001 06 07, Žin., 2001, Nr. 50-1748 (2001 06 13)

178 straipsnis. Valstybės biudžeto tvirtinimas

1. Alternatyvūs pasiūlymai ir pataisos, su kuriais nesutinka Vyriausybė, bet kurie atitinka šio skirsnio 174 straipsnyje numatytas sąlygas, gali būti priimti tik tada, kai už juos balsuoja daugiau kaip pusė visų Seimo narių.

2. Apsvarstęs ir priėmęs sprendimus dėl pasiūlymų ir pataisų, Seimas turi balsuoti dėl viso valstybės biudžeto projekto.

3. Valstybės biudžetas tvirtinamas pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nustatytus rodiklius.

4. Kartu patvirtinami asignavimai pagal biudžeto išlaidų klasifikacijos skyrius. Šie asignavimai privalomi visiems biudžeto vykdytojams.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. IX-363, 2001 06 07, Žin., 2001, Nr. 50-1748 (2001 06 13)

179 straipsnis. Papildomas svarstymas atmetus valstybės biudžeto projektą

1. Jeigu Seimas atmeta valstybės biudžeto projektą, ne anksčiau kaip po 5 ir ne vėliau kaip po 10 dienų skiriamas dar vienas svarstymas, kuriame pateikiamas pagal komitetų, frakcijų ir Seimo narių pastabas Vyriausybės pataisytas projektas.

2. Svarstymas vyksta šio skirsnio 177 straipsnyje numatyta tvarka.

3. Jeigu valstybės biudžetas laiku nepatvirtinamas, jo išlaidos biudžetinių metų pradžioje kiekvieną mėnesį negali viršyti praėjusių metų valstybės biudžeto 1/12 išlaidų.

180 straipsnis. Valstybės biudžeto keitimas

1. Biudžetiniais metais Seimas gali pakeisti valstybės biudžetą. Jis keičiamas pagal tą pačią tvarką, pagal kurią sudaromas, priimamas ir tvirtinamas. Keičiant valstybės biudžetą gali būti

nesilaikoma terminų, nustatytų šio skirsnio 172 straipsnio 1 ir 4 dalyse, 173 straipsnio 1 dalyje, 176 straipsnio 1 dalyje, 177 straipsnio 1 ir 5 dalyse bei 179 straipsnio 1 dalyje.

2. Kai valstybės biudžeto pakeitimo projektas nagrinėjamas Seimo komitetuose ir frakcijose, Seimo eiliniai plenariniai posėdžiai gali būti rengiami.

3. Prireikus Seimas gali patvirtinti papildomą biudžetą.

4. Jei prireikia lėšų, kurių negalima skirti iš Vyriausybės rezervo fondo, Vyriausybė pateikia Seimui įstatymo dėl Valstybės biudžeto įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Jame nurodoma trūkstamų lėšų paskirtis ir kiekis bei jų finansavimo šaltinis.

5. Valstybės biudžeto pakeitimo įstatymas priimamas posėdyje dalyvaujančių Seimo narių balsų dauguma, jeigu jam nepriešTarauja Vyriausybė.

6. Priešingu atveju įstatymui priimti reikia daugiau kaip pusės visų Seimo narių balsų.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr.86-2617 (2000 10 13)

DVIDEŠIMT AŠTUNTASIS SKIRSNIS
TARPTAUTINIŲ SUTARČIŲ RATIFIKAVIMAS IR DENONSAVIMAS

181 straipsnis. Tarptautinių sutarčių ratifikavimas ir denonsavimas

1. Įstatymas dėl tarptautinės sutarties ratifikavimo priimamas posėdyje dalyvavusių Seimo narių balsų dauguma, tačiau ne mažesne kaip 2/5 visų Seimo narių balsų.

2. Įstatymas dėl sutarties denonsavimo laikomas priimtu, jeigu už jį balsavo ne mažiau kaip 3/5 visų Seimo narių.

3. Valstybės sienos gali būti keičiamos tik Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, kai ją ratifikuoja 4/5 visų Seimo narių.

Statutas papildytas 28(1) skirsniu:
Nr. IX-1064, 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3887 (2002-09-18)

DVIDEŠIMT AŠTUNTASIS(1) SKIRSNIS
KONSTITUCINIO TEISMO NUTARIMŲ, IŠVADŲ, SPRENDIMŲ ĮGYVENDINIMAS

181(1) straipsnis. Konstitucinio Teismo nutarimų, išvadų ir sprendimų įgyvendinimo priežiūra

Už Konstitucinio Teismo nutarimų, išvadų ir sprendimų įgyvendinimo priežiūrą Seime yra atsakingas Seimo Pirmininko paskirtas Seimo Pirmininko pavaduotojas.

181(2) straipsnis. Konstitucinio Teismo nutarimo įgyvendinimas

1. Įsigaliojus Konstitucinio Teismo nutarimui, kad įstatymas (ar jo dalis) arba kitas Seimo priimtas aktas (ar jo dalis) prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, konstituciniam įstatymui, ne vėliau kaip per 3 mėnesius Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas arba jo teikimu kitas Seimo komitetas turi parengti ir pateikti Seimui svarstyti įstatymo (ar jo dalies) arba kito Seimo priimamo akto (ar jo dalies), kuriuos Konstitucinis Teismas pripažino prieštaraujančiais Lietuvos Respublikos Konstitucijai, pakeitimo projektą. Teisės ir teisėtvarkos komiteto teikimu Seimo valdyba gali pasiūlyti Vyriausybei parengti atitinkamo įstatymo (ar jo dalies) pakeitimo projektą.

2. Rengiant šio straipsnio 1 dalyje nurodytų įstatymų ar kitų Seimo priimtų aktų pakeitimo projektus, turi būti atsižvelgta į Konstitucinio Teismo nutarime nurodytas teisinio reguliavimo spragas, neatitikimus, kitus trūkumus bei išdėstytus argumentus.

3. Seimo valdybos pavedimu Seimo kanceliarijos Teisės departamentas savo pasiūlymus dėl Konstitucinio Teismo nutarimo įgyvendinimo turi pateikti Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui ar jo teikimu kitam Seimo komitetui per vieną mėnesį nuo Konstitucinio Teismo nutarimo įsigaliojimo dienos.

181(3) straipsnis. Konstitucinio Teismo išvados dėl Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties įgyvendinimas

1. Seimas, gavęs Konstitucinio Teismo išvadą, kad Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, iki sutarties ratifikavimo Seime šio Statuto nustatyta tvarka paskiria Seimo komitetus, atsakingus už tarptautinės sutarties suderinimą su Lietuvos Respublikos Konstitucija bei šio klausimo pateikimą svarstyti Seime. Visais atvejais pagrindinis yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Prireikus Seimas gali paskirti papildomą komitetą.

2. Konstitucinio Teismo išvadai įgyvendinti, kiek tai yra susiję su svarstymo Seimo komitete terminais ir tvarka, yra taikomos šio Statuto $181^{(2)}$ straipsnio nuostatos.

$181^{(4)}$ straipsnis. Įstatymų ir kitų Seimo priimamų aktų svarstymas ir priėmimas Seime

Įstatymų (ar jų dalių) ir kitų Seimo priimtų aktų (ar jų dalių) pakeitimo projektai, kurie buvo parengti įgyvendinant šiame skirsnyje nurodytus Konstitucinio Teismo sprendimus, yra svarstomi ir priimami šio Statuto V dalyje nustatyta tvarka.

DVIDEŠIMT DEVINTASIS SKIRSNIS
REZOLIUCIJOS PRIĖMIMAS

182 straipsnis. Rezoliucija

1. Rezoliucija yra Seimo nenorminis aktas, priimamas, kai siekiama patvirtinti raštu Seimo nuomonę kokiu nors valstybei svarbiu klausimu.

2. Kiti Seimo nenorminiai aktai (kreipimaisi, deklaracijos, nenorminiai nutarimai ir kita) priimami taip pat kaip rezoliucijos.

3. Rezoliucijos iniciatyvos teisę turi Respublikos Prezidentas, Vyriausybė, Seimo nariai, komitetai ir frakcijos.

4. Pasiūlymas svarstyti rezoliucijos projektą gali būti pateiktas savaitės arba dienos posėdžių darbotvarkės aptarimo metu.

183 straipsnis. Rezoliucijos projekto pateikimas ir svarstymas

1. Rezoliucijos projekto tekstas turi būti įteiktas Seimo nariams ne vėliau kaip prieš dvi valandas iki jos svarstymo.

2. Svarstymo metu kalba ir į klausimus atsako rezoliucijos projekto iniciatorių atstovas, o po to bendra tvarka vyksta diskusija.

184 straipsnis. Seimo sprendimai po rezoliucijos projekto svarstymo

Po rezoliucijos projekto svarstymo Seimas nusprendžia, ar:

1) priimti rezoliuciją be pataisų. Šis pasiūlymas negali būti priimtas, jeigu tam prieštarauja daugiau kaip 1/3 visų Seimo narių;

2) redaguoti rezoliucijos projektą;

3) atmesti rezoliucijos projektą arba pavesti parengti naują.

185 straipsnis. Rezoliucijos projekto redagavimas

1. Jei nutarta rezoliucijos projektą redaguoti, Seimas nustato jos svarstymo datą ir laiką, sudaro redakcinę komisiją.

2. Redakcinėje komisijoje negali būti daugiau kaip 9 Seimo nariai. Į redakcinę komisiją turi įeiti nors vienas iš rezoliucijos projekto iniciatorių.

3. Kiti Seimo nariai savo pasiūlymus raštu perduoda redakcinei komisijai.

186 straipsnis. Redaguotos rezoliucijos priėmimas

1. Kai redakcinė komisija paskelbia suredaguotą tekstą, nauji pasiūlymai gali būti svarstomi tik Seimui nusprendus.

2. Jei iš anksto pateiktus pasiūlymus redakcinė komisija atmetė, pasiūlymų teikėjų reikalavimu Seimas dėl jų balsuoja.

3. Baigus balsuoti dėl alternatyvių pasiūlymų, balsuojama dėl viso rezoliucijos teksto.

VI DALIS
PAREIGŪNŲ RINKIMAS, SKYRIMAS IR PRITARIMAS JŲ SKYRIMUI BEI VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS SVARSTYMAS

TRISDEŠIMTASIS SKIRSNIS
SEIMO PIRMININKO IR JO PAVADUOTOJŲ RINKIMO TVARKA

Skirsnio pavadinimas keistas:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr.86-2617 (2000 10 13)

187 straipsnis. Seimo vadovų įgaliojimų laikas

1. Seimo Pirmininkas renkamas pirmajame po rinkimų Seimo posėdyje slaptu balsavimu.

2. Seimo Pirmininkas ir jo pavaduotojai renkami iš Seimo narių Seimo pirmojoje sesijoje visam Seimo įgaliojimų laikui.

3. Bet kuriam iš šių Seimo pareigūnų atsistatydinus, mirus arba Seimui jį atšaukus, taip pat išrinkus ar paskyrus į kitas pareigas, naujo pareigūno rinkimai į šias pareigas rengiami artimiausiame Seimo posėdyje šiame statute numatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr.86-2617 (2000 10 13)

188 straipsnis. Kandidatų į Seimo vadovus siūlymas

1. Kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas raštišku pareiškimu gali siūlyti ne mažiau kaip 1/10 Seimo narių.

2. Kandidatus į Seimo Pirmininko pavaduotojų pareigas, pasitaręs su frakcijomis, Seimo Pirmininkas siūlo taip, kad Seimo valdyboje būtų vienas ar du Seimo mažumos atstovai. Šie pareigūnai renkami slaptu balsavimu.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr.86-2617 (2000 10 13)

189 straipsnis. Kandidatų į Seimo vadovus kalbos bei diskusijos dėl kandidatūrų

1. Po to, kai kandidatai į kurias nors pareigas yra pasiūlyti, visi jie iki balsavimo turi pareikšti, ar sutinka balotiruotis.

2. Kiekvienam kandidatui pagal abėcėlę skiriama iki 15 minučių, o kandidatui į Seimo Pirmininko pareigas - iki 30 minučių kalbėti ir tiek pat laiko atsakyti į klausimus.

3. Po to, jei Seimo nariai pageidauja, pradedamos diskusijos.

190 straipsnis. Seimo vadovų rinkimai

1. Už kiekvieną kandidatą balsuojama atskirai.

2. Jeigu renkamų kandidatų į tas pačias pareigas pasiūlyta daugiau, negu reikia išrinkti, balsuojama biuleteniais su kandidatų sąrašu.

3. Kandidatas laikomas išrinktu, jeigu už jį balsavo daugiau kaip pusė balsavusių Seimo narių, išskyrus šiame skirsnyje numatytus pakartotinius balsavimus, kai išrinktu laikomas kandidatas, gavęs daugiausiai balsų.

4. Jeigu nė vienas iš kandidatų negauna reikiamos balsų daugumos arba negalima nustatyti, kurie kandidatai yra išrinkti, nes jie surenka po lygiai balsų, rengiamas pakartotinis balsavimas.

191 straipsnis. Pakartotinis balsavimas dėl kandidatų į Seimo vadovus

1. Kai renkama į vieną laisvą vietą, o kandidatų yra daugiau negu 2, pakartotiniam balsavimui pateikiami visi pirmajame ture dalyvavę kandidatai, išskyrus surinkusįjį mažiausiai balsų.

2. Jeigu keli kandidatai gavo po lygiai ir mažiausiai balsų, o už juos daugiau balsų yra surinkę bent 2 kandidatai, visi mažiausiai surinkusieji pakartotiniam balsavimui nepateikiami. Priešingu atveju pakartotiniam balsavimui lieka visi kandidatai.

3. Jeigu po tokio pakartotinio balsavimo padėtis nesikeičia, rinkimai atidedami kitai dienai. Jeigu lieka 2 kandidatai, elgiamasi taip, kaip nurodyta šio straipsnio 4 dalyje.

4. Jeigu pakartotinai balsuojant į vieną laisvą vietą buvo 2 kandidatai, išrinktu laikomas daugiau balsų gavęs Seimo narys. Jeigu balsų surinkta po lygiai, balsavimas kartojamas kitą dieną, o jeigu ir tada neišrenkama, rengiami nauji rinkimai.

5. Kai rinkimai vyksta iš karto į keletą laisvų vietų, o kandidatų yra daugiau negu šių vietų, į pakartotinio balsavimo biuletenius įrašomi visi pasiūlyti, bet neišrinkti kandidatai. Po pakartotinio balsavimo išrinktais laikomi daugiausiai balsų gavę kandidatai. Jeigu ir po pakartotinio balsavimo nepaaiškėja išrinkti kandidatai, rinkimai kartojami kitą dieną.

TRISDEŠIMT PIRMASIS SKIRSNIS

MINISTRO PIRMININKO KANDIDATŪROS IR VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS SVARSTYMAS

192 straipsnis. Ministro Pirmininko kandidatūros teikimas bei svarstymas Seimo narių frakcijose

1. Konstitucijoje numatytais atvejais gavęs Respublikos Prezidento teikimą dėl Ministro Pirmininko kandidatūros, Seimas artimiausiame posėdyje suteikia galimybę Respublikos Prezidentui pristatyti pretendentą.

2. Klausimai Respublikos Prezidentui po to, kai jis pristato Ministro Pirmininko kandidatūrą, neužduodami.

3. Respublikos Prezidentui pristačius kandidatūrą, pretendentui suteikiamas žodis (iki 30 minučių), po kurio jis atsako į Seimo narių klausimus (iki 40 minučių).

4. Po to svarstyti Ministro Pirmininko kandidatūrą perduodama Seimo narių frakcijoms. Frakcijos turi teisę su pretendentu suderintu laiku pakviesti jį į savo posėdžius ir užduoti jam klausimų.

5. Frakcijos Ministro Pirmininko kandidatūrą turi apsvarstyti ne vėliau kaip per 2 darbo dienas.

193 straipsnis. Ministro Pirmininko kandidatūros svarstymas Seimo posėdyje

1. Ne vėliau kaip per savaitę nuo Ministro Pirmininko kandidatūros pristatymo turi būti surengtas kitas Seimo posėdis sprendimui dėl pateiktos kandidatūros priimti.

2. Šiame posėdyje pirmiausia išklausomos frakcijų išvados pradedant didžiausia ir baigiant mažiausia frakcija.

3. Po to rengiama diskusija, kurios pabaigoje suteikiamas žodis pretendentui (iki 20 minučių), taip pat galimybė jam dar kartą atsakyti į Seimo narių klausimus (iki 30 minučių).

4. Pretendentui baigus atsakinėti į klausimus, balsuojama, ar pritarti pateiktai Ministro Pirmininko kandidatūrai.

5. Respublikos Prezidentas turi teisę atšaukti pristatytą kandidatūrą bet kuriuo metu iki balsavimo dėl pritarimo jai pradžios.

194 straipsnis. Vyriausybės programos pateikimas

1. Ministras Pirmininkas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo paskyrimo pristato Seimui savo sudarytą ir Respublikos Prezidento patvirtintą Vyriausybę ir pateikia svarstyti jos programą.

2. Pristatymo metu turi dalyvauti naujai sudarytos Vyriausybės nariai.

3. Vyriausybės programa Seimo nariams turi būti išdalyta ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki šio posėdžio.

4. Aiškindamas programą, Ministras Pirmininkas gali kalbėti iki 40 minučių.

5. Atsakymams į klausimus iš viso skiriama pusantros valandos. Klausimai gali būti užduoti tiek Ministrui Pirmininkui, tiek bet kuriam iš ministrų.

195 straipsnis. Vyriausybės programos svarstymas komitetuose ir frakcijose

1. Po pateikimo Vyriausybės programą svarsto Seimo narių frakcijos ir Seimo komitetai.

2. Komitetai ir frakcijos turi teisę pakviesti Ministrą Pirmininką ar ministrą su jais suderintu laiku atsakyti į klausimus dėl Vyriausybės programos.

3. Seimo komitetai ir frakcijos savo išvadas dėl Vyriausybės programos turi parengti ne vėliau kaip per 10 dienų nuo jos pateikimo.

196 straipsnis. Vyriausybės programos svarstymas Seimo posėdyje

1. Ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pateikimo Seimas savo posėdyje turi apsvarstyti Vyriausybės programą.

2. Šiame posėdyje pirmiausia išklausoma Seimo opozicijos lyderio pranešimas, frakcijų, pradedant opozicinėmis, ir komitetų išvados.

3. Po to rengiama diskusija, kurios pabaigoje suteikiamas žodis Ministrui Pirmininkui (iki 20 minučių), taip pat galimybė jam ir ministrams dar kartą atsakyti į Seimo narių klausimus (iš viso iki pusantros valandos).

4. Diskusijos dėl Vyriausybės programos gali būti nutrauktos daugiau kaip pusės balsavusių Seimo narių balsų dauguma. Toks pasiūlymas be aptarimo teikiamas balsuoti, jeigu jį paremia dar bent

vienas Seimo narys. Jeigu diskusiją nutraukti prieštarauja opozicinė frakcija ir jos siūlymą palaiko 1/4 posėdyje dalyvaujančių Seimo narių, diskusija tęsiama toliau.

197 straipsnis. Pritarimas ar nepritarimas Vyriausybės programai

1. Kai Ministras Pirmininkas ir ministrai baigia atsakinėti į Seimo narių klausimus, Seimas turi priimti sprendimą dėl Vyriausybės programos. Sprendimo formuluotės pateikiamos komitetų ir frakcijų išvadose.

2. Jeigu Vyriausybės programai nepritarta arba ji grąžinta Vyriausybei patobulinti, nauja Vyriausybės programos redakcija Seimui turi būti pateikta per 10 dienų, o jos svarstymo procedūra kartojama iš naujo šio statuto 194-196 straipsniuose nustatyta tvarka.

3. Nauja Vyriausybė gauna įgaliojimus veikti, kai Seimas posėdyje dalyvaujančių Seimo narių balsų dauguma pritaria jos programai.

4. Vyriausybės nariai prisiekia Seime Vyriausybės įstatymo nustatyta tvarka.

5. Kai Seimas du kartus iš eilės nepritaria naujai sudarytos Vyriausybės programai, Vyriausybė privalo atsistatydinti.

198 straipsnis. Įgaliojimų Vyriausybei suteikimas iš naujo

1. Kai pasikeičia daugiau kaip pusė ministrų, Vyriausybė iš naujo turi gauti Seimo įgaliojimus. Priešingu atveju Vyriausybė turi atsistatydinti.

2. Įgaliojimams iš naujo gauti Ministras Pirmininkas turi pristatyti naujai paskirtą ministrą ne vėliau kaip per 7 dienas po to, kai buvo padarytas paskutinis ministrų pakeitimas, viršijantis pusę visų ministrų skaičiaus, Seimo sesijos metu arba per 7 pirmąsias kitos Seimo sesijos dienas, jeigu toks pakeitimas buvo padarytas tarp sesijų, ir pateikti Vyriausybės programos pakeitimus, jeigu jų buvo padaryta.

3. Pristatymo metu Seimo nariai gali užduoti klausimų Ministrui Pirmininkui ir naujai paskirtam ministrui (iš viso iki 30 minučių).

4. Jeigu pateikiami Vyriausybės programos pakeitimai, svarstymas tęsiamas šio statuto 194 ir 195 straipsniuose nustatyta tvarka.

5. Priešingu atveju iš karto po ministro pristatymo rengiama diskusija, po kurios Seimas gali balsuoti dėl įgaliojimų Vyriausybei suteikimo arba nutarti perduoti klausimą svarstyti komitetams ir frakcijoms, bet ne ilgiau kaip 7 dienas.

6. Seimo posėdyje diskusija rengiama po to, kai pateikiamos komitetų ir frakcijų išvados, bet ne vėliau kaip po savaitės ir dėl įgaliojimų suteikimo Vyriausybei balsuojama išklausius papildomą Ministro Pirmininko pranešimą (iki 30 minučių).

TRISDEŠIMT ANTRASIS SKIRSNIS
KONSTITUCINIO TEISMO IR AUKŠČIAUSIOJO TEISMO TEISĖJŲ BEI KITŲ VALSTYBĖS PAREIGŪNŲ KANDIDATŪRŲ SVARSTYMAS IR SKYRIMAS

199 straipsnis. Teisėjų ir kitų valstybės pareigūnų skyrimas ar pritarimas jų kandidatūroms

1. Seimas skiria Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjus bei šių teismų pirmininkus, taip pat skiria valstybės pareigūnus, kuriuos numato Konstitucija ir įstatymai.

2. Asmenis, kurie teikia kandidatus į šias pareigas, nustato Konstitucija ir atitinkami įstatymai.

3. Seimas taip pat sprendžia, ar pritarti Respublikos Prezidento skiriamų teisėjų ir valstybės pareigūnų kandidatūroms, jeigu tai numato Konstitucija ir įstatymai.

200 straipsnis. Kandidatūrų į skiriamas pareigas pristatymas

1. Kandidatus į Seimo skiriamas pareigas ar pareigas, į kurias skiriant reikia Seimo pritarimo, Seimo posėdyje pristato asmuo, teikiantis tas kandidatūras ar kolegialios institucijos (in corpore) sudėtį.

2. Kandidatui pristatyti skiriama iki 10 minučių, o kolegialios institucijos nariams pristatyti - iki 20 minučių.

3. Kandidatų biografijų duomenys iki pristatymo turi būti išdalyti Seimo nariams.

4. Apie Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų kandidatūras turi būti paskelbta spaudoje ne vėliau kaip prieš 2 savaites iki jų pristatymo Seime.

5. Kandidatai į Konstitucinio Teismo teisėjus pateikiami Seimui prieš tris mėnesius iki jų skyrimo procedūros.

6. Kandidatai, taip pat ir kolegialių institucijų (in corpore) nariai turi dalyvauti Seimo posėdyje, kuriame jie pristatomi.

7. Kandidatams į Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjus, taip pat kandidatams į valstybės institucijų vadovų pareigas po pristatymo suteikiamas žodis (iki 10 minučių).

8. Visais atvejais kandidatai turi atsakyti į Seimo narių klausimus: iki 15 minučių skiriama kiekvienam kandidatui į Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjus bei kiekvienam kitam kandidatui ir iki 30 minučių - visiems kandidatams į kolegialias institucijas.

201 straipsnis. Kandidatūrų svarstymas komitetų ir frakcijų posėdžiuose

1. Po pristatymo kandidatūras svarsto Seimo narių frakcijos ir atitinkami komitetai.

2. Frakcijos bei komitetai turi teisę su kandidatais suderintu laiku pakviesti juos į savo posėdžius ir užduoti jiems klausimų.

3. Išvadas dėl kandidatūrų Seimo narių frakcijos bei komitetai turi pateikti Seimui ne vėliau kaip per 7 dienas nuo kandidatūros pristatymo Seimo posėdyje.

202 straipsnis. Kandidatūrų svarstymas Seimo posėdyje

1. Ne vėliau kaip per 10 dienų nuo pristatymo teikiamos kandidatūros turi būti apsvarstytos Seimo posėdyje.

2. Šiame posėdyje turi dalyvauti kandidatūras teikiantis asmuo ir kandidatai, įskaitant ir kandidatus į kolegialias institucijas (in corpore).

3. Pirmiausia pateikiamos Seimo narių frakcijų bei komitetų išvados. Po to rengiama diskusija, kurios pabaigoje kandidatams ir kandidatūras teikiančiam asmeniui dar suteikiamas žodis (iki 10 minučių).

4. Po to Seimas balsuoja dėl Konstitucinio Teismo ar Aukščiausiojo Teismo teisėjų, kitų pareigūnų paskyrimo, kolegialios institucijos (in corpore) paskyrimo ar sudarymo arba pritarimo kandidatūrai, kurią skiria Respublikos Prezidentas.

203 straipsnis. Valstybės pareigūnų priesaika Seime

1. Prieš pradėdami eiti pareigas, Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo Teismo teisėjai Seime prisiekia būti ištikimi Lietuvos Respublikai ir Konstitucijai bei vykdyti teisingumą tik pagal įstatymus.

2. Valstybės kontrolierius, Lietuvos banko valdybos pirmininkas ir kiti naujai paskirti valstybės pareigūnai Seimo posėdyje viešai prisiekia, jei tai numatyta tų valstybės institucijų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose.

204 straipsnis. Valstybės pareigūno paskyrimo į laisvą pareigybę terminai

Jeigu valstybės pareigūnas ar teismo teisėjas atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kurių nors kitų priežasčių toliau negali eiti pareigų, Seimo sesijos metu ne vėliau kaip per mėnesį nuo laisvos vietos atsiradimo ar per mėnesį nuo sesijos pradžios į šias pareigas turi būti paskirtas kitas arba pritarta kandidatūrai į atitinkamas pareigas.

VII DALIS
SEIMO PRIEŽIŪRINĖ VEIKLA

TRISDEŠIMT TREČIASIS SKIRSNIS
VYRIAUSYBĖS NARIŲ IR KITŲ VALSTYBĖS PAREIGŪNŲ ATSKAITOMYBĖ SEIMUI

205 straipsnis. Seimo informavimas apie Vyriausybės priimtus nutarimus ir valstybės kontrolieriaus atskiroji nuomonė

1. Per 3 darbo dienas po Vyriausybės nutarimų, Ministro Pirmininko potvarkių priėmimo Seimui turi būti perduotos šių dokumentų kopijos, kurios išdalijamos Seimo valdybos nariams, visiems komitetams ir frakcijoms.

2. Jeigu valstybės kontrolierius nesutiko su Vyriausybės priimtu nutarimu ir dėl to pareiškė atskirąją nuomonę, tai jis per 3 darbo dienas po Vyriausybės posėdžio raštu apie tai praneša Seimui.

3. Gavęs valstybės kontrolieriaus atskirąją nuomonę, Seimo kancleris ne vėliau kaip per 2 darbo dienas ją perduoda Teisės ir teisėtvarkos komitetui, o prireikus - ir kitiems Seimo komitetams.

4. Valstybės kontrolieriaus atskirąją nuomonę dėl Vyriausybės priimtų nutarimų Seimo komitetai svarsto artimiausiuose komitetų posėdžiuose ir išvadas pateikia Seimui.

206 straipsnis. Vyriausybės narių ir valstybės institucijų vadovų ataskaitos

1. Seimo reikalavimu Vyriausybė arba atskiri ministrai turi atsiskaityti Seime už savo veiklą.

2. Tai taikoma ir kitų valstybės institucijų vadovams, kuriuos skiria Seimas arba kurių paskyrimui reikalingas Seimo pritarimas, išskyrus teismus.

3. Pakviestieji atsako į Seimo narių klausimus, pateikia kitą informaciją apie savo ir jiems pavaldžių institucijų veiklą.

4. Sudarant Seimo posėdžių savaitės darbotvarkę, nustatoma, kurie valstybės institucijų vadovai tą savaitę atsakys į Seimo narių klausimus ar paklausimus.

5. Valstybės institucijų vadovai, kuriuos skiria Seimas arba kurių paskyrimui reikalingas Seimo pritarimas, kartą per metus (paprastai iki kovo 1 d.) pateikia metinę institucijos veiklos ataskaitą. Gavęs tokią ataskaitą, Seimo Pirmininkas informuoja apie tai Seimą ir Seimas sprendžia, kuriam komitetui pavesti nagrinėti pateiktą ataskaitą. Išnagrinėjęs ataskaitą, komitetas parengia išvadą ir nutarimo projektą, kurie Seimo posėdyje svarstomi kartu su valstybės institucijos vadovo ataskaita. Seimas priima nutarimą dėl institucijos vadovo ataskaitos ir institucijos veiklos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr.86-2617 (2000 10 13)

207 straipsnis. Vyriausybės metinė ataskaita ir diskusija

1. Kiekvienais metais (iki kovo 31 d.) Vyriausybė privalo pateikti savo metinę veiklos ataskaitą, kurioje taip pat turi būti aptarti ir artimiausio laikotarpio Vyriausybės veiklos prioritetai. Vyriausybės veiklos ataskaitą pateikia Ministras Pirmininkas, kuris pateikimo metu atsako į Seimo narių klausimus. Klausimai užduodami tokia pat tvarka kaip Vyriausybės valandos metu.

2. Vyriausybės ataskaitos pateikimo metu Seimo posėdyje dalyvauja ir visi ministrai, kurie Seimo narių pageidavimu taip pat atsako į klausimus.

3. Po Vyriausybės ataskaitos pateikimo ją svarsto Seimo komitetai ir rengiama speciali Seimo diskusija, kurios pabaigoje Seimas gali priimti rezoliuciją. Diskusijoje pirmieji kalba Seimo opozicijos lyderis ir opozicinių frakcijų atstovai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. IX-1292, 2003-01-14, Žin., 2003, Nr. 6-236 (2003-01-22)

***208 straipsnis. Vyriausybės narių atsakymai į klausimus Seimo posėdyje**

1. Seimo sesijos metu, kiekvieno ketvirtadienio Seimo vakarinio plenarinio posėdžio pradžioje Vyriausybės valandos metu Vyriausybės nariai 60 minučių atsakinėja į Seimo narių žodžiu užduodamus klausimus.

2. Seimo nariai Vyriausybės nariams turi užduoti aktualių ir visuomeninės svarbos klausimų. Posėdžio pirmininkas gali leisti neatsakyti į klausimą, kuris, jo manymu, yra neaktualus ir neturi visuomeninės reikšmės.

3. Jeigu, Vyriausybės nario ar posėdžio pirmininko manymu, užduotas klausimas reikalauja išsamaus ir detalaus atsakymo, Vyriausybės nario ar posėdžio pirmininko reikalavimu toks klausimas turi būti pateiktas kaip rašytinis klausimas.

*****4. Posėdžio pirmininkas gali nutraukti bet kokį klausimą, kuris, jo manymu, yra panašus į Seimo nario pareiškimą ar nuomonės išsakymą.

5. Klausimai užduodami tokia eile: iš pradžių 2 klausimus gali užduoti Seimo opozicijos lyderis, vėliau klausimus gali užduoti iš eilės visų frakcijų atstovai, pradedant nuo opozicinių frakcijų ir atsižvelgiant į frakcijų dydį.

6. Seimo narys gali iš anksto įspėti Vyriausybės narį, kokį klausimą jis ruošiasi užduoti.

7. Posėdžio pirmininkas savo nuožiūra gali leisti užduoti papildomus klausimus ministrui, kuris atsakė į klausimą. Tokius papildomus klausimus gali užduoti bet kuris Seimo narys, tačiau pirmenybę turi tas Seimo narys, į kurio klausimą ministras atsakinėjo.

8. Ministras gali paprašyti atidėti jo atsakymą iki kitos Vyriausybės valandos. Tokiu atveju neatsakytas Seimo nario klausimas įrašomas į posėdžio protokolą.

9. Ministras, kuriam buvo užduotas klausimas, gali paprašyti į klausimą atsakyti kitą ministrą, jeigu klausimas yra iš kito ministro kompetencijos srities.

10. Ministras savo nuožiūra gali atsisakyti atsakyti į klausimą.

*11. Posėdžio pirmininko sprendimai Vyriausybės valandos metu yra neginčijami, tačiau Seimo narys, kurio nepatenkina ministro atsakymas arba kurio klausimas posėdžio pirmininko buvo pripažintas neaktualiu arba neturinčiu visuomeninės svarbos, pasibaigus Vyriausybės valandai, gali pareikšti, kad savo klausimą jis pateikia kaip rašytinį klausimą.

12. Žodžiu užduodamų klausimų trukmė negali viršyti 1 minutės, o Vyriausybės nario atsakymas į vieną klausimą negali viršyti 2 minučių.

13. 10 Seimo narių gali prieš posėdį įteikti Posėdžių sekretoriatui raštišką klausimą Vyriausybės nariui dėl ypač svarbios problemos su reikalavimu, kad į jį būtų atsakyta to paties posėdžio metu. Vienas Seimo narys per sesiją gali pasirašyti ne daugiau kaip vieną tokį reikalavimą.

14. Vyriausybės nario atsakymui į tokį klausimą posėdžio pabaigoje skiriama ne daugiau kaip 20 minučių. Seimui nutarus, laikas atsakymui gali būti pratęstas. Pirmumo teisę užduoti klausimus žodžiu turi pasirašę reikalavimą Seimo nariai. Jeigu Vyriausybės narys pageidauja, sudaroma galimybė atsakyti į pateiktą klausimą kitame posėdyje, bet ne vėliau kaip po 3 dienų.

***Pastaba.** Pripažinti, **kad Lietuvos Respublikos Seimo statuto 208 straipsnio 4 dalis ir 208 straipsnio 11 dalies nuostata** "posėdžio pirmininko sprendimai Vyriausybės valandos metu yra neginčijami" **prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsnio 4 daliai.**
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 10-295 (2001 01 31)

209 straipsnis. Valstybės institucijų vadovų atsakymai į Seimo narių klausimus Seimo posėdyje

1. Seimo sesijos metu, kiekvieną antradienį Vyriausybės pusvalandžio metu į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus turi atsakyti atskiri Vyriausybės nariai, valstybės kontrolierius, kiti valstybės institucijų vadovai, kuriuos skiria Seimas arba kurių paskyrimui reikalingas Seimo pritarimas, taip pat kiti valstybės institucijų vadovai, išskyrus teisėjus.

2. Klausimai raštu per Posėdžių sekretoriatą pateikiami ne vėliau kaip prieš 2 dienas iki posėdžio.

3. Kurie Vyriausybės nariai ar valstybės institucijų vadovai turi atsakyti į jiems raštu pateiktus klausimus, likus iki Seimo posėdžio 24 valandoms, nustato Seimo seniūnų sueiga, paprastai atsižvelgdama į pateiktų raštu klausimų skaičių.

4. Seimo Pirmininkas nustato numatomų atsakyti pateiktų raštu klausimų eilę ir prieš Seimo posėdį informuoja apie ją Seniūnų sueigą.

5. Atsakymams į iš anksto raštu pateiktus Seimo narių klausimus skiriama 15 minučių.

6. Likęs laikas skiriamas atsakymams į papildomai užduodamus klausimus žodžiu. Šiuos klausimus užduoti pirmenybę turi tie Seimo nariai, į kurių raštu užduotus klausimus atsakinėja Vyriausybės narys. Likęs laikas skirstomas proporcingai frakcijų dydžiui kitų Seimo narių klausimams, pirmieji užduoti klausimus teisę turi Seimo opozicijos lyderis ir opozicinių frakcijų seniūnai.

7. Vyriausybės nariai ir kiti valstybės pareigūnai, gavę Seimo komitetų, komisijų ir frakcijų rekomendacijas ar pasiūlymus, privalo juos išnagrinėti ir per 15 dienų nuo gavimo pateikti atsakymą.
Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr.86-2617 (2000 10 13)

210 straipsnis. Veiksmai norint patraukti valstybės pareigūnus baudžiamojon atsakomybėn

1. Ministras Pirmininkas ir ministrai, taip pat teisėjai negali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti, negali būti kitaip suvaržyta jų laisvė be išankstinio Seimo sutikimo, o tarp Seimo sesijų - be išankstinio Respublikos Prezidento sutikimo.

2. Jeigu yra Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro teikimas dėl Ministro Pirmininko, ministro ar teisėjo patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, Seimas atlieka šiuos veiksmus:

1) jeigu Ministras Pirmininkas ar ministras yra Seimo nariai, o teisėjas yra Konstitucinio Teismo pirmininkas ar teisėjas, Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ar teisėjas, Apeliacinio teismo pirmininkas ar teisėjas - Seimas priima sprendimus pagal šio statuto 23 straipsnį;

2) jeigu Ministras Pirmininkas ar ministras nėra Seimo nariai, o teisėjas nėra Konstitucinio Teismo pirmininkas ar teisėjas, Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ar teisėjas, Apeliacinio teismo pirmininkas ar teisėjas - Seimas sprendžia, ar sudaryti tyrimo komisiją dėl sutikimo Ministrą

Pirmininką, ministrą ar teisėją patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Tokiu atveju veiksmai atliekami pagal šio statuto 23 straipsnio 2, 4, 5 ir 6 dalis.

211 straipsnis. Nepersekiojimas už kalbas Seime

Ministras Pirmininkas ir ministrai už kalbas Seime negali būti persekiojami, tačiau už asmens įžeidimą ar šmeižtą gali būti traukiami atsakomybėn bendra tvarka.

TRISDEŠIMT KETVIRTASIS SKIRSNIS
RAŠYTINIAI KLAUSIMAI IR PAKLAUSIMAI

212 straipsnis. Rašytinio klausimo sąvoka ir pateikimas

Rašytiniu klausimu yra laikomas klausimas, kurį raštu Seimo narys arba jų grupė pateikė Vyriausybės nariui arba valstybės institucijos vadovui ir į kurį jie pageidauja gauti atsakymą raštu.

213 straipsnis. Paklausimo sąvoka ir teisė jį pateikti

1. Su paklausimu Seimo narys ar jų grupė raštu kreipiasi į Vyriausybės narį ar kitą valstybės institucijos vadovą, kurį skiria Seimas ar kurio paskyrimui reikalingas Seimo pritarimas, išskyrus teismus, reikalaudami pateikti informaciją apie jo veiklą bei priimtus sprendimus.

2. Paklausimu laikomas tik toks klausimas, dėl kurio Seimo narys ar jų grupė kreipėsi į valstybės institucijas, tačiau, jų nuomone, jis nebuvo tinkamai išnagrinėtas arba buvo išspręstas neigiamai.

3. Seniūnų sueiga gali nuspręsti, jog ir toks klausimas, kurio valstybinį ar visuomeninį reikšmingumą pripažįsta kuris nors komitetas arba Seimo narių frakcija, taip pat laikomas paklausimu.

214 straipsnis. Rašytinio klausimo ir paklausimo pateikimas

1. Rašytinius klausimus ir paklausimus užregistruoja Seimo posėdžių sekretoriatas ir persiunčia atitinkamam pareigūnui.

2. Seimo Pirmininkas Seimo posėdžio metu informuoja Seimą apie iki posėdžio įregistruotus naujus Seimo narių rašytinius klausimus ir paklausimus, taip pat apie gautus atsakymus raštu.

3. Seimo narių rašytiniai klausimai ir paklausimai Vyriausybei, valstybės institucijoms bei šių atsakymai į Seimo narių paklausimus skelbiami "Seimo kronikoje".

4. Rašytinio klausimo ar paklausimo teikėjas turi nurodyti konkretų pareigūną, į kurį jis kreipiasi.

5. Paklausimo teikėjas turi teisę bet kuriuo metu savo paklausimą atšaukti.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

215 straipsnis. Atsakymas į rašytinį klausimą ar paklausimą

1. Atsakymo į raštišką klausimą ar paklausimą terminas negali viršyti 10 dienų nuo rašytinio klausimo ar paklausimo gavimo, o sesijos metu paklausimo nagrinėjimo Seimo posėdyje terminas - 10 dienų nuo atsakymo į paklausimą gavimo.

2. Jeigu pareigūnas, kuriam pateiktas rašytinis klausimas ar paklausimas, negali nustatytu laiku atsakyti, jis privalo raštu motyvuoti ir pasiūlyti savo terminą, bet ne vėliau kaip 1 mėnuo nuo rašytinio klausimo ar paklausimo gavimo, tačiau jeigu paklausimo teikėjai su šiais motyvais nesutinka, paklausimo svarstymas turi būti surengtas numatytu laiku.

216 straipsnis. Paklausimo nagrinėjimas Seimo posėdyje

1. Paklausimai Seimo posėdžiuose nagrinėjami ne rečiau kaip 2 kartus per mėnesį sesijos metu.

2. Jeigu paklausimo svarstymo Seimo posėdyje reikalauja ne mažiau kaip 1/5 Seimo narių, tai paklausimas svarstomas privalomai.

3. Pirmiausia nagrinėjami tie paklausimai, kuriuos pateikia opozicinių frakcijų nariai.

4. Nagrinėjant paklausimą, turi dalyvauti jo teikėjai (bent vienas jų atstovas). Kai paklausimo teikėjas posėdyje nedalyvauja, paklausimo nagrinėjimas atidedamas. Jeigu teikėjas posėdyje nedalyvauja apie tai iš anksto nepranešęs, paklausimas anuliuojamas.

5. Paklausimo teikėjas negali pirmininkauti posėdžiui, kuriame svarstomas jo paklausimas.

6. Paklausimas Seimo posėdyje nagrinėjamas šia tvarka:

1) paklausimo teikėjo kalba (iki 5 minučių);

2) pareigūno, kuriam pateiktas paklausimas, atsakymas (iki 15 minučių);

3) diskusija, jeigu jos reikalauja kuris nors komitetas, frakcija.

7. Diskusijoje žodis paprastai suteikiamas paeiliui pritariantiems ir nepritariantiems atsakymui į paklausimą Seimo nariams. Jeigu Seimas nenutaria diskusijos pratęsti, leidžiama kalbėti ne daugiau kaip 4 Seimo nariams.

8. Jeigu paklausimo teikėjų nepatenkina atsakymas į paklausimą, jie gali pateikti Seimui svarstyti rezoliucijos, kurioje Seimas įvertina atsakymą, projektą.

TRISDEŠIMT PENKTASIS SKIRSNIS
SEIMO PAREIGŪNŲ IR VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ VADOVŲ ATLEIDIMAS

217 straipsnis. Pasiūlymas atleisti pareigūną

1. Pasiūlymas atleisti Seimo pareigūną ar valstybės institucijos vadovą, kurį skiria Seimas, išskyrus Konstitucijoje numatytus apkaltos proceso atvejus, turi būti svarstomas, kai tai motyvuotu raštu pateikia Seimo valdyba, komitetas ar ne mažiau kaip 1/5 Seimo narių. Komitetas negali siūlyti atšaukti kito komiteto pirmininko.

2. Pareiškimas dėl kurio nors pareigūno atleidimo įteikiamas Seimo Pirmininkui, o dėl Pirmininko atšaukimo - Seimo Pirmininko pirmajam pavaduotojui.

3. Toks pareiškimas turi būti paskelbtas artimiausiame Seimo posėdyje.

4. Seimo nariai negali vienos sesijos metu pakartotinai reikalauti atleisti tą patį pareigūną.

218 straipsnis. Pareigūno atleidimo procedūra

1. Seimo pareigūnas, dėl kurio atleidimo vyksta diskusija, tam posėdžiui pirmininkauti negali.

2. Diskusijoje dėl Seimo pareigūno ar valstybės institucijos vadovo atleidimo pirmiausia kalba atleidimo iniciatorių atstovas (iki 10 minučių), po to pareigūnas, kurio atleidimo klausimas yra svarstomas (iki 30 minučių). Pastarajam skiriama dar iki 30 minučių atsakyti į klausimus.

3. Toliau diskusija tęsiama bendra tvarka.

4. Sprendimas dėl Seimo pareigūnų ar valstybės institucijų vadovų atleidimo priimamas slaptu balsavimu daugiau kaip pusės visų Seimo narių balsų dauguma.

TRISDEŠIMT ŠEŠTASIS SKIRSNIS
INTERPELIACIJA IR NEPASITIKĖJIMAS VYRIAUSYBE

219 straipsnis. Interpeliacijos pateikimas

1. Sesijos metu ne mažesnė kaip 1/5 Seimo narių grupė gali pateikti interpeliaciją Ministrui Pirmininkui ar ministrui, reikalaudama paaiškinti šių pareigūnų priimtų sprendimų motyvus.

2. Po interpeliacijos įteikimo Seimo Pirmininkui, kuris nedelsdamas ją užregistruoja ir perduoda atitinkamam Vyriausybės nariui ir Seimo nariams, nė vienas parašas negali būti atšauktas.

3. Seimo nariai negali vienos sesijos metu pakartotinai pateikti interpeliacijos tam pačiam Vyriausybės nariui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

220 straipsnis. Raštiškas atsakymas į interpeliaciją

1. Gavęs interpeliaciją, Vyriausybės narys privalo ne vėliau kaip per 2 savaites perduoti Seimo Pirmininkui raštišką atsakymą, su kuriuo supažindinami Seimo nariai.

2. Gavęs atsakymą į interpeliaciją, Seimas sesijos metu turi jį apsvarstyti savo posėdyje ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

221 straipsnis. Interpeliacijos nagrinėjimo Seimo posėdyje tvarka

Interpeliacija Seimo posėdyje nagrinėjama šia tvarka:

1) interpeliacijos pateikėjų atstovo kalba (iki 10 minučių);

2) interpeliaciją gavusio pareigūno atsakymas (iki 30 minučių);

3) interpeliaciją gavusio pareigūno atsakymai į Seimo narių klausimus (iki 30 minučių); klausimai užduodami tokia pat tvarka kaip Vyriausybės valandos metu;

4) diskusija, kurioje žodis paprastai suteikiamas paeiliui pritariantiems ir nepritariantiems atsakymui į interpeliaciją Seimo nariams;

5) baigiamasis interpeliaciją gavusio pareigūno žodis;

6) interpeliacijos pateikėjų atstovo baigiamasis žodis;

7) Seimo nutarimo dėl interpeliacijos projektui parengti redakcinės komisijos sudarymas pagal šio statuto 71 straipsnio reikalavimus. Ne mažiau kaip 1/3 komisijos narių turi sudaryti interpeliacijos pateikėjai.

222 straipsnis. Seimo nutarimas dėl interpeliacijos bei pasekmės jį priėmus

1. Seimo nutarimo dėl interpeliacijos projektas turi būti pateiktas Seimui apsvarstyti ne vėliau kaip kitą posėdžių dieną.

2. Seimo nutarimo dėl interpeliacijos projekte turi būti pareikštas Seimo pritarimas arba nepritarimas Ministro Pirmininko ar ministro atsakymui.

3. Jeigu Seimo nutarimo dėl interpeliacijos projekte Ministro Pirmininko ar ministro atsakymas pripažįstamas esąs nepatenkinamas ir pareikštas juo nepasitikėjimas, tai toks nutarimo projektas gali būti priimtas slaptu balsavimu daugiau kaip pusės visų Seimo narių balsų dauguma.

4. Jeigu Seimo nutarimas dėl interpeliacijos priimamas, Ministras Pirmininkas ar ministras, kuriam pareikštas nepasitikėjimas, privalo atsistatydinti.

5. Kai Ministras Pirmininkas atsistatydina, privalo atsistatydinti visa Vyriausybė.

223 straipsnis. Nepasitikėjimas Vyriausybe

1. Seimo sesijos metu ne mažesnė kaip 1/5 Seimo narių grupė gali pateikti motyvuoto nutarimo, kuriame reiškiamas tiesioginis nepasitikėjimas Vyriausybe, projektą.

2. Toks nutarimo projektas nagrinėjamas Seime šio statuto 219-221 straipsniuose nustatyta tvarka taip pat kaip interpeliacija Ministrui Pirmininkui, tačiau redakcinė komisija nesudaroma.

3. Nepasitikėjimo Vyriausybe klausimo nagrinėjimo Seimo posėdyje metu Seimo nariai gali paklausti visus ministrus, suteikiant galimybę ministrams atsakyti (iki 60 minučių).

4. Po svarstymo iš karto balsuojama dėl nepasitikėjimo Vyriausybe.

5. Nutarimas dėl tiesioginio nepasitikėjimo Vyriausybe gali būti priimtas slaptu balsavimu daugiau kaip pusės visų Seimo narių balsų dauguma.

TRISDEŠIMT SEPTINTASIS SKIRSNIS
VALSTYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO KONTROLĖ

224 straipsnis. Valstybės biudžeto vykdymo priežiūra

1. Valstybės biudžeto vykdymo bendrąją nuolatinę priežiūrą atlieka Biudžeto ir finansų komitetas.

2. Kiti Seimo komitetai gali išklausyti informaciją, kaip vykdomi jų kompetenciją atitinkantys biudžeto straipsniai.

3. Kaip vykdomas valstybės biudžetas, Seimo posėdyje svarstoma ne rečiau kaip vieną kartą per 6 mėnesius.

4. Tokiam svarstymui Vyriausybė pateikia valstybės biudžeto vykdymo apyskaitą.

225 straipsnis. Valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos pateikimas

1. Vyriausybė parengia ir iki kovo 31 dienos pateikia Seimo Pirmininkui praėjusių metų valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitą.

2. Valstybės kontrolierius turi pateikti Seimo Pirmininkui išvadą apie valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitą ne vėliau kaip per 6 mėnesius po to, kai Vyriausybė valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitą pateikė Seimo Pirmininkui.

3. Seimo Pirmininkas valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos ir valstybės kontrolieriaus išvados dėl jos kopijas per 2 darbo dienas pateikia Biudžeto ir finansų komitetui, kitiems komitetams bei frakcijoms.

4. Gavus valstybės kontrolieriaus išvadas, artimiausiame Seimo posėdyje išklausomas Vyriausybės pranešimas apie valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitą, taip pat valstybės kontrolieriaus papildomas pranešimas.

5. Po to komitetai per 2 savaites apsvarsto valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitą ir parengia išvadas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)

226 straipsnis. Valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos svarstymas Seimo posėdyje

1. Ne vėliau kaip iki lapkričio 20 dienos valstybės biudžeto įvykdymo apyskaita ir valstybės kontrolieriaus išvada dėl jos kartu su ateinančių metų valstybės biudžeto projektu turi būti apsvarstytos Seimo posėdyje.

2. Seimo posėdyje išklausomas Biudžeto ir finansų komiteto pranešimas, kitų komitetų išvados.

3. Po diskusijų priimamas Seimo nutarimas dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos.

4. Jei valstybės biudžeto įvykdymo apyskaita nepatvirtinama, Seimas sprendžia klausimą dėl pajamų ar išlaidų teisėtumo atkūrimo tvarkos. Tam parengiamas atitinkamo nutarimo projektas, taip pat gali būti balsuojama dėl nepasitikėjimo Ministru Pirmininku, ministru ar Vyriausybe šio statuto 222-223 straipsniuose nustatyta tvarka.

VIII DALIS
APKALTOS PROCESAS

TRISDEŠIMT AŠTUNTASIS SKIRSNIS
SIŪLYMAS PRADĖTI APKALTOS PROCESĄ IR PARENGTINIS TYRIMAS

227 straipsnis. Apkaltos proceso sąvoka

1. Apkaltos procesas yra parlamentinė procedūra, kurią Seimas taiko Konstitucijos 74 straipsnyje nurodytiems asmenims dėl jų padarytų veiksmų, diskredituojančių valdžių autoritetą, siekdamas išspręsti tokių asmenų atsakomybės klausimą.

2. Jeigu šios procedūros metu konkretus asmuo pripažįstamas kaltu, tai jis pašalinamas iš pareigų arba panaikinamas jo Seimo nario mandatas.

228 straipsnis. Valstybės pareigūnai, kuriems taikomas apkaltos procesas

Atsakomybėn apkaltos proceso tvarka gali būti traukiami Respublikos Prezidentas, Konstitucinio Teismo pirmininkas ir teisėjai, Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ir teisėjai, Apeliacinio teismo pirmininkas ir teisėjai bei Seimo nariai.

229 straipsnis. Pagrindas pradėti apkaltos procesą

1. Pagrindas pradėti apkaltos procesą atsiranda, jei šio statuto 228 straipsnyje nurodytas asmuo:

1) šiurkščiai pažeidžia Konstituciją;

2) sulaužo duotą priesaiką;

3) įtariamas padaręs nusikaltimą.

2. Pradėti apkaltos procesą užtenka vieno šio straipsnio 1 dalyje numatyto pagrindo. Pradėjus apkaltos procesą pagal vieną iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų, apkaltos proceso metu dėl tų pačių konkretaus asmens veiksmų negalima keisti apkaltos proceso pagrindo.

3. Tuo atveju, kai paaiškėja, kad Konstitucijos 74 straipsnyje nurodyti asmenys padarė nusikaltimą ir dėl to yra įsiteisėjęs teismo apkaltinamasis nuosprendis, sprendžiant klausimą dėl šių asmenų pašalinimo iš pareigų arba Seimo nario mandato panaikinimo, apkaltos procesas vyksta netaikant šio statuto 233-242 straipsnių ir trisdešimt devintojo skirsnio straipsnių.

230 straipsnis. Teisė siūlyti pradėti apkaltos procesą

1. Siūlyti Seimui pradėti apkaltos procesą konkrečiam asmeniui dėl šio statuto 228 straipsnyje nurodytų pagrindų turi teisę ne mažesnė kaip 1/4 Seimo narių grupė, Respublikos Prezidentas, o dėl Aukščiausiojo Teismo teisėjų bei Apeliacinio teismo pirmininko ir teisėjų - taip pat ir teisėjų garbės teismas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai turi teisę siūlyti Seimui pradėti apkaltos procesą konkrečiam asmeniui, neatsižvelgiant į tai, ar yra generalinio prokuroro pranešimas Seimui dėl šio asmens padaryto nusikaltimo.

231 straipsnis. Generalinio prokuroro pranešimas dėl valstybės pareigūnų, įtariamų padariusių nusikaltimą

1. Generalinis prokuroras, nustatęs, kad šio statuto 228 straipsnyje nurodyti asmenys yra įtariami padarę nusikaltimą, apie tai nedelsdamas praneša Seimui ir pateikia atitinkamą medžiagą.

2. Jei įtariamas padaręs nusikaltimą Respublikos Prezidentas, Seimas pradeda parengiamuosius apkaltos proceso veiksmus, numatytus šio statuto 236 ir paskesniuose VIII dalies straipsniuose.

3. Išklausęs generalinio prokuroro pranešimą dėl kitų asmenų padaryto nusikaltimo, Seimas sprendžia, ar duoti sutikimą konkretų asmenį patraukti baudžiamojon atsakomybėn (šio statuto nustatyta tvarka), ar pradėti apkaltos proceso parengiamuosius veiksmus (jeigu yra šio statuto 230 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų subjektų siūlymas). Jeigu Seimas nusprendžia duoti sutikimą patraukti minėtus asmenis baudžiamojon atsakomybėn, apkaltos proceso parengiamieji veiksmai ir apkaltos proceso procedūra Seime dėl to paties kaltinimo negali būti pradėti tol, kol nebus išspręstas baudžiamosios atsakomybės klausimas, t.y. priimtas teismo išteisinamasis nuosprendis arba įsiteisėjęs teismo apkaltinamasis nuosprendis, arba baudžiamoji byla nutraukta.

232 straipsnis. Kaltinimo dėl nusikaltimo padarymo teikimas

1. Teikiant kaltinimą dėl nusikaltimo padarymo, galioja baudžiamuosiuose įstatymuose nustatyti senaties terminai.

2. Kitais atvejais jokie senaties terminai netaikomi, nepaisant to, kada buvo padarytas nusižengimas, kuriuo kaltinamas asmuo, tačiau tą nusižengimą tas asmuo turi būti padaręs, eidamas šio statuto 228 straipsnyje nurodytas pareigas.

233 straipsnis. Siūlymo pradėti apkaltos procesą forma

Siūlymas pradėti apkaltos procesą turi būti pateikiamas Seimui raštu ir iniciatorių pasirašytas kaip teikimas, o Respublikos Prezidento siūlymas - kaip kreipimasis, kur nurodomas konkretus asmuo, jam formuluojamas kaltinimas, argumentai, svarbiausi faktai, įrodymai ar jų šaltiniai.

234 straipsnis. Siūlymo pradėti apkaltos procesą terminai

Paprastai siūlymas pradėti apkaltos procesą teikiamas Seimo sesijos metu. Seimo Pirmininkas arba jo pavaduotojas su šiuo siūlymu nedelsdamas supažindina Seimo narius ir ne vėliau kaip per savaitę sesijos metu arba per savaitę nuo sesijos pradžios pateikia jį Seimui svarstyti.

235 straipsnis. Specialioji tyrimo komisija

Seimas, išklausęs 230 straipsnyje nurodytų iniciatorių ar jų atstovo siūlymą pradėti konkrečiam asmeniui apkaltos procesą, sudaro specialiąją tyrimo komisiją pateiktų kaltinimų pagrįstumui ir rimtumui ištirti bei išvadai dėl siūlymo pradėti apkaltos procesą parengti. Ši komisija savo darbe vadovaujasi šio statuto dvyliktojo skirsnio nuostatomis.

236 straipsnis. Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo tvarka

1. Specialioji tyrimo komisija sudaroma iš Seimo narių, apkaltos proceso iniciatorių atstovų ir teisininkų, dirbančių teisme, tardymo sistemoje ar prokuratūroje.

2. Tokie teisininkai turi sudaryti nuo trečdalio iki pusės komisijos narių. Dirbdami komisijoje, jie turi lygias teises su kitais komisijos nariais, tačiau privalo griežtai laikytis politinio nešališkumo principo.

3. Komisijoje paprastai neturi būti daugiau kaip 12 narių.

4. Komisijos narius pagal šio statuto 71 straipsnio principus siūlo Seimo dauguma bei Seimo mažuma ir apkaltos proceso iniciatoriai, kuriems paliekama teisė pasiūlyti 1/3 komisijos narių.

5. Sudarydamas komisiją, Seimas kartu paskiria pirmininką ir jo pavaduotoją, nustato tyrimo atlikimo terminus. Bent vienas iš komisijos vadovų turi būti teisininkas.

237 straipsnis. Informacija apie specialiosios tyrimo komisijos darbą

Apie tyrimo eigą spaudai ir kitoms visuomenės informavimo priemonėms praneša tik komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas narys.

238 straipsnis. Specialiosios tyrimo komisijos posėdžiai

1. Seimo specialiosios tyrimo komisijos posėdžiai, susiję su apkaltos procesu, paprastai yra uždari.

2. Specialiosios tyrimo komisijos posėdžiai protokoluojami. Juos rašo pagal teismo posėdžių protokolavimo pagrindines taisykles komisijos paskirtas sekretorius. Posėdžio protokolą pasirašo komisijos pirmininkas ir sekretorius.

3. Posėdžiuose išklausomi apkaltos proceso iniciatorių ir asmens, kuriam taikoma apkalta, (ar jų atstovų) paaiškinimai bei argumentai, apklausiami liudytojai, kurių sąrašas sudaromas pagal visų specialiosios tyrimo komisijos narių bei asmens, kuriam taikoma apkalta, pasiūlymus, renkami, tiriami ir vertinami kiti įrodymai bei įkalčiai, prireikus kviečiami ekspertai bei specialistai, diskutuojama.

4. Posėdžiuose gali dalyvauti ir asmens, kuriam taikoma apkalta, advokatas.

239 straipsnis. Liudytojų ir ekspertų apklausa

1. Liudytojai ir ekspertai kviečiami ir apklausiami pagal baudžiamojo proceso taisykles: jie įspėjami dėl atsakomybės už atsisakymą ar vengimą duoti parodymus ir už žinomai melagingus parodymus, o apie įspėjimą patvirtinama jų parašais.

2. Apie liudytojų apklausą surašomas protokolas, kuris, liudytojui perskaičius, gali būti papildytas ar pataisytas ir po to turi būti liudytojo pasirašytas.

3. Ekspertai savo išvadas pateikia raštu ir pasirašo.

240 straipsnis. Kreipimasis į Konstitucinį Teismą

Tais atvejais, kai asmeniui pradėta apkaltos byla dėl šiurkštaus Konstitucijos pažeidimo, Seimas specialiosios tyrimo komisijos siūlymu arba savo iniciatyva kreipiasi į Konstitucinį Teismą prašydamas išvados, ar minėto asmens konkretūs veiksmai prieštarauja Konstitucijai.

241 straipsnis. Specialiosios tyrimo komisijos išvados turinys

1. Specialioji tyrimo komisija, baigusi tyrimą, surašo išvadą, kurioje išdėstoma:

1) kaltinimo esmė, nusižengimo padarymo vieta, laikas, būdai, motyvai ir kitos esminės aplinkybės;

2) nustatyti faktai ir įrodymai;

3) asmens, kuriam taikoma apkalta, paaiškinimai.

2. Jeigu pareikšti kaltinimai nepasitvirtina, tai nurodoma išvadoje ir kartu trumpai apibūdinami atlikti tyrimo veiksmai.

3. Atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, išvados pabaigoje konstatuojama, ar yra pagrindo pradėti apkaltos procesą Seime, ar tokio pagrindo nėra.

242 straipsnis. Specialiosios tyrimo komisijos išvados tvirtinimas

1. Išvadai patvirtinti reikia daugiau kaip pusės visų komisijos narių balsų daugumos. Balsavimo rezultatai nurodomi posėdžio protokole. Patvirtintą išvadą pasirašo komisijos pirmininkas ar jo pavaduotojas.

2. Pagal patvirtintą išvadą komisija parengia Seimo nutarimo projektą.

3. Parengtą išvadą kartu su Seimo nutarimo projektu ir kitais dokumentais specialioji tyrimo komisija įteikia Seimo Pirmininkui, kuris teikia šiuos dokumentus svarstyti Seimui artimiausiame posėdyje.

243 straipsnis. Kaltinimų suformulavimas ir kaltintojų skyrimas

1. Jeigu specialioji tyrimo komisija padaro išvadą, kad yra pagrindo pradėti apkaltos procesą Seime, ji turi suformuluoti konkrečius kaltinimus. Tai gali būti padaryta komisijos išvados pabaigoje arba atskirame dokumente.

2. Specialioji tyrimo komisija taip pat nusprendžia, kas komisijos vardu palaikys kaltinimą ir atliks kitas kaltintojo funkcijas Seime apkaltos proceso metu.

3. Komisija gali paskirti iki 7 kaltintojų - Seimo narių. Jų pavardes ir įgaliojimus komisija praneša Seimui raštu.

TRISDEŠIMT DEVINTASIS SKIRSNIS
APKALTOS PROCESAS SEIME

244 straipsnis. Nepritarimas pradėti apkaltos procesą

1. Tais atvejais, kai specialioji tyrimo komisija padaro išvadą, kad nėra pagrindo pradėti apkaltos procesą, Seimas svarsto išvadoje suformuluotų motyvų bei argumentų pagrįstumą ir sprendžia, ar pritarti šiai išvadai.

2. Jeigu Seimas posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma patvirtina šią išvadą, laikoma, kad siūlymui pradėti apkaltos procesą yra nepritarta.

3. Tuo pačiu pagrindu tam pačiam asmeniui kelti apkaltos bylą galima ne anksčiau kaip po 1 metų ir tik jei paaiškėjo naujų aplinkybių.

4. Jei Seimas nepatvirtina komisijos išvados, kad nėra pagrindo pradėti apkaltos procesą, jis turi nuspręsti, kam pavesti atlikti papildomą ar pakartotinį tyrimą - tai pačiai ar naujai specialiajai tyrimo komisijai.

245 straipsnis. Seimo tvarkomieji veiksmai ir sprendimai, būtini apkaltos procesui

Išklausęs specialiosios tyrimo komisijos išvadą, kad yra pagrindo pradėti apkaltos procesą, Seimas atlieka reikalingus tvarkomuosius veiksmus ir priima sprendimus, būtinus šiai procedūrai:

1) priima nutarimą pradėti Seime apkaltos procesą konkrečiam asmeniui;

2) nustato apkaltos proceso pradžią ne vėliau kaip po 15 dienų nuo nutarimo pradėti apkaltos procesą priėmimo ir numato posėdžių tvarkaraštį;

3) priima nutarimą pakviesti Aukščiausiojo Teismo pirmininką ar kitą šio teismo teisėją pirmininkauti šios procedūros posėdžiams, o kai apkalta taikoma Aukščiausiojo Teismo pirmininkui ar šio teismo teisėjui - pakviesti pirmininkauti Konstitucinio Teismo pirmininką ar kitą šio teismo teisėją;

4) prireikus paprašo Konstitucinio Teismo išvados apie tai, ar asmens, kuriam taikoma apkalta, konkretūs veiksmai prieštarauja Konstitucijai;

5) atlieka kitus reikalingus parengiamuosius veiksmus.

246 straipsnis. Apkaltos proceso pradžia Seime

1. Paskirtą dieną Seime pradedamas apkaltos procesas. Jam pirmininkauja Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ar kitas šio teismo teisėjas arba Konstitucinio Teismo pirmininkas ar kitas šio teismo teisėjas.

2. Nuo pirmojo iki paskutiniojo apkaltos proceso posėdžio turi dalyvauti dar vienas Aukščiausiojo Teismo arba atitinkamai Konstitucinio Teismo teisėjas, galintis prireikus pavaduoti posėdžio pirmininką.

3. Paskelbus apkaltos proceso pradžią, šio proceso posėdžių metu Seimas tampa apkaltos institucija, kurioje nagrinėjimas vyksta pagal baudžiamojo proceso principus ir pagrindines taisykles, jeigu šis statutas nenustato kitaip.

4. Posėdžio protokolą pagal teismo posėdžių protokolavimo pagrindines taisykles rašo posėdžio pirmininko paskirtas sekretorius.

5. Apkaltos procesas Seime yra viešas. Jis gali būti transliuojamas per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją.

247 straipsnis. Apkaltos proceso sudedamosios dalys

Apkaltos procesas Seime susideda iš šių pagrindinių dalių: parengiamosios, tardymo, ginčų, asmens, kuriam taikoma apkalta, baigiamojo žodžio ir balsavimo dėl pateiktų kaltinimų.

248 straipsnis. Parengiamoji posėdžio dalis

Parengiamojoje posėdžio dalyje paskelbiama nagrinėjamos apkaltos bylos esmė, pristatomi asmens, kuriam taikoma apkalta, kaltintojai, jų atstovai, paaiškinamos jų teisės ir pareigos, išklausomi jų prašymai ir priimami dėl jų sprendimai, išsiaiškinamos galimybės tęsti bylos nagrinėjimą.

249 straipsnis. Tardymas

1. Tardymas pradedamas balsu perskaitant kaltinimo medžiagą ir išklausant asmens, kuriam taikoma apkalta, paaiškinimus.

2. Po to apklausiamas asmuo, kuriam taikoma apkalta, liudytojai, išklausomos ekspertų išvados, specialistų nuomonės, apžiūrimi įrodymai.

3. Iki tardymo pabaigos kaltintojai turi teisę tikslinti kaltinimo formuluotes, šalinti aptiktas jose technines klaidas.

4. Patikslintos kaltinimo formuluotės raštu turi būti įteiktos asmeniui, kuriam taikoma apkalta, ir posėdžio pirmininkui, kuris nedelsdamas paskelbia jas Seimo nariams.

5. Gavęs patikslintas kaltinimo formuluotes, asmuo, kuriam taikoma apkalta, ir jo gynėjas turi teisę pareikalauti pratęsti ar atnaujinti tardymą.

250 straipsnis. Ginčai ir baigiamasis žodis

1. Ginčai - tai kaltintojo ir asmens, kuriam taikoma apkalta, ar jų atstovų kalbos bei replikos.

2. Paskutinės replikos teisė visada priklauso gynėjui, o jeigu jo nėra, - asmeniui, kuriam taikoma apkalta.

3. Pasibaigus ginčams, asmeniui, kuriam taikoma apkalta, suteikiamas baigiamasis žodis. Klausimai ir replikos šiuo metu neleidžiami.

251 straipsnis. Apkaltos proceso posėdžio pirmininko įgaliojimai

1. Procesinius klausimus sprendžia posėdžio pirmininkas.

2. Prireikus jis gali pasiklausti Seimo nuomonės ar prašyti pritarimo savo sprendimams.

3. Tik posėdžio pirmininkui leidus, Seimo nariai gali klausinėti proceso dalyvius.

4. Kalbėti dėl bylos esmės ar kitaip bandyti paveikti proceso eigą Seimo nariams neleidžiama, tačiau jie gali užprotestuoti posėdžio pirmininko atsisakymą leisti klausinėti ar skubotą sprendimą nutraukti apklausą ir balsavimu jį atmesti.

252 straipsnis. Atsistatydinimo pareiškimas

1. Asmuo, kuriam taikoma apkalta, turi teisę bet kurioje apkaltos proceso dalyje, tačiau tik iki balsavimo pradžios atsistatydinti iš pareigų ar atsisakyti Seimo nario mandato, pateikdamas dėl to pareiškimą raštu.

2. Toks pareiškimas turi būti nedelsiant patenkintas.

3. Tokiu atveju apkaltos procesas nutraukiamas ir tai įforminama Seimo nutarimu.

253 straipsnis. Slapto balsavimo dėl kaltinimo formuluočių biuletenis

1. Po asmens, kuriam taikoma apkalta, baigiamojo žodžio prasideda baigiamoji teisenos dalis slaptas balsavimas dėl pateiktų kaltinimo formuluočių.

2. Kiekviena kaltinimo formuluotė įrašoma į atskirą balsavimo biuletenį, kurio pavyzdį tvirtina Seimas.

3. Jame po kaltinimo teksto įrašomi ir galimi alternatyvaus atsakymo variantai: "kaltinu" ("už"), "nekaltinu" ("prieš").

4. Prieš išdalijant biuleteniai pažymimi specialiu posėdžio pirmininko spaudu.

5. Gaudami biuletenius, Seimo nariai pasirašo biuletenių išdavimo lape.

254 straipsnis. Slapto balsavimo dėl kaltinimo formuluočių tvarka ir balsavimo rezultatų pranešimas

1. Balsų skaičiavimo grupė sudaroma pagal šio statuto 119 straipsnio reikalavimus.

2. Balsuojama už kiekvieną kaltinimo formuluotę atskirai. Balsuoja tik Seimo nariai.

3. Suskaičiavus balsus, posėdžio pirmininkas praneša balsavimo rezultatus dėl kiekvienos kaltinimo formuluotės atskirai.

255 straipsnis. Balsavimo rezultatų įrašas posėdžio protokole

1. Jeigu bent už vieną kaltinimo formuluotę balsuoja 3/5 visų Seimo narių, laikoma, jog asmuo Seimo yra pripažintas kaltu įvykdžius jam inkriminuojamą nusižengimą.

2. Šiuo atveju, remdamasis balsų skaičiavimo grupės protokolu, posėdžio pirmininkas padiktuoja tokį įrašą posėdžio protokole:

"Atlikus _____ apkaltos procedūrą Seime, _____ balsų "už", _____ "prieš",
(data)
t.y. daugiau kaip 3/5 visų Seimo narių balsų dauguma, pripažinta, kad pilietis_____
(vardas, pavardė, pareigos)
_____, todėl nuo
(įrašas pagal patvirtintos kaltinimo formuluotės tekstą)
šios dienos, t.y. _____, jis Seimo sprendimu yra pašalintas iš_____ pareigų.
(data) (panaikintas jo Seimo nario mandatas)."

3. Po to posėdžio pirmininkas šį įrašą pasirašo ir viešai paskelbia Seimo posėdyje.

256 straipsnis. Kaltinimo formuluočių priėmimas

1. Jeigu nė viena kaltinimo formuluotė nesurenka 3/5 visų Seimo narių balsų, laikoma, jog apkaltai Seimas nepritarė.

2. Apie tai Seimo posėdyje viešai paskelbia posėdžio pirmininkas ir tai įrašoma posėdžio protokole.

3. Jei už kaltinimo formuluotę, atitinkančią baudžiamojo nusikaltimo požymius, balsavo mažiau kaip 3/5, tačiau daugiau kaip pusė visų Seimo narių, laikoma, jog Seimas duoda sutikimą patraukti konkretų asmenį, išskyrus Respublikos Prezidentą, baudžiamojon atsakomybėn.

257 straipsnis. Apkaltos proceso posėdžių protokolai

1. Apkaltos proceso Seime posėdžių protokolus pasirašo posėdžio pirmininkas ir jo paskirtas posėdžių sekretorius.

2. Įrašai protokole dėl apkaltos proceso balsavimo rezultatų prilyginami Seimo nutarimams. Jie įsigalioja nuo paskelbimo ir turi būti tuoj pat vykdomi.

3. Šie įrašai protokole, taip pat balsavimo rezultatai yra neskundžiami ir nebegali būti persvarstomi.

258 straipsnis. Asmens, pripažinto kaltu, pašalinimas iš pareigų

1. Kai Seimas konkretų asmenį apkaltos proceso tvarka pripažįsta kaltu, tas asmuo nuo to momento laikomas pašalintu iš pareigų arba netenka Seimo nario mandato. Jam už padarytus nusižengimus taip pat gali būti taikoma teisinė atsakomybė įstatymų nustatyta tvarka.

2. Konstitucijos nustatytą neliečiamybės teisę praranda ir savo noru atsistatydinę iš pareigų arba atsisakę Seimo nario mandato asmenys, o už padarytus nusižengimus jiems taip pat gali būti taikoma teisinė atsakomybė bendra tvarka.

KETURIASDEŠIMTASIS SKIRSNIS
APKALTOS PROCEDŪRA SEIME GAVUS TEISMO APKALTINAMOJO NUOSPRENDŽIO NUORAŠĄ

259 straipsnis. Apkaltos procedūra Seime gavus teismo apkaltinamojo nuosprendžio nuorašą

1. Gavus teismo įsiteisėjusiojo apkaltinamojo nuosprendžio nuorašą, Seimo Pirmininkas arba jo pavaduotojas nedelsdami su juo supažindina Seimo narius.

2. Artimiausiame Seimo posėdyje Seimo Pirmininkas ar jo pavaduotojas pateikia Seimo nutarimo projektą.

3. Seimo nutarimo projektas yra tokio turinio:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

N U T A R I M A S

Dėl _____ pašalinimo iš _____ pareigų
(vardas, pavardė)

(*arba* Dėl _____ Seimo nario mandato panaikinimo)
(vardas, pavardė)

(data, Nr.)
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į tai, kad dėl _____
(vardas, pavardė)
yra įsiteisėjęs _____
(teismo pavadinimas, apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo data)
apkaltinamasis nuosprendis, kuriuo _____ nuteistas pagal Lietuvos
(vardas, pavardė)
Respublikos baudžiamojo kodekso _____ straipsnį _____
(bausmė)
n u t a r i a :

1 straipsnis.

Pašalinti _____ iš _____ pareigų

(vardas, pavardė) (pareigų pavadinimas)
(*arba* Panaikinti _____ Seimo nario mandatą)
(vardas, pavardė)
apkaltos proceso tvarka.

2 straipsnis.
Nutarimas įsigalioja nuo priėmimo.“

4. Tame pačiame posėdyje Seimas paskiria Seimo posėdžio dėl asmens pašalinimo iš pareigų ar Seimo nario mandato panaikinimo svarstymo datą. Svarstymo data turi būti paskirta ne anksčiau kaip po 7 dienų nuo posėdžio, kuriame ši data buvo nustatyta, dienos. Asmeniui, dėl kurio teikiamas Seimo nutarimo projektas, nedelsiant raštu ir pasirašytinai pranešama apie paskirtą Seimo posėdžio datą ir laiką, kai įsiteisėjusio apkaltinamojo teismo nuosprendžio pagrindu bus sprendžiamas jo pašalinimo iš pareigų ar Seimo nario mandato panaikinimo klausimas. Kartu su pranešimu yra siunčiamas šio straipsnio 3 dalyje numatyto nutarimo projektas, Seimo statutas, taip pat pasiūloma iki svarstymo dienos raštu pranešti, ar jis nori dalyvauti apkaltos procedūroje. Asmuo, pranešdamas apie savo dalyvavimą, gali nurodyti ne daugiau kaip du gynėjus ar kitus atstovus, kurie turi būti pakviesti į Seimo posėdį. Asmuo taip pat gali pateikti įrodymų, turinčių reikšmės sprendžiant konstitucinės atsakomybės klausimą.

5. Jei asmuo per nustatytą laiką nepateikia raštu jokio atsakymo, yra laikoma, kad jis atsisako dalyvauti apkaltos procedūroje. Tokiu atveju, vykdant apkaltos procedūrą, šio straipsnio 8, 10 ir 12 dalys nėra taikomos.

6. Šio straipsnio nustatyta tvarka vykdomos apkaltos procedūros metu teismo nuosprendis bei kiti teismų nagrinėjant baudžiamąją bylą priimti sprendimai nesvarstomi ir dėl jų teisėtumo bei pagrįstumo nediskutuojama.

7. Seimo posėdis yra pradedamas Seimo Pirmininko ar jo pavaduotojo pranešimu, kuriame išdėstoma įsiteisėjusiojo apkaltinamojo nuosprendžio esmė.

8. Po to žodis suteikiamas asmeniui, dėl kurio teikiamas Seimo nutarimo projektas, arba jo prašymu vienam iš gynėjų ar atstovų. Asmuo, dėl kurio teikiamas Seimo nutarimo projektas, ar vietoj jo kalbantis gynėjas ar atstovas savo kalboje gali remtis įrodymais, turinčiais reikšmės sprendžiant konstitucinės atsakomybės klausimą. Seimo nariai gali užduoti asmeniui, dėl kurio teikiamas Seimo nutarimo projektas, ar vietoj jo kalbančiam gynėjui ar atstovui klausimų.

9. Po to žodis suteikiamas Seimo nariams: pirmieji kalba pritariantys Seimo nutarimo projektui.

10. Paskui žodis suteikiamas gynėjams ir atstovams, o jei jų nėra - asmeniui, kuriam taikoma apkalta.

11. Seimo posėdyje kalbėję Seimo nariai ir gynėjai bei atstovai turi replikos teisę. Paskutinės replikos teisė priklauso gynėjui ir atstovui, o jei jų nėra - asmeniui, kuriam taikoma apkalta.

12. Procedūra baigiama asmens, dėl kurio teikiamas Seimo nutarimo projektas, baigiamuoju žodžiu.

13. Seimo posėdžio pirmininkas turi teisę pareikalauti, kad apkaltos procedūros metu būtų kalbama tik dėl klausimų, susijusių su apkaltos procedūra.

14. Asmuo, dėl kurio teikiamas Seimo nutarimo projektas, iki balsavimo pradžios turi teisę atsistatydinti iš pareigų ar atsisakyti Seimo nario mandato, pateikdamas dėl to pareiškimą raštu. Asmuo, atliekantis laisvės atėmimo bausmę, pareiškimą gali pateikti paštu ar per savo įgaliotą asmenį. Tokiu atveju apkaltos procedūra Seime nutraukiama.

Straipsnio pakeitimai:
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
1999 05 11, Žin., 1999, Nr. 42-1345 (1999 05 14)
Nr. VIII-1198, 1999 05 25, Žin., 1999, Nr. 47-1470 (1999 05 28)

260 straipsnis. Nutarimo priėmimas

Seimo nutarimas priimamas slaptu balsavimu, ne mažesne kaip 3/5 visų Seimo narių balsų dauguma. Jei už Seimo nutarimą balsavo ne mažiau kaip 3/5 visų Seimo narių, laikoma, kad asmuo yra pašalintas iš pareigų (ar yra panaikintas jo Seimo nario mandatas) apkaltos proceso tvarka.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

261 straipsnis. Seimo statute nenumatytų procedūrinių klausimų sprendimas

1. Visus Seimo veiklos procedūrinius klausimus, kurie nenumatyti šiame statute ir Lietuvos Respublikos įstatymuose, siūlo spręsti Seimo posėdžio pirmininkas.

2. Toks sprendimas po trumpo posėdžio pirmininko motyvų išdėstymo priimamas be diskusijų balsavusių Seimo narių dauguma.

262 straipsnis. Seimo statuto keitimo tvarka

Seimo statutas bei atskiri jo straipsniai gali būti naikinami, papildomi arba keičiami didesne kaip pusės visų Seimo narių balsų dauguma.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO PIRMININKAS ČESLOVAS JURŠĖNAS

_____

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr.I-716, 1994 12 20, Žin., 1994, Nr. 100-2002 (1994 12 28)
DĖL KAI KURIŲ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr.I-816, 1995 02 .23, Žin., 1995, Nr. 18-408 (1995 03 01)
DĖL KAI KURIŲ STRAIPSNIŲ PAKEITIMŲ IR PAPILDYMŲ

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr.I-977, 1995 06 28, Žin., 1995, Nr. 58-1436 (1995 07 14)
DĖL KAI KURIŲ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr.I-1133, 1995 12 19, Žin., 1996, Nr. 6-138 (1996 01 19)
DĖL KAI KURIŲ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. VIII-2, 1996 11 26, Žin., 1996, Nr. 116-2702 (1996 12 03)
STATUTAS DĖL 25, 28, 29, 32, 35, 48, 62, 64, 66, 68, 71, 80, 192 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 72(1) STRAIPSNIU

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. VIII-358, 1997 07 01, Žin., 1997, Nr. 66-1616 (1997 07 11)
STATUTAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO PAPILDYMO 72(2) STRAIPSNIU IR 10, 44, 46, 48, 141, 148, 162 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO

7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. VIII-508, 1997 11 11, Žin., 1997, Nr. 104-2627 (1997 11 19)
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTAS DĖL SEIMO STATUTO 46, 140, 159 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO

8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. VIII-1000, 1998 12 22, Žin., 1999, Nr. 5-97 (1999 01 13)
DĖL STATUTO PAKEITIMO

Nauja Seimo statuto redakcija
Šis Seimo statutas įsigalioja nuo 1999 m. vasario 1 d., išskyrus šio statuto 38 straipsnio 2 dalį, kurioje yra nustatoma, kad frakciją gali sudaryti ne mažiau kaip 7 Seimo nariai. Ši nuostata įsigalioja nuo naujo Seimo darbo pradžios. Iki to laiko Seimo frakciją gali sudaryti ne mažiau kaip 3 Seimo nariai.

9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. VIII-1198, 1999 05 25, Žin., 1999, Nr. 47-1470 (1999 05 28)
DĖL STATUTO 259 STRAIPSNIO PAKEITIMO

10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. VIII-1419, 1999 11 11, Žin., 1999, Nr. 97-2778 (1999 11 17)
DĖL SEIMO STATUTO 80 STRAIPSNIO PAPILDYMO

11.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. VIII-1975, 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 86-2617 (2000 10 13)
DĖL SEIMO STATUTO 24, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 44, 48, 54, 55, 77, 79, 81, 83, 88, 89, 90, 93, 115, 119, 121, 126, 127, 130, 136, 138, 139, 155, 172, 180, 187, 188, 206, 209, 214, 219, 225 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ŠEŠTOJO BEI TRISDEŠIMTOJO SKIRSNIŲ PAVADINIMŲ PAKEITIMO
Šis Statutas įsigalioja nuo tos dienos, kurią 2000 m. spalio 8 d. naujai išrinktas Seimas susirenka į pirmą posėdį, tai yra nuo 2000 m. spalio 19 d.

12.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. IX-363, 2001 06 07, Žin., 2001, Nr. 50-1748 (2001 06 13)
DĖL SEIMO STATUTO 31, 32, 36, 172, 177, 178 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO

13.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. IX-504, 2001-09-13, Žin., 2001, Nr. 80-2781 (2001-09-19)
DĖL SEIMO STATUTO 43 IR 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO BEI STATUTO PAPILDYMO 61(1) STRAIPSNIU
Šis Statutas įsigalioja nuo priėmimo.

14.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. IX-666, 2001-12-18, Žin., 2001, Nr. 108-3906 (2001-12-28)
DĖL SEIMO STATUTO 31, 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
Šis Statutas įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 d.

15.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. IX-1064, 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3887 (2002-09-18)
DĖL SEIMO STATUTO 59, 67, 94, 97, 107, 135, 138, 141 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR STATUTO PAPILDYMO DVIDEŠIMT AŠTUNTUOJU(1) SKIRSNIU
Šis Statutas įsigalioja nuo priėmimo.

16.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. IX-1102, 2002-09-26, Žin., 2002, Nr. 96-4174 (2002-10-04)
DĖL SEIMO STATUTO 172 STRAIPSNIO PAKEITIMO

17.
Lietuvos Respublikos Seimas, Statutas
Nr. IX-1292, 2003-01-14, Žin., 2003, Nr. 6-236 (2003-01-22)
DĖL SEIMO STATUTO 207 STRAIPSNIO PAKEITIMO

*** Pabaiga ***

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
1999 05 11, Žin., 1999, Nr. 42-1345 (1999 05 14)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO 259 STRAIPSNIO ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

2.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
2001 01 25, Žin., 2001, Nr. 10-295 (2001 01 31)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO 23 STRAIPSNIO, 38 STRAIPSNIO 2 DALIES, 41 STRAIPSNIO 5 DALIES, 152 STRAIPSNIO 5 DALIES, 155 STRAIPSNIO 4 DALIES, 156 STRAIPSNIO 5 DALIES, 180 STRAIPSNIO, 208 STRAIPSNIO 4 BEI 11 DALIŲ IR 231 STRAIPSNIO 3 DALIES ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

3.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
2002-07-11, Žin., 2002, Nr. 72-3080 (2002-07-17)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR ŠVIETIMO ILGALAIKIO FINANSAVIMO ĮSTATYMO 1, 2 IR 3 STRAIPSNIŲ, LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 18 STRAIPSNIO 2 DALIES IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO 172 STRAIPSNIO 1 DALIES ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2003-01-22)
autrap@lrs.lt